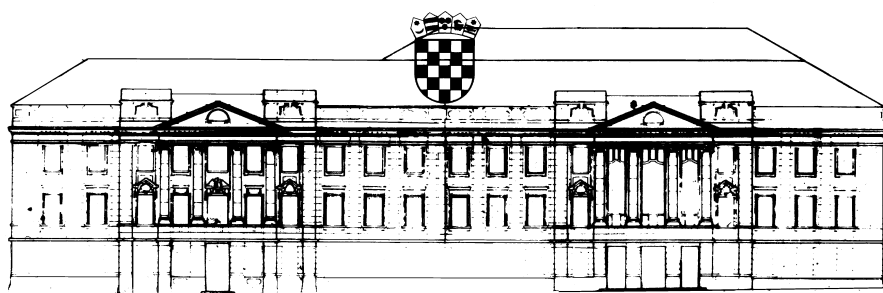

izvješća HRVATSKOGA SABORA

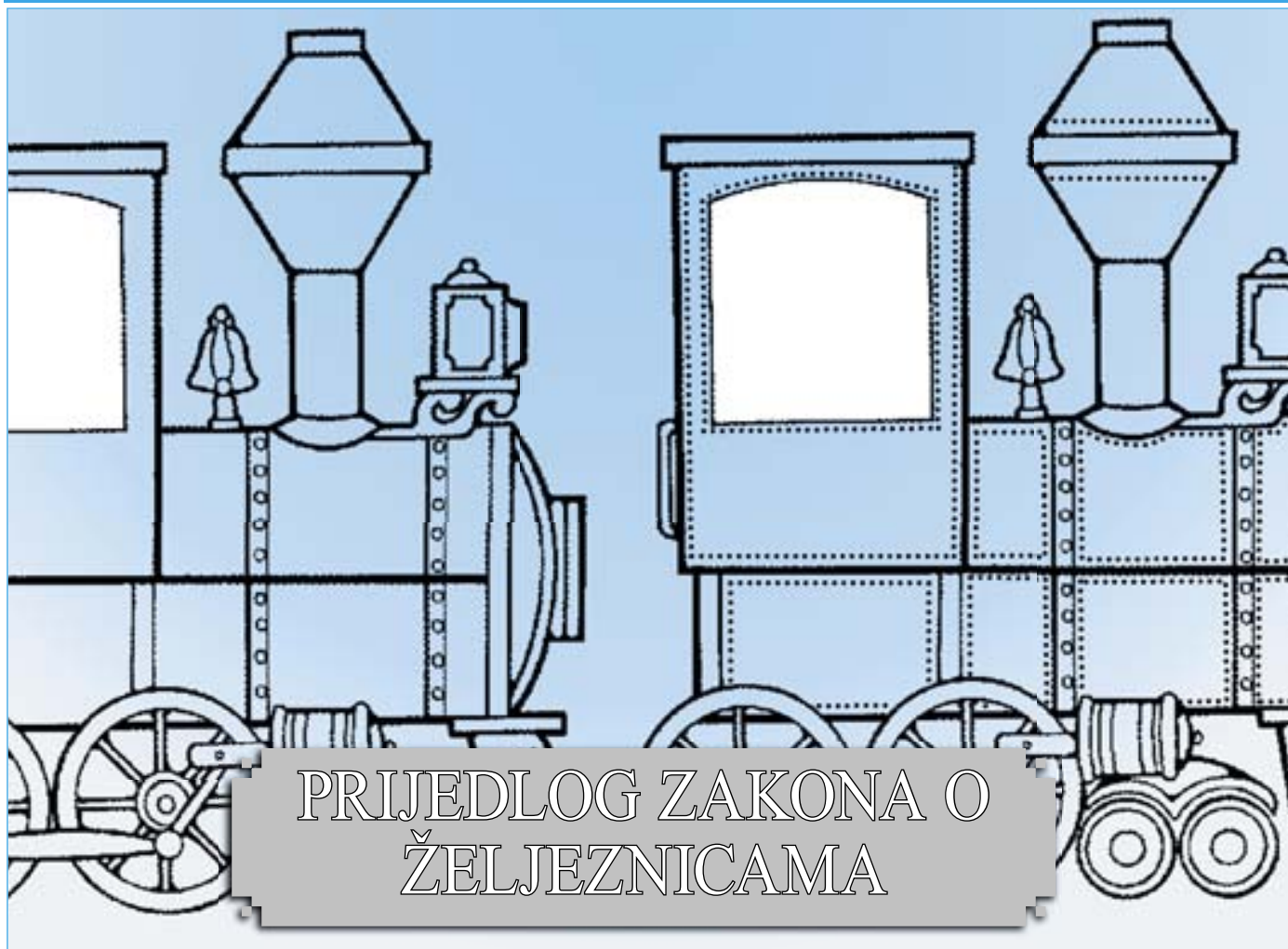

GODINA XIV.

BROJ 364

ZAGREB, 27. V. 2003.

32. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

PRIJEDLOG ZAKONA O
ŽELJEZNICAMA

Saboru njegov dan

Prema tradiciji, kroz duga stoljeća Hrvatski sabor bio je jamac i čuvar hrvatske državnosti i hrvatskih nacionalnih interesa. I pisani dokumenti (najstariji zapisnik sa Sabora Kraljevine Slavonije, održanog u Zagrebu 1273. godine) govore o izuzetno značajnoj ulozi Sabora, kako u suprotstavljanju osvajačkim težnjama i pohodima, tako i u političkim borbama, opet usmjerenim na čuvanje hrvatske samobitnosti i državnosti.

Od 1848. godine Sabor dobiva prva obilježja građanskog predstavničkog tijela; od 1990. godine Hrvatski sabor je demokratski višestranački. No, do donošenja Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o blagdanima, spomendanu i neradnim danima u Republici Hrvatskoj, 2001. godine, Sabor nije imao svoj dan.

Ove godine po drugi put se svečanom sjednicom Hrvatskoga sabora obilježava "dan spomena na konstituiranje prvoga slobodno izabranoga višestranačkog Sabora 30. svibnja 1990. i na povijesnu ulogu Hrvatskoga sabora u očuvanju hrvatske državnosti tijekom mnogih stoljeća". Prvi put će biti dodijeljena nagrada Hrvatskoga sabora "Zlatni grb" za promicanje parlamentarne demokracije. Primit će je - odlučio je Sabor - njegovi potpredsjednici gospodin Baltazar Jalšovec i akademik Vlatko Pavletić te nevladina organizacija GONG.

Svečanoj sjednici nazočit će i predsjednik Republike Hrvatske gospodin Stjepan Mesić te drugi predstavnici državne vlasti, vjerski velikodostojnici, diplomatski zbor te brojni drugi uzvanici.

M. K.

	strana
- Uvodnik urednika	2
- Utvrđivanje dnevnog reda	3
- Aktualno prijepodne	6
- Prijedlog zakona o željeznici	18
- Prijedlog programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama s prijedlogom zaključaka; Plan poslovanja društva HZ-Hrvatske željeznice	24
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Europske okvirne konvencije o prekograničnoj suradnji teritorijalnih jedinica ili vlasti	29
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj	30
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske banke za obnovu i razvoj za projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj	30
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Bugarske o predaji i prihvatu osoba kojih je boravak protuzakonit	31
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Bugarske u borbi za sprječavanje organiziranog kriminala, nezakonitog prometa droge i psihotropnih tvari i terorizma	31
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Savezne Vlade Republike Jugoslavije o predaji i prihvatu osoba kojih je ulazak ili boravak na državnom području druge države protuzakonit	31
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o prijateljstvu i suradnji između Republike Hrvatske i Ukrajine	32
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mauricijus	32
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o ustanovljenju Međunarodne organizacije za razvoj ribarstva u istočnoj i srednjoj Europi (EUROFISH)	32
- Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Statuta Hrvatskoga zavoda za mirovinskog osiguranje	32
- Prigovor zbog stegovne mjere	33
- Naknadna glasanja o:	
- Raspravi o postupku privatizacije "Sunčanog Hvara"	34
- Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika	36
- Prijedlogu i Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi	36
- Prijedlogu odluke o Vijeću za nadzor sigurnosnih službi	37
- Prijedlogu za davanje vjerodostojnog tumačenja članka 130. Zakona o visokim učilištima	37
- Izbori, imenovanja i razrješenja	37
- Odgovori na zastupnička pitanja	38

PRIKAZ RADA

- 32. SJEDNICE HRVATSKOG SABORA, ODRŽANE 7, 8, 9, 14, 15, 16, 20, 21, 22, 23, 27, 28. I 29. SVIBNJA 2003. GODINE

Utvrdjivanje dnevnog reda

Na početku rada, predsjednik Hrvatskog sabora, **Zlatko Tomčić** pozdravio je zastupnike i članove Vlade, ocjenjujući da će ova sjednica potrajati 3 ili 4 tjedna. Pozdravio je ujedno i goste - učenike i profesore iz Pule, koji su zauzeli uobičajena mjesta na galeriji. Nakon toga odana je počast preminulom bivšem zastupniku Sabora, generalu **Janku Bobetku**, a nakon minute šutnje započeo je rad. Nakon što je predsjedavajući konstatirao da nema primjedbi na zapisnik 31. sjednice, prezentirana su objašnjenja o upotrebi opreme za elektroničko glasovanje. Predsjedavajući je zatim napomenuo da su u Konačni dnevni red uvrštene i četiri nove točke dnevnog reda:

1. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Latvije u borbi protiv terorizma, nedopuštene trgovine drogom i organiziranog kriminala.

2. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti prirode (predlagatelj: zastupnici Vesna Podlipec (SDP) i mr.sc. Marin Jurjević (SDP)).

3. Prijedlog zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

4. Prijedlog odluke o sudjelovanju hrvatskih vojnih promatrača u mirovnoj misiji u Indiji i Pakistanu.

Predsjedavajući je zatim dodao da se sukladno poslovničkim odredbama sadržanim u članku 205. određuje da se pojedini zakon donese po hitnom postupku. U Konačnom prijedlogu dnevnog reda, pod točkama od 1. do 7, pod točkama 26, 46, 50. i pod točkama 63. do 66, navedeni su zakoni za koje se predlaže donošenje po hitnom postupku. Radi se o slijedećim točkama:

1. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Europske okvirne konvencije o prekograničnoj suradnji teritorijalnih jedinica ili vlasti.

2. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj.

3. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske banke za obnovu i razvoj za projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj.

4. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o ustanovljenju međunarodne organizacije za razvoj ribarstva u Istočnoj i Srednjoj Europi (EUROFISH).

5. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mauricijus o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja porezima na dohodak.

6. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Bugarske o predaji i prihvatu osoba kojih je boravak protuzakonit.

7. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o prijateljstvu i suradnji između Republike Hrvatske i Ukrajine.

8. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o popisu poljoprivrede 2003. godine.

9. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o dopuni Zakona o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove (predlagatelj: Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu).

10. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o dopunama Zakona o trgovini (pre-

dlagatelj: Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo).

11. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (predlagatelj: zastupnik Darko Šantić (HNS))

12. Prijedlog i Konačni Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a)

13. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Latvije u borbi protiv terorizma, nedopuštene trgovine drogom i organiziranog kriminala.

14. Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti prirode (predlagatelj: zastupnica Vesna Podlipec (SDP) i zastupnik mr.sc. Marin Jurjević (SDP)).

Nakon što su navedene sve točke dnevnog reda čije se donošenje predlaže po hitnom postupku zastupnik Drago Krpina (HDZ) iznio je svoje primjedbe. On je u ime Kluba zastupnika HDZ-a, predložio da se s dnevnog reda skine Prijedlog zakona o popisu poljoprivrede koji je upućen po hitnom postupku. Napomenuo je da hrvatska poljoprivreda upravo doživljava katastrofalne štete od suše, a u nekim je županijama proglašeno stanje elementarne nepogode. Ocijenio je ujedno da će štete na usjevima biti značajne i u ovom trenutku još nesagledive. Smatra da bi zbog ovih okolnosti bilo nepromišljeno potrošiti čak 125 milijuna kuna za provedbu ovoga zakona koji je inače nedvojbeno koristan. Međutim, u sadašnjem stanju elementarne katastrofe, potrebno je osigurati pomoć hrvatskim

seljacima kako bi donekle sanirali velike gubitke. Osim toga, njegova se provedba planira u vrijeme posjeta Svetoga oca Hrvatskoj, te u sezoni punih poljoprivrednih radova. To su ujedno i dodatni razlozi zbog kojih bi se provođenje ovoga zakona trebalo odložiti za slijedeću godinu, ocijenio je zastupnik Krpina.

Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske **Slavko Linić**, u svom je obraćanju zastupnicima upozorio da se s Popisom poljoprivrede kasni već dvije godine. Razlozi su se krili u nedostatku sredstava, kao i zbog poslova oko potrebnih priprema popisa koje su obavile službe statistike i financijske agencije. Sredstva za ovaj posao nisu međutim osigurana u potpunosti, jer će se dio morati osigurati i slijedeće godine, a premoštenje će osigurati upravo financijske agencije. Predviđenih 120 milijuna kuna ne mogu se preusmjeravati, a probleme oko sanacije šteta od suše, Vlada će nastojati riješiti sredstvima iz tekućih rezervi, a vjerojatno i u okviru svojih ovlaštenja vezanih za Zakon o izvršavanju Državnog proračuna. I zbog povezivanja potrebnih podataka koji su oslonjeni na suradnju s Europskom unijom, poslovi popisa ne bi se mogli odgađati, zaključio je predstavnik Vlade Republike Hrvatske.

Uz napomenu predsjedavajućeg da zastupnici uzmu u obzir i ovu primjedbu, pristupilo se glasovanju.

Većinom glasova zastupnici su zatim pojedinačno prihvatili da se primijeni hitan postupak kod donošenja slijedećih

zakonskih prijedloga; Zakona o potvrđivanju europske Okvirne konvencije o prekograničnoj suradnji teritorijalnih jedinica ili vlasti, Zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za projekt sanacija autocesta u Republici Hrvatskoj, Zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske banke za obnovu i razvoj za projekt sanacija autocesta u Republici Hrvatskoj, (jednoglasno), Zakona o potvrđivanju Ugovora o ustanovljavanju međunarodne organizacije za razvoj ribarstva u istočnoj i srednjoj Europi (EUROFISH), (jednoglasno), Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mauricijus o izbjegavanju dvostrukog oporezivanju porezima na dohodak (jednoglasno), Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Bugarske o predaji i prihvatu osoba kojih je boravak protuzakonit (jednoglasno), Zakona o potvrđivanju Ugovora o prijateljstvu i suradnji između Republike Hrvatske i Ukrajine (jednoglasno), Zakona o popisu poljoprivrede za 2003. godinu (59 glasova "za" i 49 "protiv"), Zakona o dopuni Zakona o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove (većinom glasova), Zakona o dopunama Zakona o trgovini (većinom glasova), Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Nakon što je broja-

nje obavljeno dva puta, predsjedavajući je konstatirao da je ovaj prijedlog zakona kojega je uputio zastupnik Darko Šantić (HNS) prihvaćen u dnevni red po hitnom postupku jer je 59 zastupnika glasovalo "za", a 48 "protiv".

Zatim je u dnevni red uvršteno i donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, predlagatelj Kluba zastupnika SDP-a, jer je "za" glasovalo 58 zastupnika, a njih 48 bilo je "protiv". Zastupnici su zatim jednoglasno prihvatili i hitan postupak za donošenje: Zakona o potvrđivanju Ugovora o suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Latvije u borbi protiv terorizma, nedopuštene trgovine drogom i organiziranog kriminala, Zakona o dopunama Zakona o zaštiti prirode (većinom glasova).

Predsjedavajući je zatim ustvrdio da nije bilo pisanih prigovora na dnevni red kojega je predložio uz poziv za sjednicu, te da se taj dio dnevnog reda, sukladno članku 203., stavku 4. Poslovnika smatra usvojenim. Dodao je zatim, da se sukladno članku 203. stavku 5. Poslovnika, prigovor sada može uputiti samo za one točke koje nije sadržavao Prijedlog dnevnog reda upućen uz poziv za sjednicu. Radi se o točkama 67. i 74., a budući da niti u ovom slučaju nisu stigle primjedbe, konstatirano je da su i ove točke ušle u dnevni red, te se pristupilo daljnjem radu na sjednici.

V.Ž.

Dnevni red

- Aktualno prijepodne
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Europske okvirne konvencije o prekograničnoj suradnji teritorijalnih jedinica ili vlasti
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske banke za obnovu i razvoj za projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Vlade Republike Mauricijus o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja porezima na dohodak

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Bugarske o predaji i prihvatu osoba kojih je boravak protuzakonit

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o prijateljstvu i suradnji između Republike Hrvatske i Ukrajine

- Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Savezne Vlade Republike Jugoslavije o predaji i prihvatu osoba

kojih je ulazak ili boravak na državnom području druge države protuzakonit

- Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Bugarske u borbi za sprječavanje organiziranog kriminala, nezakonitog prometa droge i psihotropnih tvari i terorizma

- Prijedlog zakona o željeznici

- Prijedlog programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama, s prijedlogom zaključaka; Plan poslovanja društava HŽ - Hrvatske željeznice d.o.o. za razdoblje od 2003. do 2007. godine

- Gradnja i održavanje javnih cesta u Republici Hrvatskoj; Plan građenja i održavanja državnih cesta u 2003. godi-

ni; Plan građenja, održavanja i sanacije autocesta u 2003. godini

- Interpelacija o radu Vlade, posebno Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo i Ministarstva pomorstva, prometa i veza

- Konačni prijedlog zakona o humanitarnoj pomoći

- Konačni prijedlog zakona o pravobranitelju za djecu

- Konačni prijedlog zakona o nagradi za promicanje prava djeteta

- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje - potvrđivanje

- Prijedlog zakona o zaštiti prirode

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hidrografskoj djelatnosti

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona

- Prijedlog zakona o tržišnom natjecanju

- Prijedlog zakona o nostrifikaciji i ekvivalenciji stranih školskih svjedodžbi i diploma

- Prijedlog zakona o liječništvu

- Prijedlog zakona o stomatološkoj djelatnosti

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o popisu poljoprivrede 2003.

- Konačni prijedlog zakona o zaštiti potrošača

- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi

- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata

- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima

- Konačni prijedlog zakona o proračunu

- Konačni prijedlog zakona o deviznom poslovanju

- Konačni prijedlog zakona o azilu

- Konačni prijedlog zakona o zaštiti osobnih podataka

- Konačni prijedlog zakona o vinu

- Konačni prijedlog zakona o Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža

- Prijedlog zakona o spomen području Grada Vukovara (predlagateljica: zastupnica Vesna Škare-Ožbolt)

- Konačni prijedlog zakona o zabrani genetski modificiranih organizama i proizvoda (predlagatelj zastupnici:

Anto Đapić, mr. Miroslav Rožić, dr. Tonči Tadić i Vlado Jukić)

- Konačni prijedlog zakona o privremenoj zabrani uvoza, stavljanja na tržište, uporabe i proizvodnje genetski modificiranih organizama i proizvoda (predlagatelj: Klub zastupnika HSS-a)

- Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o morskom ribarstvu (predlagatelj zastupnici: Anto Đapić, mr. Miroslav Rožić, dr. Tonči Tadić i Vlado Jukić)

- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu (predlagatelj zastupnici: Valter Drandić, Marijana Petir i Josip Pavković)

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji (predlagatelj: Klub zastupnika IDS-a)

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2003. godinu (predlagateljica: zastupnica Jadranka Kosor)

- Prijedlog zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (predlagatelj: zastupnici Pavle Kalinić i Stjepan Živković)

- Prijedlog zakona o dopuni Zakona o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove (predlagatelj: Odbor za ratne veterane)

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o dopuni Zakona o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove (predlagatelj: Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu)

- Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodanu vrijednost (predlagatelj: Odbor za ratne veterane)

- Prijedlog zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (predlagatelj zastupnici: Anto Đapić, mr. Miroslav Rožić, dr. Tonči Tadić i Vlado Jukić)

- Prijedlog zakona o dopunama Zakona o obrani (predlagatelj zastupnici: Anto Đapić, mr. Miroslav Rožić, dr. Tonči Tadić i Vlado Jukić)

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o dopunama Zakona o trgovini (predlagatelj: Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo)

- Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem - (predlagatelj: zastupnik Zdenko Haramija)

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim pristojbama (predlagatelj: Klub zastupnika HB-a)

- Program statističkih istraživanja Republike Hrvatske za 2003.

- Projekt - nomenklatura prostornih jedinica za statistiku

- Prijedlog programa nadzora financijskih institucija i financijskog tržišta na konsolidiranoj osnovi

- Izvješće o uredbama koje je Vlada Republike Hrvatske donijela na temelju zakonske ovlasti

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o investicijskim fondovima

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj

- Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a)

- Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (predlagatelj Klub zastupnika HSLS-a)

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (predlagatelj: Klub zastupnika HB-a)

- Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a)

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (predlagatelj: zastupnika Darko Šantić)

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a)

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Latvije u borbi protiv terorizma, nedopuštene trgovine drogom i organiziranog kriminala

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti prirode (predlagatelj: zastupnici Vesna Podlipec i Marin Jurjević)

- Prijedlog zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju

- Izvješće o radu Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti i zapazanjima koja su od značaja za razvoj energetskog tržišta i javnih usluga

- Dopunjeno izvješće o radu Vijeća za radio i televiziju za razdoblje od 19. srpnja 2000. do 31. ožujka 2002. godine

- Izvješće o gledanosti Hrvatske televizije i slušanosti Hrvatskog radija po programima i emisijama, prema podacima nezavisnih institucija

- Prijedlog moralne deklaracije "Hrana za sve" (predlagateljica: zastupnica Vesna Škare-Ožbolt)

- Izvješće o sudjelovanju Republike Hrvatske u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda

- Prijedlog odluke o održavanju bilateralnih vojnih vježbi pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Sjedinjenih

Američkih Država tijekom 2003. godine na teritoriju Republike Hrvatske

- Prijedlog odluke o sudjelovanju Hrvatskih vojnih promatrača i u mirovnoj misiji UNMOGIP /Indija i Pakistan/

- Izvješće o međunarodnoj aktivnosti Hrvatskoga sabora preko njegovih izaslanstava u 2002. godini

- Izvješće o radu pučkog pravobranitelja za 2002. godinu

- Izvješće o obavljenoj reviziji poslovanja Hrvatske radiotelevizije za 2000. i 2001. godinu

- Izvješće o radu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u 2002. godini

- Izvješće o provedbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2002. godine

- Konačni prijedlog zakona o strancima

- Konačni prijedlog zakona o prostornom uređenju

- Izbori, imenovanja i razrješenja

Dopune dnevnog reda

(20. svibnja)

- Konačni prijedlog zakona o službenoj statistici

- Prijedlog zakona o elektroničkim medijima

- Prijedlog zakona o medicinsko-biokemijskoj djelatnosti

- Prijedlog zakona o sestrinstvu

(21. svibnja)

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznanju Hrvatskog sabora "Zlatni grb"

(23. svibnja)

- Prijedlog odluke o dodjeli priznanja Hrvatskog sabora "Zlatni grb"

- Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Hrvatskog sabora

AKTUALNA PRIJEP DNE

Tridesetdruga sjednica Hrvatskog sabora počela je 7. svibnja s "aktualnim prijedpodnevom" tokom kojeg su zastupnici pitali predsjednika Vlade RH odnosno članove Vlade o prisluškivanjima u Zadru, stabilnosti državnih financija, o mjerama šteta od suše, privatizaciji Croatiabusa, reklamiranju ministarstava te o drugim aktualnim temama.

O uštedi na lijekovima

Snježana Biga-Friganović (SDP) zatražila je od zamjenika ministra zdravstva pojašnjenje u vezi s navodnim nagradivanjem doktora za uštedu na lijekovima. Naime, ovih dana se u medijima i u pojedinih zdravstvenim krugovima pokušava stvoriti vrlo negativna atmosfera vezana

uz to a koju su prouzročile vrlo nespretno i krive interpretacije Ugovora između HZZO i liječnika primarne zdravstvene zaštite, rekla je. Dodala je da je osobno tražila pojašnjenje od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje no da ono govori o nečem sasvim drugom, o nagradi onih koji poštuju standarde, o procjeni njihove stručne kvalitete i stručnog rada.

Zamjenik ministra zdravstva dr.sc. **Ante Bilić** odgovorio je da Hrvatska ima listu lijekova koja je po broju lijekova i po njihovoj dostupnosti građanima RH u samom vrhu visoko razvijenih zemalja. Gotovo da nema lijeka, pogotovo novog, koji nije uključen u HZZO-ovu listu lijekova i sve to svrstava RH u sam vrh dobre zdravstvene zaštite. Baš zbog te činjenice klinički racionalna primjena ili terapija lijekovima od izuzetnog je značaja za našu zemlju, a racionalnost je interesantno pitanje i za svaku razvijenu zemlju. U tome mi obraćamo pažnju na očuvanje zdravlja ljudi (primjerice neracionalna primjena antibiotika koja može dovesti do dalekosežnih posljedica) i na nepotrebno trošenje ionako limitirajućeg novca za zdravstvo koji se može usmjeriti u druga bitna područja. Da bi se to postiglo svakako je važna racionalna primjena lijekova pa i naša zemlja, kao i sve razvijene, maksimalno stimulira racionalnu primjenu lijekova. Racionalno propisivanje lijekova se temelji na smjernicama modela koji će i dalje biti unapređivan, u suradnji s Hrvatskom liječničkom komorom i s Udrugom obiteljske medicine, rekao je prof. Ante Bilić.

Zastupnica nije bila zadovoljna odgovorom.

O spomeniku poginulim redarstvenicima u Borovu Selu

U mnoštvu obljetnica početkom svibnja gotovo je neopaženo ali tako nije prošla obljetnica smrti J.B. Tita - prošao dan 2. svibnja kada je 1991. godine početkom Domovinskog rata u Borovu Selu izvršen iz zasjede masakr dvanaestorice hrvatskih policajaca, naveo je **Vlado Jukić (HSP)** prije postavljanja svog pitanja. Taj događaj označuje stvarni početak Domovinskog rata i otklonio je svaku sumnju u karakter srbočetničke agresije na RH a Spomen-ploča ovim hrvatskim redarstvenicima postavljena je daleko od mjesta događaja, u kutu parka pokraj nogometnog igrališta a kada je ministar Lučin na to upozoren rekao je, naveo je zastupnik, da možemo biti sretni što je ta spomen-ploča uopće tu.

Zašto spomen-ploča 12-torici hrvatskih redarstvenika nije postavljena na mjestu događaja, masakra i zašto na njoj nema ni slova o tome da je učinjen masakr i tko ga je učinio, pitao je ministra unutarnjih poslova.

Ministar unutarnjih poslova **Šime Lučin** odgovorio je da on nikada nije rekao ovo što je navedeno. Kada je 2001. godine bio na obilježavanju godišnjice tog događaja obećao je da će 2002. godine tu biti spomenik i spomen-ploča je postavljena na njegovu inicijativu, rekao je. Ni MUP ni Šime Lučin nisu odredili ni mjesto za spomen-ploču ni njen izgled jer su se o tome dogovorile udruge proizašle iz Domovinskog rata i povjerenstvo policijske uprave. Netočno je da ove godine nije obilježen taj dan jer je tamo bila visoka delegacija MUP-a i Policije na čelu s ravnateljem, naglasio je ministar Lučin.

Vlado Jukić nije bio zadovoljan odgovorom. Obrazloženje za to tko je odredio mjesto za spomen-ploču prihvaća i bojao se je, kazao je, da će ministar reći da je to propisala neka međunarodna organizacija. Ovakva spomen-ploča govori da je u Hrvatskoj bio građanski rat a ne Domovinski rat i na njoj su samo grb i dvanaest imena bez ikakvog slova o tome zašto je postavljena, upozorio je.

Prirodni zagrebački interferon protiv SARS-a?

Mr.sc. **Miroslav Rožić (HSP)** pitao je zašto Ministarstvo zdravstva nije ništa učinilo da oživi proizvodnju zagrebačkog humanog i prirodnog interferona koji ima snažno antivirusno djelovanje te na taj način štiti zdravlje hrvatskih građana. Zagrebački interferon pokazao se izuzetno učinkovit u liječenju raka izazvanog virusima, mokraćnog mjehura, grlića maternice, bronha, dojke pa i mozga i to naročito u tzv. profilaksiji odnosno sprečavanju razvoja karcinoma.

Mnogi domaći i strani znanstvenici uvjereni su da bi se zagrebački interferon pokazao izuzetno uspješan u liječenju atipične upale pluća poznatije pod nazivom SARS koja sada vlada svijetom i mogao bi se ponuditi Kini i drugim zemljama koje sada vode bitku protiv te epidemije, rekao je zastupnik. Podsjetio je da su sedamdesetih godina velike farmaceutske kompanije počele metodom genetskog inženjeringa proizvoditi tzv. rekombinantni interferon koji nije ni izbliza pokazao učinkovitost kao naš zagrebački pa je za račun velikih farmaceutskih tvrtki proizvodnja u Zagrebu velikim dijelom uništena.

Odgovor na to zahtijeva više vremena, rekao je zamjenik ministra zdravstva dr.sc. **Ante Bilić**. Točno je da postoji zagrebački interferon i rekombinirani interferon te da i jedan i drugi imaju svoje mjesto u terapiji i liječenju određenih bolesti. Kao svaki lijek i zagrebački interferon ima određene nuspojave tako da se može davati samo kod određenih indikacija i za određena stanja a koje će biti njegovo mjesto u liječenju SARSa i da li ćemo ga moći izvoziti u zemlje koje su tom bolešću zahvaćene na to se sada ne bi moglo odgovoriti jer su kao za svaki lijek i svaku indikaciju potrebna opsežna klinička istraživanja. Sada se proizvodi i primjenjuje samo u određenim količinama, rekao je zamjenik ministra zdravstva.

Mr.sc. **Miroslav Rožić** naglasio je da je profilaksa kod razvoja raka grlića maternice izazvana virusom humana papiloma zagrebačkim interferonom dokazana. Podsjetio je da je njegovo pitanje bilo zašto Ministarstvo zdravstva nije poduzelo ništa da se intenzivira proizvodnja koja je gotovo uništena. Klinička ispitivanja u liječenju SARSa provode se na mnogo manje značajnim medikamentima nego što je zagrebački humani interferon.

Prisluškivanja u Zadru?

Znate li za prisluškivanja građana Zadra te što kanite učiniti kako bi se spriječilo prisluškivanje uglednih Zadrana mimo zakona, pitao je **Anto Đapić (HSP)** predsjednika Vlade. Prisluškivanja građana od državnih ili poludržavnih službi uvijek je vrlo osjetljivo pitanje a u posljednjih nekoliko tjedana u više navrata su u dijelu medija objavljeni članci o nezakonitom prisluškivanju prijatelja Ante Gotovine i radi se o nizu uglednih građana Zadra i Zadarske županije od političara, visokih umirovljenih časnika Hrvatske vojske do ostalih.

Potpredsjednik Vlade dr.sc. **Goran Granić** odgovorio je da je korištenje takvih metoda vrlo jasno određeno zakonom i načinom tko podnosi takve zahtjeve i tko o njima odlučuje. Tu su dvije mogućnosti i kao što je poznato prisluškivanje je moguće prema odluci Vrhovnog suda u postupku koji pokreće ravnatelj Službe odnosno prema zahtjevu istražnog suca a što obavljaju službe MUP-a. Izvan toga ne postoji ništa i sve je to moguće kontrolirati i utvrditi činjenice. Prema tome mislimo da sve što se radi, radi se u

skladu sa zakonom a do mene nije došla nikakva informacija da se radi o nekim nezakonitim radnjama, rekao je potpredsjednik Vlade.

Anto Đapić je naveo da ovo pitanje nije postavio iz zločeste namjere nego zbog realne opasnosti koja prijete ljudima koji su prisluškiivani jer se govorilo o potrebi stvaranja popisa građana na području bivše Jugoslavije koji pomažu eventualnim ratnim zločincima pa se može očekivati da i Hrvatska nakon nekih drugih država pomogne u sastavljanju tih popisa i građana iz RH a ovakva prisluškiivanja, za koja vi kažete da su sigurno u skladu sa zakonom, mogu praktički biti preteča takve liste. - A ako nemate informacije o ovom nezakonitom djelovanju nadam se da ćete kad vam budu podastrijeti dokazi o tome poduzeti sve da se ta stvar do kraja raščisti, rekao je zastupnik.

O stabilnosti državnih financija

Kakva je stabilnost državnih financija i kakve će posljedice za tu stabilnost i kreditni rejting zemlje imati najavljeni ostavka guvernera Narodne banke, pitao je ministra financija **Ivić Pašalić (HB)**. Tom pitanju prethodio je navod zastupnika da već duže vrijeme stručna javnost upozorava na rizičnu zaduženost RH čiji je inozemni dug u protekle tri godine s devet milijardi dolara došao na 16,5 milijardi dolara. Istodobno uvoz u RH raste a izvoz i dalje pada a posebno je dramatično da je guverner HNB-a Rohatinski izjavio da daje ostavku - "ne želim više snositi odgovornost za posljedice Vlade politike zaduživanja u inozemstvu".

Ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac** odgovorio je da Ministarstvo financija i Hrvatska narodna banka imaju Odbor za stalnu suradnju gdje se sva pitanja raspravljaju i stručno procjenjuju a svatko donosi odluke u okviru svojih samostalnih nadležnosti i ne vidi nikakvog razloga, kaže, za nesporazume na relaciji HNB - hrvatska Vlada. Ministar je iznio i podatke koji se odnose na dug RH te rekao da je javni dug Hrvatske, što znači duh države prema inozemstvu i domaći dug, - iznosio u veljači ove godine 95 milijardi kuna i da je prema međunarodnoj metodologiji to 52,6 posto društvenog bruto proizvoda. Prema toj metodologiji koju su nedavno citirali i najugledniji financijeri na međunarodnom skupu osamdeset država Hrvatska

je likvidna, solventna i nikako prezaduzena država. Taj je spomenuti dug javnih poduzeća uključujući i Hrvatske ceste, dug lokalnih zajednica i jamstva. Prvi razlog zašto je dug povećan je legalizirana prikrivena zaduženost izražena u visokoj nelikvidnosti i koja je iznosila više od 9,5 milijardi duga države (hrvatskim poduzećima i građanima). Sve je to riješeno i financije hrvatske države su konsolidirane no dio tog prikrivenog duga prerastao je u stvarni dug države ali je konsolidirano gospodarstvo Hrvatske pridonijelo visokim stopama rasta, rastu investicija i padu nezaposlenosti.

U inozemnom dugu od 16,5 milijardi dolara oko šest milijardi je dug države i povećan je u zadnje tri godine sa 4,2 milijarde na 6 milijardi i ničim ne predstavlja problem koji hrvatska država ne bi mogla normalno servisirati. No to ne znači da neće trebati voditi ozbiljno računa o tome jer mi smo dug povećali i time što se ulaže u razvoj cesta a i to što je državni proračun u tekućem deficitu pa se i on djelomično financira. Servisiranje tih dugova bez većih problema osigurava se gospodarskim rastom, rastom zaposlenosti, izvozom i sve uspješnijim turističkim sezonama i s mjerama koje država poduzima da bi izvoz u narednom razdoblju bio prioritet, rekao je, među ostalim, ministar.

Dr.sc. **Ivić Pašalić (HB)** zahvalio je na odgovoru iako nije njime zadovoljan jer, kaže, nasuprot tome stoje teške izjave čovjeka za kojega stručna javnost neprijeporno drži da je jedan od najkompetentnijih ljudi iz svog područja, koji je potpuno neovisan o politici i izvan je stranačkih bitaka, rekao je, među ostalim, zatraživši dopunsko pismeno obrazloženje na ovo pitanje.

O mjerama Vlade protiv posljedica suše

Branislav Tušek (SDP) pitao je ministra poljoprivrede i šumarstva priprema li Ministarstvo program za Vladu RH kojim bi se ublažile izuzetno teške posljedice u poljoprivrednoj i prehrambenoj industriji zbog dugotrajne suše. U Slavoniji i Baranji se svakodnevno povećavaju štete i samo u Vukovarsko-srijemskoj županiji u kojoj je proglašena elementarna nepogoda štete prema nekim pokazateljima iznose između 50 i 55 milijuna

kuna. Najteže je stanje upravo na šećernoj repi a to ozbiljno dovodi u pitanje ne samo manjak poljoprivrednih proizvoda nego prije svega socijalnu sigurnost i seljaka i radnika koji rade u prehrambenim industrijama. Ujedno je pitao kako stojimo sa zalihama tih proizvoda.

Ministar poljoprivrede i šumarstva mr.sc. **Božidar Pankretić** odgovorio je da je osobno bio u posjeti nekim županijama gdje također situacija nije puno bolja a dosad postoje procjene u tri županije koje su i proglasile elementarnu nepogodu - Vukovarsko-srijemska, Brodsko-posavska i Požeška - i čekamo da dobijemo podatke. Nažalost, sada možemo utvrditi da je stanje izuzetno problematično i da će se prinosi na pojedinim kulturama smanjivati i do 50-tak posto a da je presijavanje šećerne repe gotovo 70-tak posto tako da je to jedna izuzetno teška situacija. U 2000. godini kada je suša također bila evidentirana u Hrvatskoj ali ne ovakvog intenziteta donijeli smo određene mjere i na temelju tih mjera pripremamo sada prijedlog prema Vladi. On će se sastojati od nekoliko mjera, no predviđeni proračunski iznos od 20-tak milijuna neće biti dovoljan jer prve procjene u dvije županije govore da se već sada radi o štetama koje su iznad 200 milijuna kuna. Sigurno će se voditi računa o tome da naši poljoprivredni proizvođači prime potporu bez razlike o tome koji će biti referentni prinosi u onim županijama gdje će biti evidentirana suša. Imat ćemo i prijedlog prema jedinicama lokalne samouprave i regionalne samouprave koji je vezan uz zakup. Morat će se vidjeti i što je s opterećenošću poljoprivrednih proizvođača pojedinim kreditima, rekao je među ostalim ministar naglašavajući da će sve te mjere biti predložene Vladi kad se dobiju izvješća s terena i kad se vidi ukupna situacija.

Neuplaćene premije HŽ-a za zdravstveno osiguranje?

Velimir Pleša (HDZ) pitao je potpredsjednika Vlade Liniča kao jednog od čelnih ljudi Hrvatskih željeznica (predsjednik Nadzornog odbora) zašto HŽ kao poslodavac ne uplaćuje Hrvatskom fondu za zdravstveno osiguranje premije za dopunsko zdravstveno osiguranje djelatnika a što proizlazi iz ugovora koji su djelatnici sklopili s poslodavcem. Činjenica je da

HŽ nije uplatio te premije Zavodu što se i može provjeriti pa djelatnici ne mogu dobiti potvrdu o plaćenju premiji zdravstvenog osiguranja što im treba i zbog porezne prijave itd. odnosno porezne olakšice.

Potpredsjednik Vlade RH **Slavko Linić** odgovorio je da će pitanje prosljediti predsjedniku Uprave HŽ-a jer se radi o trgovačkom društvu a što se tiče likvidnosti Hrvatskih željeznica u posljednje dvije godine te su financije dovedene u stanje urednosti. Hrvatske željeznice uspijevaju manje više zatvarati goleme financijske obveze i s obzirom na tu urednost u ovom trenutku mogu nositi teret financiranja neophodnog razvoja, rekao je potpredsjednik Vlade pretpostavljajući da će i odgovor Uprave biti da se obveze prema Zavodu redovito izvršavaju.

Velimir Pleša nije bio zadovoljan odgovorom te je zatražio pisani.

Zašto se ne isplaćuju potraživanja djelatnicima MUP-a

Karmela Caparin (HDZ) pitala je ministra unutarnjih poslova zašto ne funkcionira pravna država i zašto se ne isplaćuju iznosi djelatnicima MUP-a koji su za to dobili pravomoćnu sudsku presudu već se isplata odugovlači pri čemu rastu kamate. Nezavisni sindikat djelatnika MUP-a pokrenuo je prije dvije godine u ime svojih članova radno-pravne sporove a riječ je o neisplaćenim putnim troškovima, prekovremenim satima, noćnim satima, dnevnicama, radu subotom i nedjeljom itd. Na osnovi pravomoćnih presuda Ministarstvo je dužno na razini države isplatiti oko 50 milijuna kuna djelatnicima MUP-a koji su pokrenuli tužbu a na području PU Bjelovarsko-bilogorske županije radi se o iznosu od oko milijun kuna bez sudskih kamata (oko 300 sporova).

Ministar unutarnjih poslova **Šime Lučin** najprije je odgovorio da je više razloga zbog čega je došlo do ovih tužbi te da nije sporno da će se ti sporovi naplatiti. Napomenuo je da je najveći dio tih potraživanja proistekao iz zaključka bivše Vlade, na osnovi prijedloga i odluke tadašnje zamjenice premijera, da djelatnici MUP-a i MORH-a koji rade na područjima od posebne državne skrbi nemaju prava na one beneficije koje imaju ostali javni službenici i namještenici. No spor je dobiven i Vlada će na ovaj ili onaj način taj dug morati ispla-

titi a s obzirom na to da se sada državne financije i plaće vode jedinstveno (kroz državnu riznicu) zapravo to nije samo problem MUP-a i vjerojatno će Vlada o tome morati razmotriti i donijeti odluku, rekao je.

Karmela Caparin nije bila zadovoljna odgovorom budući da se radi o velikom broju rješenja. Očigledno je da pravna država ne funkcionira kao i to da naši policajci, još su na Markovom trgu, ne mogu dobiti novac koji im pripada.

Otkup stanova Vukovaraca

Kada će Vlada riješiti problem otkupa stanova za Vukovarce, pitao je **Krunoslav Gašparić (HB)**. Ovo pitanje nije pitanje simbolike i protokola, nema veze s međunarodnim koalicijama ili počasnim građanstvima, dodao objasnivši da se po novoj Uredbi Vukovarcima za otkup stanova neće računati osobni popust od 0,5 posto za svaku godinu staža kako je bilo prema Zakonu o prodaji društvenih stanova nad kojima postoji stanarsko pravo, da nema popusta za djecu, rok otplate je skraćen sa 32 na 20 godine, kamata je sada pet posto umjesto prijašnjih jedan posto a povećano je i učešće koje kupac mora platiti na 15 posto. Taj problem (potpisana je i peticija) nije riješen iako su bila obećanja.

Ministar za javne radove, obnovu i graditeljstvo **Radimir Čačić** odgovorio je da spomenuti Zakon više nije snazi već Uredba koja daje rješenja za ovo pitanje u cjelini za područja od posebne državne skrbi. Ta Uredba donesena je u skladu s postignutim dogovorima i sa Gradom Vukovarem i svima ostalima i međunarodnim organizacijama koje su isto tako postavljale cijeli niz zahtjeva vezano uz povratak i mogućnost realizacije kupovine stana građana srpske nacionalnosti. Nitko nije potpuno zadovoljan tom Uredbom ali ona u velikoj mjeri rješava to pitanje, rekao je ministar.

Zastupnik **Krunoslav Gašparić (HB)** istaknuo je da se njegovo postavljeno pitanje odnosilo na diskriminaciju Vukovaraca, a ne na zadovoljstvo ili nezadovoljstvo međunarodnih institucija ili Srba. Zakon o kojemu se govori ukinut je tri mjeseca prije mirne reintegracije Podunavlja. Zapitao je ujedno za razloge zbog kojih su Vukovarci diskriminirani po tom pitanju, te zatražio i detaljan pisani odgovor.

Privatizacija "Croatiabusa"

Svoje pitanje koje se odnosi na situaciju u "Croatiabusu", zastupnik **Ivica Tafra (HB)** uputio je potpredsjedniku Vlade, **Slavku Liniću**. Podsjetio je ujedno da je pravna država profunkcionirala samo u kontekstu većinskog vlasnika. Usprkos nekoliko kaznenih prijava, ovaj slučaj godinama nije procesuiran, dok su radnici zbog štrajka odmah dobili otkaze i deložirani putem policije. Zapitao je da li ovakav model rješavanja dokazanog kriminala leži i u činjenici što su u taj slučaj umiješani i visoki dužnosnik SDP-a Milan Bandić, član središnjeg odbora i savjetnik predsjednika HDZ-a, Marko Turić, te aktualni predsjednik države, Stipe Mesić.

U svom odgovoru potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske **Slavko Linić** napomenuo je da je teško dati kvalificirani odgovor na pitanja koja se odnose na odluke pravosuđa, pa ih ne želi komentirati. Nepravilnosti koje su uočene u pretvorbi i privatizaciji "Croatiabusa" izviru iz loših desetogodišnjih zakonskih rješenja o privatizaciji i pravosuđa, koje odlučuje može li sankcionirati zatečene nepravilnosti. Na ovakvim pitanjima izvršna vlast može zatražiti da se sankcioniraju sve uočene nepravilnosti koje su se događale tijekom pretvorbe, istaknuo je Slavko Linić.

Zastupnik Tafra ipak je izrazio nezadovoljstvo pruženim odgovorom, tražeći ujedno i precizan pisani odgovor na postavljeno pitanje.

Sporan rad nedjeljom

Zastupnik dr.sc. **Anto Kovačević (HKDU)** svoje je pitanje uputio zamjeniku premijera, dr.sc. **Goranu Graniću**. Uvodno je napomenuo da je hrvatska radnička klasa obespravljena, ponižena i svedena na nivo robovlasničkog sustava. Mnogi ujedno moraju prihvatiti i rad nedjeljom, kao i u smjenama, a da za taj trud ne dobivaju odgovarajuću plaću. Ujedno se narušavaju utvrđena prava vjernika, budući da zbog ovakvih radnih obveza ne mogu posjećivati nedjeljnu misu. Sve ovo potvrđuje, upozorio je zastupnik, da u Hrvatskoj vlada najgrublja varijanta divljeg kapitalizma, a stvorena je atmosfera gdje se iskorištava pojedinac i obitelj koja predstavlja temelj hrvatskog društva. Hoće li Vlada uputiti

u proceduru zakonski akt kojim se zabranjuje rad nedjeljom, zapitao je zastupnik Kovačević, tražeći ujedno da se Vlada očituje o inicijativi i peticiji hrvatskog Caritasa i Franjevačkog instituta za kulturu i mir.

Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, dr.sc. **Goran Granić** napomenuo je da uz trgovce nedjeljom rade i druge značajne i potrebne službe. Smatra da se pri sagledavanju ove situacije ne može izdvajati samo jedan segment, a Vlada do sada nije raspravljala o opisanoj problematici. Smatra međutim da neće uslijediti nikakve zabrane rada, ali će se težiti ispunjavanju cjelovitih preuzetih i zakonskih obveza od strane poslodavaca, koji u opisanim slučajevima moraju osigurati posebno plaćanje i jedan dan odmora. Oni poslodavci koji ne osiguraju primjerene radne uvjete, neće moći nesmetano poslovati, odgovorio je potpredsjednik Granić.

U svom dodatnom javljanju i komentaru, zastupnik Kovačević zatražio je od Vlade da predloži odgovarajući zakonski tekst Hrvatskom saboru, a odnos bivše Partije prema proslavi nedjelje ilustrirao je anegdotom koja se odnosila na svojedobno "iskorjenjivanje religije".

Neprihvatljivo je saniranje PIK-ova i uvoz hrane

Slijedeće pitanje postavio je zastupnik **Ivo Lončar (nezavisni)**, tražeći odgovor od potpredsjednika Vlade, **Slavka Linića**. Zamjerio je ujedno sadašnjoj izvršnoj vlasti, što se trudi oko revitalizacije poljoprivrednih kombinata koji postoje samo još na komunističkoj Kubi. Istovremeno je naveo da je za sanaciju IPK Osijek, utrošeno više od 850 milijuna kuna, a da se ne zna što je s tim novcima učinjeno. Slična je situacija bila i u PIK Vrbovcu, u kojemu nema apsolutno nikakvih rezultata. U tom je periodu Hrvatska tijekom posljednje tri godine uvezla hrane za čak 20 milijardi kuna. Usprkos visokim sredstvima koje je država izdvojila za poticaje u poljoprivredi, situacija u agraru lošija je nego ikad, konstatirao je zastupnik. Zapitao je Vladu namjerava li održati hitnu sjednicu i donijeti odluku o sanaciji seljaka prema modelu sanacije kombinata. Dodao je ujedno da su oni nastali i održali se na pljački hrvatskih seljaka.

Potpredsjednik Vlade **Slavko Linić** potvrdio je da je svojedobna odluka o

financijskoj konsolidaciji 8 trgovačkih društava koji su se ranije zvali "PIK-ovi" bila ispravna i pozitivna. Ne radi se ni o kakvim "kolhozima" već o sanaciji trgovačkih društava koja se neposredno bave ratarskom i stočarskom proizvodnjom. Pomoć se ujedno odnosi i na sanaciju prehrambene industrije, koja je neophodna za razvoj ovog dijela gospodarstva Republike Hrvatske, napomenuo je **Slavko Linić**. Na ovaj se način ujedno pokušava odgovoriti i na sve veći uvoz hrane i gotovih poljoprivrednih proizvoda u Hrvatsku.

U svom dodatnom osvrtu, zastupnik Lončar je napomenuo da nije zadovoljan pruženim odgovorom. Zatražio je da se o ovom pitanju otvori i javna medijska rasprava, kako bi javnost mogla biti obaviještena o razmjerima štete. Ponovio je konstataciju da su PIK-ovi zapravo "mrtvaci komunističkih izmišljotina, a ne trgovačka društva".

Služenje zatvorske kazne

Slijedeće pitanje postavila je zastupnica mr.sc. **Zdravka Bušić (HB)** podsjećajući na nedavni slučaj silovanja dviju djevojaka koje je počinio zatvorenik koji je dobio dopust zbog dobrog vladanja. Nakon toga uslijedila je i smjena upraviteljice zatvora, a u proceduri se istovremeno nalaze zakonski prijedlozi koji su još liberalniji od postojećih. Podsjetila je na još nekoliko slučajeva koji su ilustrirali slabe strane ovakvog načina sankcioniranja zločina. Svoje je pitanje naslovlila na ministricu pravosuđa. Upitala je: "Sprema li Ministarstvo pravosuđa u svjetlu najnovijih događaja izraditi novi prijedlog zakona o služenju zatvorske kazne u sklopu paketa reforme pravosuđa koji bi u budućnosti spriječio ovakve tragedije"? Smatra ujedno da je pravosuđe uz ostvarivanje prevencije i preodgoj zatvorenika, dužno zaštititi hrvatsko društvo od posljedica opisanih zločina.

Ministrica pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, **Ingrid Antičević-Marinović** napomenula je da su postavljene dileme oko izvršavanja kazni regulirane Zakonom o izvršavanju kazne zatvora. Svi navedeni događaji dogodili su se nažalost zbog zakonskih odredbi koje pojedini ocjenjuju liberalnim, a pojedini odviše restriktivnim. Nadzor je pokazao da se nije vodilo dovoljno računa

o svim elementima prilikom puštanja zatvorenika na dopust. Pri tome ujedno nisu poštovane ni sve zakonske odredbe koje se odnose na izvršavanje zatvorske kazne, odgovorila je ministrica pravosuđa.

Zastupnica Bušić zahvalila se na odgovoru, ističući da će biti zadovoljna tek onda kada se ovakvi zločini budu prevenirali, a pogotovo zločini onih osoba koje su već pravomoćno osuđene za neke druge zločine.

Sporno reklamiranje ministarstava

Slijedeće pitanje postavila je zastupnica **Vesna Škare-Ožbolt (DC)**, navodeći da smo svjedoci najnovijeg glamurnog stila ponašanja pojedinih ministarstava. Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo, kao i Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo, ovih dana plakatima, televizijskim spotovima i novinskim oglasima reklamiraju svoje radove i time posredno zapravo obavljaju promidžbu stranaka kojima pripadaju. Ocijenila je ujedno da je izgradnja auto - ceste toliko pozitivan i poznat projekt da ga ne treba dodatno reklamirati i trošiti nemala financijska sredstva. Zatražila je odgovor o tome s kojih se pozicija zapravo skidaju novci za ovakve stvari.

O ovom će pitanju Vlada Republike Hrvatske raspravljati na svojoj slijedećoj sjednici, najavio je u odgovoru potpredsjednik Vlade, **Goran Granić**.

Narušena zakonska prava pojedinim službenicima

Slijedeće pitanje postavila je zastupnica **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)**. Ona je upozorila da su pojedini službenici drastično zakinuti u svojim radnim i materijalnim pravima i to nakon dolaska koalicije na vlast. Pojedinci su drastično zakinuti u zakonskim pravima unatoč stručnoj spremi i radnom stažu, i usprkos tome što su nadležne inspekcije poništile veliki broj ovakvih rješenja. Imam pouzdane dokaze, ustvrdila je zastupnica, da je tajništvo Sabora jednostavno napisalo druga rješenja istog sadržaja, na onim rješenjima koja su bila poništena. Zatražila je od resorne ministrice **Ingrid Anti-**

čević-Marinović da se očituje o navedenim situacijama, tražeći ujedno i pisani odgovor.

Ministrica je napomenula da je detaljno upoznata sa situacijom, budući da osobno potpisuje rješenja koje provodi uprava unutar samog Ministarstva. Navela je da će osobno pogledati sva konkretna rješenja koja su svojedobno poništena i provjeriti točnost iznijetih navoda.

Usklađivanje mirovina prema novom modelu

Riječ je zatim dobio zastupnik **Željko Pavlic (LIBRA)** koji je zatražio odgovor od nazočnog zamjenika ministra rada i socijalne skrbi. Uvodno je napomenuo da se primanja 939 tisuća hrvatskih umirovljenika svakih pola godine usklađuju s porastom plaća i troškova života. Ovaj je porast do sada bio zanemariv, jer Hrvatski zavod za statistiku kroz troškove života prati rast cijena skupocjenih i luksuznih proizvoda koje umirovljenici ne mogu kupovati. Iznoseći brojčane vrijednosti primanja određenih kategorija zaposlenika, napomenuo je da se s prosječnom mirovinom koja iznosi oko 1700 kuna mogu podmiriti, tek najnužniji troškovi života. Zapitao je resorno ministarstvo, da li namjerava pokrenuti inicijativu za izradu novog modela usklađivanja životnih troškova koje bi trebalo biti pravednije od postojećeg.

Na postavljeno pitanje odgovorio je zamjenik ministra rada i socijalne skrbi, dr.sc. **Bože Borko Žaja**. On je napomenuo da se po tom pitanju provodi slična inicijativa kojom bi se pravednije obavilo pitanje usklađivanja mirovina. Ne može precizirati vremenski rok za ovaj posao budući da ne postoji relevantna umirovljenička košarica, već službena statistika Državnog zavoda, gdje se zapravo trebaju obaviti odgovarajuće promjene. Zastupnik Pavlic napomenuo je zatim, da najbolje podatke o navedenom problemu daju upravo nezadovoljni umirovljenici, a isto tako i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. Apelirao je da se riješi ovaj problem, dodajući da će u protivnom, do kraja godine, mirovine iznositi samo 40% od prosječne plaće.

Potrebno osigurati redovitu isporuku energenata

Zastupnica **Marijana Petir (HSS)** svoje je pitanje koje se odnosi na opskrbu velikih potrošača plinom, uputila ministru gospodarstva. Upozorila je ujedno i na probleme s redovitom opskrbom koji se javljaju tijekom zimskog perioda, a u medijima se može pročitati kako se ponovno najavljuju smanjenja isporuke plina. Zatražila je da se ove vijesti potvrde i razjasne, pitajući ujedno kada Hrvatska može očekivati izradu energetske bilance.

Na pitanje je odgovorio ministar gospodarstva Republike Hrvatske **Ljubo Jurčić**. Podsjetio je da je protekla zima bila vrlo hladna pa je zato došlo do određenih poteškoća prilikom isporuke plina. Upravo zbog ovakve situacije ocjenjuje potrebnim da se na temelju raspoloživih kapaciteta obavi pravilna energetska bilanca. Dodao je da se ne radi samo o plinu, već i o električnoj energiji, nafti i drvenom ugljenu.

Zastupnica je napomenula da je zadovoljna sa spoznajom o skorij izradi energetske bilance Republike Hrvatske. Budući da nije u potpunosti dobila odgovor koji se odnosi na opskrbu Petrokemije, predsjedavajući je ocijenio da bi se trebao uputiti i dodatni, pisani odgovor zastupnici Petir.

Opasnost od pretjeranog zaduživanja

Zatim je govorio zastupnik **Dario Vukić (HDZ)** koji je upozorio na visinu državnih dugova Republike Hrvatske. Uz Republiku Slovačku, kreditni rejting našeg državnog duga najniži je od svih tranzicijskih zemalja. Potrebe za vanjskim financiranjem privatnog javnog sektora u narednim godinama procjenjuje se na 3 milijarde USA dolara godišnje, a analiza izvora štednje i investiranja pokazuju razliku između stope investiranja i stope domaće štednje. Ova razlika iznosi više od 6% BDP-a i to predstavlja uvezani inozemni kapital. Opisujući elemente vanjske zaduženosti, zastupnik je na kraju upitao zašto u Hrvatskom saboru još uvijek nema Konačnog prijedloga zakona o poticanju ulaganja i slobodnim carinskim zonama. Zanima ga istovremeno što se poduzima kako bi se povećala

domaća štednja kroz razvoj domaćeg financijskog tržišta, a koji je nerazvijen u odnosu na ostale tranzicijske zemlje.

Na ovo je pitanje odgovorio ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac**, uvodnom konstatacijom da je kreditni rejting hrvatske države krajem 1999. i početkom 2000. godine bio pred znatnim snižavanjem, budući da su ga uvjetovale postojeće performanse tadašnje ekonomske politike. Naveo je ukupnu količinu duga, te upozorio da na dug države otpada oko 6 milijardi USA dolara. Fiskalna i proračunska politika države, usklađena je s monetarnom politikom, pa je prema tome unutarnje tržište kapitala stabilno i konsolidirano. Iako su aktivnosti države pri tome izuzetno važne, potrebno je potaknuti i razvoj unutarnjeg tržišta. Naše su institucije, naglasio je ministar, nažalost odviše orijentirane na bankovne institucije što više nije tolika praksa u svijetu. Daljnji razvoj ovih vidova tržišta, potaknut će i veći postotak štednje, zaključio je svoj odgovor ministar Crkvenac. Izrazio je ujedno i očekivanje da će se građani u Hrvatskoj sve više odlučivati za ulaganja, a ne samo za finalnu potrošnju. Napomenuo je da su pokrenute i mnoge druge agencije koje će potaknuti veća strana ulaganja u gospodarstvo Republike Hrvatske.

Unatoč iscrpnom odgovoru, zastupnik **Dario Vukić** nije bio zadovoljan ponuđenim objašnjenjima. Podsjetio je ujedno i na javne podatke stranih agencija, te ukazao na razlike između javnog duga 1999. godine i danas, koje iznose dodatnih 30 milijardi kuna. Upozorio je ujedno da visoka zaduženost može biti preprekom i prilikom odlučivanja o ulasku Republike Hrvatske u Europsku uniju. Ocijenio je da nelikvidnost i dalje postoji, ali se više ne očitava preko platnog prometa, a mnogi privrednici ocjenjuju da je jednaka prijašnjoj.

Financiranje programa lokalne uprave

I zastupnik **Stjepan Živković (HSS)** svoje je pitanje uputio ministru financija, dr.sc. **Mati Crkvencu**. Uvodno je napomenuo da Fond za regionalni razvoj Republike Hrvatske ove godine raspolaže osiguranim sredstvima kojima se trebaju financirati programi jedinica lokalne uprave i samouprave. Natječaj je raspisan, programi županija su također kan-

didirani, ali izbor i odluka o plasmanu sredstava još uvijek nije donesena. Zbog kojih razloga još uvijek nisu plasirana sredstva za pomoć nerazvijenim regijama, a posebice za Slavoniju i Baranju, zapitao je zastupnik Živković.

Ministar **Mato Crkvenac** napomenuo je da Fond za regionalni razvitak sve više postaje važnom institucijom pri vođenju regionalne gospodarske politike. Mnoga nerazvijena područja ujedno zahvaća i depopulacija, a kako bi se spriječila ova kva situacija predloženo je da se zatraže konkretni gospodarski programi. Međutim, gotovo sve županije predlagale su programe kojima bi se ulagalo u infrastrukturu, a ne u razvoj i otvaranje novih radnih mjesta, upozorio je ministar. Zbog ovih propusta ocijenjeno je da je potrebno ponoviti natječaj, a ukoliko pristignu odgovarajući prijedlozi, spremni smo u kratkom roku aktivirati ova sredstva i donijeti odgovarajuće odluke. U svom komentaru ponuđenim odgovorom, zastupnik Živković izrazio je nezadovoljstvo. Smatra ujedno da infrastruktura predstavlja temelj gospodarskog razvoja, te isto tako donosi otvaranje novih radnih mjesta. Tko će doći investirati ukoliko ne postoje osnove infrastrukture, zapitao je zastupnik Živković na kraju izlaganja.

Zaštita okoliša

Nakon katastrofalnog požara u Spalio-nici opasnog otpada "Puto" u Zagrebu, u kolovozu prošle godine, podsjeća mr.sc. **Nikola Ivaniš (PGS)**, Vlada je naložila Ministarstvu za zaštitu okoliša da sačini analizu i sastavi izvještaj o radu rizičnih postrojenja u Republici Hrvatskoj, s analizom i prijedlogom mjera za sanaciju problematičnih postrojenja. Zanimalo ga je, jesu li ti materijali napravljeni i mogu li ih zainteresirani zastupnici dobiti na uvid. Kako reče, pitanje je postavio u ime ekološki ugroženih općina i gradova u Primorsko-goranskoj županiji.

Potpredsjednik Vlade, **Slavko Linić**, informirao je zastupnike da će idući tjedan na dnevnom redu sjednice Vlade biti analiza rada inspeksijskih službi, s posebnim osvrtom na aktivnosti vezane uz zaštitu okoliša i incidente u prirodi, te IZVJEŠĆE o incidentnim situacijama i otklanjanju opasnih točaka u borbi za zaštitu prirode. O materijalima koje je izradilo Ministarstvo i svojim zaključcima Vlada će, kaže, pismeno izvijestiti zastupnike.

Inzistirat će se na maksimalnoj odgovornosti članova uprava

Po ocjeni **Damira Kajina (IDS)** hvalevrijedna je inicijativa Vlade RH, da direktori državnih poduzeća moraju potpisati izjavu o stavljanju svoje imovine pod hipoteku, iz koje bi se namirila država ne budu li u stanju vraćati pozajmljeni novac, odnosno dobivena jamstva (takve izjave potpisali su direktori Brodogradilišta Uljanik iz Pule te "Viktora Lenca").

Vlada u ovom času možda s pravom tvrdi da su uprave hrvatskih brodogradilišta neučinkovite, kaže zastupnik. Međutim, kako ona, kao "vlasnik" državnih poduzeća imenuje čelne ljude brodogradilišta, hotelskih kuća, željezara, poljoprivrednih dobara, itd. interesira ga hoće li i ministri, potpredsjednici Vlade i premijer također staviti svoju imovinu pod hipoteku, iz koje će se država moći namiriti ako ti kompleksi ne budu mogli uređno izvršavati svoje zakonske obveze?

Odgovarajući na to pitanje dr.sc. **Mato Crkvenac**, ministar financija, konstatirao je da Vlada s pravom izražava nezadovoljstvo činjenicom da uprave nekih javnih i državnih poduzeća nisu dorasle svojim zadaćama, odnosno da su neuspješne. Pojasnio je da uprave postavljaju nadzorni odbori a Vlada je ta koja inzistira na njihovoj odgovornosti te zahtijeva smjenu uprava kada su one neuspješne (na tome će ustrajati i nadalje). Naime, ne može se prihvatiti praksa da su neka poduzeća u istoj branši uspješna, a druga neuspješna, te da ova posljednja uporno saniraju država i porezni obveznici, pa i oni radnici koji su slabo plaćeni (poput tekstilaca i dr.) - kaže Crkvenac.

Po njegovim riječima Vlada je u kriterijima za odobravanje jamstava ustanovila da će, sukladno zakonskim propisima, članovi i predsjednici uprava poduzeća koja primaju državna jamstva, jamčiti i svojom imovinom i svojim primanjima da će ta jamstva uspješno iskoristiti. Vlada će, kaže, dalje razraditi tu operativu, odnosno detaljnije propisati i provesti postupke koji će zahtijevati maksimalnu odgovornost od članova uprava državnih poduzeća za trošenje novca poreznih obveznika. Napomenuo je da članovi uprava imaju po Zakonu o trgovačkim društvima i drugim propisima sasvim određenu odgovornost, te da predsjednik i članovi Vlade neće odgovarati svojom imovinom za neuspješno poslovanje tih poduzeća (to bi bilo protivno zakonu).

Nesporno je, kaže zastupnik Kajin, da nadzorni odbor postavlja upravu, ali nadzorne odbore "postavlja" Vlada ili Hrvatski fond za privatizaciju. Zbog toga se ne može zanijekati da i Vlada snosi odgovornost glede urednog funkcioniranja pojedinih gospodarskih sustava ili pojedinačnih poduzeća u Hrvatskoj (to pitanje, očito, treba regulirati na jedan poseban način).

Procesuiranje ratnih zločina

Marija Bajt (HDZ) je podsjetila na to da još uvijek nije dobila odgovor na zastupničko pitanje postavljeno ministrici pravosuđa točno prije godinu dana, u povodu spomendana Bleiburških žrtava i žrtava Križnog puta. Budući da joj je tom prilikom ministrica odgovorila da nema saznanja o konkretnom slučaju, ovaj put ponovno aktualizira isto pitanje, uz napomenu da je Udruga "Hrvatski domobran" prije 4 godine podnijela kaznenu prijavu protiv onih za koje postoji opravdana sumnja za počinjen zločin (ratni zločini ne zastarijevaju). S tim u svezi je, kaže, i novi podatak iz Domovinskog rata o zločinima počinjenim u logoru Bučje, u Požeško-slavonskoj županiji (tijekom 2002. Udruga zatočenika logora Bučje podnijela je državnom odvjetniku kaznenu prijavu s konkretnim imenima i podacima). Uptala je ministricu što je konkretno učinila u okviru svojih zakonskih ovlasti glede tih prijava.

U odgovoru na njeno pitanje ministrica pravosuđa, uprave i lokalne samouprave **Ingrid Antičević-Marinović** informirala je zastupnike da je Državno odvjetništvo podnijelo izvješće o procesuiranju svih ratnih zločina, a što se tiče konkretnih predmeta odgovorilo je da se na njima radi.

Vlada je, inače, još prije dvije godine svojim zaključkom ovlasila Ministarstvo pravosuđa da iznađe mehanizme, i uredi normativu kako bi država, odnosno pravosuđe, bilo što efikasnije u procesuiranju i kažnjavanju ratnih zločina. U skladu s tim Ministarstvo je pripremlilo Nacrt prijedloga zakona o sudu za ratni zločin.

Zastupnica je izjavila da nije zadovoljna ovim odgovorom jer je prošlo previše vremena od ministričinog obećanja da će utvrditi o kojem se spisu radi i u okviru ovlasti koje ima Ministarstvo požuriti taj predmet. Zatražila je pisani odgovor, uz konstataciju da je hrvatsko pravosuđe

puno ažurnije kad je riječ o procesuiranju navodnih zločina iz Domovinskog rata, nego li onih počinjenih nad Hrvatima u razdoblju od 1941. do 1990. godine. Kako reče, hrvatska javnost nije upoznata s time što je Državno odvjetništvo tijekom proteklih godina poduzelo u vezi s navedenim kaznenim prijavama. Zanima je, stoga, što je učinila ministrica, u okviru svojih zakonskih ovlasti, i što je trenutno s tim prijavama.

Radno vrijeme trgovina

Proizvodnje je kod nas malo, a prodaje sve više, tako da se, očito, mora raditi i nedjeljom, primijetio je **Želimir Janjić (HSL)**. Da bi se izašlo ususret brojnim zaposlenima, neke javne službe rade dulje u popodnevnim satima (najavljeno je da će se takvo radno vrijeme uvesti i u zdravstvu), jedino se ne izlazi ususret prodavačima koji moraju raditi i nedjeljom. O tom problemu je - kaže - još 96. godine progovorio Sindikat, ali nije se poduzelo ništa. Hrvatska udruga poslodavaca je 2000. godine pozitivno reagirala na zahtjeve da se rad trgovina nedjeljom ukine, s tim da takvo ograničenje ne bi vrijedilo u turističkoj sezoni za dežurne prodavaonice koje prodaju osnovne kućne potrepštine. U posljednje vrijeme, podsjeća zastupnik, i Crkva zahtijeva da se zaštiti dostojanstvo toga dana. Doduše, ministar Fižulić je svojedobno predložio izmjene Zakona o trgovini, ali to pitanje je ostavljeno da se riješi Pravilnikom, koji ipak ne uređuje do kraja tu problematiku.

Pitanje zastupnika je glasilo: "Namjerava li Ministarstvo gospodarstva predložiti izmjene spomenutog Zakona kojima bi se radno vrijeme trgovina uredilo na drugačiji način ili će to ostati regulirano kao i do sada".

Odgovarajući na to pitanje ministar gospodarstva dr. **Ljubo Jurčić** napomenuo je da Hrvatska ima relativno mali bruto domaći proizvod po glavi stanovnika (svega nešto više od 5 tisuća dolara) te da se čine naponi radi njegova povećanja, a to se može postići jedino povećanjem produktivnosti ili količine rada. Stoga, gleda li se s ekonomske točke gledišta, ako za nekim proizvodima ili uslugama postoji potražnja, treba omogućiti i duže radno vrijeme. S druge strane, djelatnost trgovina ne može se promatrati izdvojeno od drugih djelatnosti (ne postoji nikakva razlika između pružanja trgo-

vačkih usluga i usluga prijevoza, informiranja, djelatnosti policije, itd. Drugim riječima, radi se o puno širem pitanju od onoga što je u ingerenciji Ministarstva gospodarstva. Obećao je da će njegovo Ministarstvo analizirati taj problem s ekonomske točke gledišta, polazeći od toga koje su to metode ili načini da se poveća bruto domaći proizvod, gledajući i na uređenje radnog vremena.

Prodaja poljoprivrednih tvrtki

Marko Baričević (HSL) se založio za to da se poljoprivredne tvrtke u vlasništvu države ne prodaju po dijelovima, budući da se gubici u ratarstvu nerijetko pokrivaju stočarstvom, preradom poljoprivrednih proizvoda i dr. Kako reče, malo je kupaca zainteresirano za kupnju tih tvrtki, a još manje onih koji bi kupili ratarske dijelove. Ali, ako se takvi slučajno i pojave, zbog naših famoznih kriterija iz zemljišne politike događa im se da ostanu bez koncesije na većem dijelu zemljišta koje je ta tvrtka ranije kupila (a opremljeni su najmodernijom poljoprivrednom mehanizacijom, što je kod naših obiteljskih gospodarstava vrlo rijetko).

Ministar poljoprivrede i šumarstva **Božidar Pankretić** je konstatirao da se pitanje zastupnika, očito, odnosi na prodaju poduzeća "Kutjevo". Rekao je da dosad nije imao uvid u ponude, čiju će valjanost ocijeniti Hrvatski fond za privatizaciju, te izrazio zadovoljstvo činjenicom da se ipak pojavio zainteresirani kupac sa zadovoljavajućom ponudom.

U nastavku je ponovio opredjeljenje Vlade RH, da treba prioritarno poticati poljoprivrednu proizvodnju na obiteljskim seljačkim gospodarstvima. Međutim, doneseni programi raspolaganja poljoprivrednim zemljištem svjedoče o tome da se vodi računa i o poljoprivrednim poduzećima. Izrazio je uvjerenje "da će se u tom dijelu naći određeni kompromisi". Drži da je dobar primjer za to program uvođenja radničkog dioničarstva u ratarskim i stočarskim dijelovima poljoprivrednih tvrtki, koji će Vlada detaljnije razraditi. Kako reče, spremni su pomoći radnicima da ostanu na onim površinama na kojima su radili, tako da bi u budućnosti i oni bili jedna vrsta obiteljskih gospodarstava. Dakako, radi unapređenja tehnologije poljoprivredne proizvodnje trebat će u

većoj mjeri uključiti struku, zaključio je Pankretić.

Obistine li se riječi gospodina ministra bit će zadovoljan prodajom ovih naših državnih tvrtki, izjavio je Marko Baričević. U nastavku je spomenuo primjer jedne obiteljske tvrtke koja nije mogla kupiti zemljište koje je dosad imala u koncesiji, niti ga je mogla dobiti u zakup, ni u koncesiju. Razlog - da općina namjerava zemljište od 65 ha rasparcelirati i prodati 16-orici poljoprivrednika (svakome po 10 ha). Takvi slučajevi ga, kaže, zabrinjavaju, jer s usitnjavanjem poljoprivrednog zemljišta nema napretka poljoprivrede.

Šverc hrvatskih putovnica

Odgovarajući na pitanje mr.sc. **Marina Jurjevića (SDP)** dokle je stigla istraga o švercu hrvatskih putovnica koje su nestale iz konzulata Republike Hrvatske u Mostaru ministar unutarnjih poslova **Šime Lučin** je potvrdio da, prema usklađenoj evidenciji MUP-a i Ministarstva vanjskih poslova, doista nedostaje 930 putovnica iz serije 2000. godine (s tvrdim koricama) koje je zadužio konzulat u Mostaru (prema tome, on je i odgovoran za to što se kasnije s njima dešavalo). Trebalo je dugo vremena - kaže Lučin - da se napravi ta inventura, budući da sustav izdavanja putovnica do 2000. godine nije bio centraliziran kao danas. Istraga je u tijeku (brojevi tih putovnica su na internet stranica MUP-a) ali je poprilično otežana zbog toga jer se radi o drugoj zemlji, a osoba koja je neposredno bila zadužena za rad s tim dokumentima više nije živa. Nakon višemjesečne istrage, u suradnji s Interpolom, evidentirano je samo gdje se nalazi 20 spornih putovnica.

Lučin je potvrdio i navode zastupnika da je i Predrag Luković Legija, jedan od naručitelja i organizatora ubojstva srpskog premijera Đinđića, također imao hrvatsku putovnicu. Radilo se, međutim, o falsificiranoj putovnici, tvrdih korica, koja je nosila datum iz 2001. godine (takve putovnice se nakon 2000. više ne izdaju). Na kraju je izrazio uvjerenje da će Vlada iduće godine donijeti odluku o povlačenju te prve generacije hrvatskih putovnica iz uporabe, tako da će ih njihovi vlasnici morati zamijeniti.

Autocesta Zagreb-Dubrovnik

Potaknuta nedavnom izjavom dubrovačkog župana kako Dubrovniku, navodno, ne treba autocesta (slično je izjavio i jedan od današnjih ministara u predizbornoj kampanji 99. godine) **Dubravka Šuica (HDZ)** je izrazila svoj osobni i stav Poglavarstva grada Dubrovnika te većine Dubrovčana, da je autocesta Zagreb-Dubrovnik prioritet nad prioritetima, ne samo za Dubrovnik, nego i za cijelu županiju i Hrvatsku. Kako reče, ta je cesta okosnica budućeg razvoja tog područja i za njih znači izlazak iz izoliranosti. Stoga nije jasno zašto se dvije godine čekalo na nastavak ovog projekta, koji je danas konsenzusom prihvaćen od hrvatskih građana. Na kraju je upitala: odnose li se jumbo plakati koji su postavljeni i na njihovu području, s porukom "U Europu autocestom", i na građane hrvatskog juga?

Po riječima **Radimira Čačića**, ministra javnih radova i graditeljstva, prethodna Vlada je ostavila preko 12 mlrd. duga u cestogradnji i to je glavni razlog zbog kojeg se čekalo s nastavkom gradnje spomenutog projekta. Kako reče, ova Vlada je postavila model i napravila instrumentarij za realizaciju projekta autoceste do Splita, odnosno do Biska, koji bi trebao biti završen do 2005. godine. Predviđen je i nastavak radova do Ploča (sva je dokumentacija spremna) ali od Ploča dalje nije napravljeno ništa, čak niti konceptijski. O tome - kaže - mora odlučiti struka, ali neki nisu za gradnju autoceste. Po Čačićevom mišljenju oni nisu u pravu i to je, kaže, jedan od razloga zbog kojih se išlo na reklamnu kampanju koja ukupno košta oko milijun i 200 tisuća kuna, uključujući jumbo plakate i TV spotove. Osobno smatra da autocesta mora ići do Dubrovnika, pa i dalje, jer je to pitanje europskih interesa. U svakom slučaju, u Ministarstvu će se zalagati za to (iako bi, usko gledano, Dubrovniku vjerojatno bila dovoljna i kvalitetna brza cesta). O tome hoće li ta autocesta ići kroz koridor Dubrovačke županije ili Popovog polja odlučit će se u suradnji s vlastima BiH (za sljedeći mjesec zakazani su razgovori koje će voditi premijer Račan, a prisustvovat će im i ministri prometa te javnih radova i graditeljstva.

Zahvalivši ministru Čačiću na odgovoru Dubravka Šuica je izrazila uvjerenje da će se struka i politika usuglasiti, tako

da će se do Dubrovnika uskoro doista moći putovati autocestom, a ne brzom cestom (što ne znači da ova druga ne može biti alternativa).

Nostrifikacija specijalističkog ispita

Juraj Njavro, dr.med. (HDZ) upitao je na osnovi kojeg zakonskog propisa je ministar zdravstva liječnici K.M. iz Belog Manastira priznao specijalizaciju iz patološke anatomije, iako između Republike Hrvatske i Srbije i Crne Gore, gdje je položila specijalistički ispit, ne postoji sporazum o nostrifikaciji.

U obrazloženju svog pitanja spomenuo je da je ta liječnica (do početka Domovinskog rata radila u kliničkoj bolnici Osijek) 1991. godine, iako je započela specijalizaciju, svojevremeno napustila Hrvatsku i otišla u tadašnju Jugoslaviju, sada Srbiju i Crnu Goru. Tamo je položila specijalistički ispit, iako joj nisu priznali ni dana obavljenog specijalističkog staža u Republici Hrvatskoj, budući da je po njihovim propisima obavila specijalizaciju u trajanju od 3 godine. Krajem 1999. godine vratila se u Hrvatsku i zatražila od Ministarstva zdravstva nostrifikaciju priznavanja specijalističkog ispita koji je položila u Beogradu. Tadašnji ministar zdravstva je to odbio, budući da nije obavila specijalistički staž, pa ni ispit, u skladu s hrvatskim propisima (sukladno sugestijama s Katedre Medicinskog fakulteta u Zagrebu za patološku anatomiju zahtijevao je da obavi dodatni dio specijalističkog staža i nakon toga polaže specijalistički ispit). Međutim, 2002. godine aktualni ministar je uvažio položenu specijalizaciju.

Zamjenik ministra zdravstva dr.sc. **Ante Bilić** obećao je zastupniku pismeni odgovor, budući da nije imao saznanja o konkretnom slučaju. Pojasnio je, međutim, da je u Ministarstvu zdravstva jasno definirana procedura priznavanja specijalizacije, tj. položenog specijalističkog ispita u drugoj zemlji. Prije donošenja odluke o (ne)priznavanju nekome statusa specijaliste Ministarstvo mora pribaviti mišljenje određene katedre nadležne za tu specijalizaciju.

U svom ponovnom javljanju dr. Njavro je napomenuo da je Katedra za patološku anatomiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu u nekoliko navrata odbila priznati spomenutoj liječnici specijalistički

ispit položen u drugoj državi, jer se nije odvijao po programu predviđenom za naše specijaliste (trajao je tri godine). Unatoč tome novi ministar joj je priznao status specijaliste, iako joj u drugoj državi nisu priznali ni dana obavljenog specijalističkog staža u Republici Hrvatskoj.

Izgradnja trafostanice i autoceste Zagreb - Sisak

Željko Krapljan (HDZ) informirao je zastupnike da je grad Sisak, nekad industrijsko središte s više od 30 tisuća radnika, danas suočen s vrlo teškim problemima tranzicije. O tome - kaže - najbolje svjedoči činjenica da je broj zaposlenih više nego prepолоvljen, tako da je na Zavodu za zapošljavanje evidentirano oko 6 tisuća nezaposlenih. Napori koje Siščani ulažu na gospodarskoj obnovi, prvenstveno putem razvoja malog i srednjeg poduzetništva, otvaranja poslovnih zona i slobodne zone Sisak, zapinju na dva ključna problema - opskrbi električnom energijom (unatoč činjenici da je u tom gradu lociran najveći elektroenergetski objekt u Hrvatskoj - termoelektrana Sisak) i prometnoj zagušenosti postojeće državne ceste D36 (to je najopterećenija prometnica u Hrvatskoj).

Konkretno pitanje zastupnika je glasilo: "Što je s izgradnjom brze ili autoceste Zagreb - Sisak te trafostanice od 110 kV, koja bi se trebala zvati Siscia?"

Po riječima dr.sc. **Gorana Granića**, potpredsjednika Vlade, izgradnja tog objekta je u prvom prioritetu. U tijeku je ishođenje potrebnih dozvola, tako da bi radovi na izgradnji trafostanice trebali startati krajem ove godine.

Na drugi dio pitanja odgovorio je **Radimir Čačić**, ministar javnih radova, obnove i graditeljstva. Priznao je da je spomenuta cesta, uz splitsku, jedan od gorućih problema u hrvatskoj cestogradnji, koji će definitivno biti riješen u razdoblju od 2004. do 2008. godine. Trenutno se, kaže, radi na izmjenama odnosno usklađivanju prostorne i prometne strategije vezano uz tu autocestu. Po njegovu mišljenju za građane Siska bila bi korisnija, a u svakom slučaju jeftinija, brza cesta. Međutim, ovo je jedna od rijetkih dionica u Hrvatskoj na kojoj postoji potpuna ekonomska opravdanost za gradnju autoceste (riječ je o ravnoj cesti s ogromnom frekvencijom), tako da ne bi trebao biti problem naći koncesionara.

Devastacija prostora

Potaknuta, kako je rekla, sveopćom devastacijom prostora unutar građevinskih pa čak i izvan građevinskih zona, **Lucija Debeljuh (SDP)** upitala je Vladu što resorno Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja namjerava učiniti da zaštiti najdragocjenije prostore kojima raspolažemo, podigne kvalitetu izgradnje unutar građevinskih zona i afirmira pojam održivosti razvoja u jedinicama lokalne samouprave kao nositelja prostornih planova? Pojašnjavajući pitanje ustvrdila je da se devastira čak i pomorsko dobro divljom izgradnjom lučica, pa čak i stambenih objekata. Dinamika i način izgradnje, odnosno iskorištavanja građevinske čestice pri izgradnji, te institut uređenja građevinske čestice prije početka izgradnje, očito nisu standardi kojima se rukovode tijela uprave pri izdavanju potrebnih dozvola za gradnju. Ispada da je bitno graditi ne vodeći računa o kvaliteti, načinu gradnje i odgovarajućem razvoju infrastrukture, a pritom mnogim jedinicama lokalne uprave odgovara ovakvo stanje jer su motivirani prihodima, a ne afirmacijom instituta održivosti razvoja. Vrijeme prolazi, dinamika izgradnje progresivno raste, posebno na obali i otocima, štete u prostoru su evidentne i često takvog karaktera da se više nikada neće moći ispraviti čime se nanosi neprocjenjiva šteta kvaliteti lokacija s kojima raspolažemo.

Potpredsjednik Vlade **Slavko Linić** odgovorio je da će Vlada već za par dana na dnevnom redu imati izvješće resornog ministarstva o radu inspekcija koje kontroliraju stanje u prostoru pa tako i građevinske i inspekcije zaštite okoliša. Dio izvješća govori o neodrživoj situaciji u kojoj mnoge jedinice lokalne samouprave nisu donijele niti minimum prostornih dokumenata bez kojih je vrlo teško kontrolirati stanje u prostoru pa otuda i incidenti koji se kod nas događaju. Kod toga uvijek ostaje temeljno pitanje što učiniti s jedinicama lokalne samouprave koje se neodgovorno ponašaju prema svojoj temeljnoj obvezi da upravljaju prostorom.

Zanijekana optužba

Na traženje **Vesne Podlipec (SDP)** potpredsjednik Vlade **Slavko Linić**

zanijekao je istinitost grube optužbe TV Nove i njihove emisije "Meta" po kojoj on navodno osobno ugrožava djelatnost i zaposlene Diokia zbog poremećenih odnosa te tvrtke i INE. Dioki je tema koja već dobrih godinu dana opterećuje hrvatsku javnost, a prava je istina da odnosi Vlade i HFP-a koji imaju 49 posto vlasništva i dvaju fondova čiji je udio u Diokiu 51 posto i njime upravljaju, nisu primjereni vlasničkim odnosima. Evidentno je da ta dva fonda upravljaju spomenutom firmom tako da odvlače novac i uništavaju proizvodnju. "Optužbe siju članovi uprave koji dobivaju godišnju plaću od 500 tisuća kuna, a od većinskih vlasnika (sada su to ti fondovi) godišnje nagrade veće od 4 milijuna kuna", podvlači potpredsjednik Linić. Takva je uprava dovoljno snažna i može utjecati na televizijske emisije i vikati "Držite lopova" da bi mogla obaviti posao i ugroziti petrokemijsku industriju u Republici Hrvatskoj. Gospodin Linić vjeruje da ima odgovornih ljudi koji će se pobrinuti da petrokemija ostane neovisna, te dodao da su interni kontrolori u INI utvrdili nepravilnosti oko ugovora te tvrtke i Diokia, i najavio rješenje problema unutar INE.

Lijek za hemofilicare

Ivan Jarnjak (HDZ) je imao jedno pitanje za zamjenika ministra zdravstva. U ime Udruge hemofilicara Hrvatske, kaže, obratio mu se liječnik Anđelko Glivar koji i sam boluje od hemofilije (nasljedna bolest organizma koja ne stvara faktor osam potreban za zgrušavanje krvi) te zatražio da mu se odgovori zbog čega je hemofilicarima prepolovljeno davanje lijeka potrebnog za normalan život i rad. Hemofilicari ne mogu dobiti dovoljnu količinu lijeka za kućno liječenje, a zbog oticanja zglobova trpe bolove, nepokretni su i nastaju dodatna oštećenja zglobova što vodi u daljnju invalidnost te izostaju s posla. Zastupnika Jarnjaka zanimalo je kada će se i što poduzeti da se tim ljudima omogući da dobiju lijek potreban za normalan život?

Zamjenik ministra zdravstva, dr.sc. **Ante Bilić**, odgovorio je da mu je poznat problem vezan uz dobivanje faktora osam neophodnog za ljude koji boluju od hemofilije. Tvrdi da je otprilike mjesečno potrebno oko 250 doza tog lijeka da bi se pokrile potrebe svih bolesnika. I

sam je, kaže, dobio dopis od spomenutog doktora Glivara te je nakon toga detaljno proučio problem. Od referentnog centra KBC-a Zagreb stigao je, tvrdi, odgovor da je u prva tri mjeseca takvim bolesnicima dano 750 doza lijeka, a to se kasnije povećalo za još oko 13 posto izvan planiranih količina. Od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zatraženo je da odgovori radi li se možda o nekakvim dodatnim potrebama takvih bolesnika, a zamjenik ministra zdravstva misli da će odgovor stići u nekoliko narednih dana. Izrazio je također nadu da će se taj problem riješiti u najbrže vrijeme i sustav zdravstva adekvatno odgovoriti na eventualne dodatne potrebe ovih bolesnika, ako one postoje.

Ivan Jarnjak naglasio je kako bi bilo u redu da Ministarstvo zdravstva primi na razgovor predstavnika Udruge hemofilicara Hrvatske kako bi se zajednički našlo rješenje ovog problema tim više što se radi o teškoj bolesti.

Stajalište Vlade prema HVIDR-i

Na traženje **Jadranke Kosor (HDZ)**, potpredsjednik Vlade dr.sc. **Ante Simončić** najavio je da će Vlada tražiti očitovanje ministra hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata o njegovim izjavama koje je dao u nekoliko navrata da Ministarstvo kojem je na čelu, pa tako i Vlada neće dati niti lipe, odnosno kune HVIDR-i jer njezini članovi ne poštuju pravnu državu. Uz konstataciju da ne bi bilo pravne države da nije bilo branitelja, članova te organizacije, zastupnica Kosor rekla je još kako je neprihvatljivo da se HVIDR-a tretira kao neprihvatljiva udruga. HVIDR-a je nevladina udruga, a zna se da deseci i deseci nevladinih udruga dobivaju potporu iz državnog proračuna. Proračun, međutim, nije ni Vladin, a jednako tako niti spomenutog ministra već proračun svih poreznih obveznika. Zastupnicu je zanimalo hoće li Vlada promijeniti stajalište prema toj nevladinoj udruzi. Kada je potpredsjednik Vlade gospodin **Simončić** najavio pisani odgovor zastupnica **Kosor** zatražila je da joj se pritom odmah odgovori i na pitanje što je s njom i pomoći druge osobe. Ta se pomoć vezuje za 100-ne invalide Domovinskog rata, pojašnjava zastupnica, i dodaje kako ima informaciju da ta pomoć još uvijek nije profunkcionirala.

Imenovanje sudaca u Slavonskom Brodu

Posljednja imenovanja sudaca u Slavonskom Brodu izazvala su nezadovoljstvo žitelja tog grada, a imenovanje gospodina Včelika na Trgovačkom sudu u Slavonskom Brodu privuklo je čak pozornost svih medija u Hrvatskoj, primijetila je **Dubravka Horvat (SDP)**. Spomenuti je gospodin bio upravitelj zatvora, no ministrica ga je smijenila jer je protivno zabrani Središnjeg ureda za zatvorski sustav pustio zatvorenika Mladana, a ovaj na dopustu počinio zločin. Istodobno ministrica je protiv gospodina Včelika podnijela prijavu, a Državno odvjetništvo kazneni postupak. Zastupnicu je interesiralo kako se moglo dogoditi da dok sudski postupak nije završen gospodin Včelik bude imenovan za suca Trgovačkog suda u Slavonskom Brodu, dok je istodobno odbijena kandidatkinja koja je zadovoljavala po svim uvjetima i k tome još predložena od Sudačkog vijeća. Indikativno je to da je Državno sudbeno vijeće mimo zvaničnog protokola dobilo podataka da je protiv gospodina Včelika obustavljen pokrenut stegovni postupak kojeg je pokrenula ministrica. Na sve je reagirao Odbjetnički zbor Brodsko-posavske županije tako što je predložio da se od Upravnog odbora Odbjetničke komore zatraži da Odbjetnička komora Republike Hrvatske povuče iz daljnjeg rada Državnog sudbenog vijeća svoja dva predstavnika iz redova odbjetnika, a Saboru predloži da raspusti Državno sudbeno vijeće u znak prosvjeda zbog načina izbora sudaca za sudove u Slavonskom Brodu. Iako zastupnica zna nadležnost Sabora u vezi Državnog sudbenog vijeća, a napose same ministrice pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, podsjeća je da je upravo ministrica pokrenula određene korake vezane uz stegovni postupak gospodina Včelika, i u tom smislu moli je da joj barem odgovori u dijelu za koji je nadležna.

Ministrica pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, **Ingrid Antičević-Marinović** podsjetila je da su potpune kompetencije imenovanja i razrješenja sudaca temeljem Zakona o Državnom sudbenom vijeću dane upravo spomenutom Vijeću, kojeg na prijedlog sudova, Odbjetničke komore i pravnih fakulteta imenuje Hrvatski sabor. Dodala je još kako joj nije data ovlast, niti bilo kome drugome, da komentira odluke Državnog sudbenog

vijeća nego to samo može činiti kada su u pitanju njene kompetencije i dužnosti.

U ponovnom istupu zastupnica **Horvat** je ustvrdila da je zadovoljna odgovorom te kako je očekivala da će joj ministrica u okviru svojih nadležnosti odgovoriti na ovakav način. Pojasnila je da je svoje pitanje uputila javno nezadovoljna spomenutim imenovanjima koja su se dogodila u posljednje vrijeme. Na ovaj je način, uz to, pokušala animirati ostale saborske zastupnike da o tome razmisle i pokušaju zajednički iznaći rješenje.

Teško provediv Zakon o brdsko-planinskim područjima

Darijo Vasilčić (PGS) postavio je pitanje Vladi. Zastupnik je ustvrdio da je posljednjih godina najčešća tema u javnosti Gorskog kotara Zakon o brdsko-planinskim područjima. Od siječnja lani kada je Zakon usvojen pa sve do danas ne prestaju reakcije na provođenje istog. Gorani su se, kaže, ponadali da će se Zakonom urediti poticajne mjere za demografsku obnovu, gospodarski rast i održivi razvitak, te da je njegovim donošenjem započet proces sustavnog spašavanja Gorskog kotara. Zakon se, međutim, ne provodi, i godinu i pol dana od njegova donošenja Ministarstvo javnih radova, obnove i graditeljstva tvrdi da je neprovediv i neusklađen s drugim zakonima. Kako je usvajanjem Zakona u Hrvatskom saboru jasno izraženo opredjeljenje i namjera da Gorski kotar zaslužuje status područja od interesa i pod posebnom zaštitom Republike Hrvatske, zastupnika zanima i pita Vladu u kojem će roku predložiti potrebne izmjene spomenutog Zakona, a sve u cilju njegove brže i efikasnije provedbe i stavljanja velikih prirodnih potencijala tog našeg područja u funkciju razvoja i zadržavanja stanovništva.

Odgovarajući na pitanje ministar za javne radove, obnovu i graditeljstvo, **Radimir Čačić** složio se da je spomenuti Zakon od izuzetnog značaja za ta područja, te da nije usklađen s ukupnim zakonodavstvom Hrvatske. Glede potrebnih izmjena Zakona, ministar podvlači da je novi zakonski tekst već napravljen i nalazi se u Vladi te će biti predložen Saboru po hitnom postupku. Sve se svodi na to da se brdsko-planinska područja proglašavaju područjima od posebne državne skrbi (kategorija III.). Iako je to niža kategorija područja u odnosu na

područja koja su ratom teško porušena, ministar uvjerava da su odlukama Vlade u posljednjih nekoliko mjeseci tim područjima bitno povećane beneficije. Bez namjere da išta prejdudicira ministar kaže da će, ako Sabor usvoji predloženi zakonski akt, za budžete tih općina to zapravo značiti injekciju vrijednu nekoliko stotina milijuna kuna (kroz porezna odterećenja, i uz niz drugih prednosti).

Dodatno pojašnjenje u vezi s tim zakonom zatražio je **Dragutin Vrus (SDP)**. Izrazio je žaljenje što Klub zastupnika SDP-a ne može dobiti već pripremljen novi tekst zakonskog prijedloga o kojem je govorio ministar Čačić kako bi se o njemu provela javna rasprava u gradovima i općinama. Također ga je zanimalo da li novi zakon donosi beneficije u sferama zapošljavanja i zadržavanja stanovništva na tom području. Gorski kotar i uopće brdsko-planinska područja vape za ljudima, a oni se mogu zadržati samo ako im pružimo beneficije, i ako ih se zaposli, zaključio je zastupnik Vrus.

U ponuđenim rješenjima Zakon o brdsko-planinskim područjima bio je strateški pozitivan, a u namjeri kvalitetan, ali neprovediv, odgovorio mu je ministar **Radimir Čačić**. Sada pripremljen zakonski projekt daje znatne beneficije kroz povrat poreza u proračun po modelu kako je to već napravljeno kada su u pitanju područja od posebne državne skrbi. Kaže kako Ministarstvo nema ništa protiv da taj zakonski tekst dobije Klub zastupnika SDP-a, ali i ostali klubovi zastupnika i prije nego što prođe Vladinu proceduru.

U ponovnom istupu zastupnik **Vrus** je ustvrdio kako bi volio imati taj zakonski tekst te kako bi ga valjalo dati na javnu raspravu makar samo u Gorski kotar. Osobno drži kako nije trebalo čekati na taj zakonski tekst godinu i pol dana. Već kod donošenja Zakona o brdsko-planinskom području moglo se čuti da je donesen iz političkih razloga, a zastupnik se boji da bi i sada moglo biti onih koji će tvrdi kako novi zakonski akt vladajuća koalicija donosi u predizbornoj godini. Valja stoga požuriti s tim zakonom, podvukao je zastupnik Vrus.

Pogranična suradnja između Hrvatske i Slovenije

Mr.sc. **Nevio Šetić (HDZ)** postavio je pitanje potpredsjedniku Vlade gospodinu

Graniću u vezi sa Sporazumom o pograničnoj suradnji između Republike Hrvatske i Republike Slovenije. Već tri puta je, kaže, produžen privremeni režim implementacije sporazuma o pograničnoj suradnji što je dogovoreno na razini dviju vlada. Ta praksa, drži Šetić, pokazuje velike zakonske propuste i nezadovoljstvo hrvatskih ribara. U praksi npr. slovenski ribari imaju 500 puta više izdatih ribarskih dopuštenja nego hrvatski ribari, a javljaju se problemi i oko ribarskih alata. Uz to, na slovenske se ribare, iako se nalaze u hrvatskim teritorijalnim vodama, primjenjuju slovenski zakoni što posebno iritira hrvatske ribare itd. S obzirom na sve to zastupnika Šetića je interesiralo koje je stajalište Vlade o tim pitanjima jer je evidentno da privremeni režim kojeg provodi naša Vlada odstupa od zakona izglasanog u Hrvatskom saboru?

Odgovarajući na upit potpredsjednik Vlade, dr.sc. Goran Granić poslušio se izrekom da ništa nije tako trajno kao privremeno rješenje. Ipak, vjeruje da će se privremena rješenja koristiti sve do onog trenutka dok se ne nađu trajna i stabilna rješenja.

Zastupnik Nevio Šetić nije bio zadovoljan dobivenim odgovorom te je izrazio veliku zabrinutost naših ribara da privremena rješenja ne bi postala trajna jer su ona katastrofalna za hrvatske nacionalne interese. Zastupnik drži da bi Vlada RH ipak morala voditi računa o tom našem prostoru u kojem se ne poštuje zakon izglasan u Hrvatskom saboru o čemu postoje dokazi. Na kraju je od Vlade zatražio da mu dostavi pisani odgovor.

Prijam djelatnika u odjele za trošarine

Mr.sc. Pavle Kalinić (SDP) postavio je pitanje ministru financija. Ukidanjem Financijske policije kao kontrolnog tijela sve poslove kontrole i naplata posebnih poreza na trošarinske robe, robe koje se proizvode u Republici Hrvatskoj kao i one koje se uvoze i izvoze, sukladno važećim propisima preuzela je Carinska uprava Republike Hrvatske. Ovlasti carinske službe za kontrolu i naplatu posebnih poreza određene su Carinskim zakonom i Zakonom o carinskoj službi, a ustroj Uredbom o unutarnjem ustrojstvu

Ministarstva financija iz 2001. godine odnosno izmjenama i dopunama te Uredbe iz travnja prošle godine. Potonjom se uredbom ustrojava odjel za trošarine pri svakoj carinarnici, pa je s tim u vezi zastupnika Kalinića zanimalo kada će početi prijam novih djelatnika za rad u tim odjelima, posebno stoga što trošarine čine oko 11 posto državnog proračuna. Ima, kaže, informaciju da na tim poslovima u ovom trenutku nedostaje oko stotinu ljudi i još oko 200 do 250 za ostale carinske poslove. Ukoliko mu se ne odgovori na ovo pitanje zastupnik kaže da bi bio zadovoljan i pisanim odgovorom.

Ministar financija dr.sc. Mato Crkvenac potvrdio je zastupnikovu konstataciju o razvijanju drugog sustava naplate, osobito posebnih poreza - trošarine. Također se složio sa zastupnikom da Carinska uprava nije u punoj mjeri popunjena potrebnim ljudima koji bi mogli obavljati taj posao, ali je, kaže, prije tri tjedna raspisan natječaj za gotovo 400 novih ljudi u ukupnoj službi. Najveći dio novih ljudi bit će vježbenici, tj. mladi ljudi koji znaju strane jezike. Također će se popunjavati i radna mjesta gdje se traži visoka stručna sprema, nekoliko je takvih mjesta već popunjeno, a u kratkom će vremenu uslijediti i popuna ostalih radnih mjesta.

Predaja viška vojnih nekretnina civilnim vlastima

Miroslav Korenika (SDP) je postavio pitanje ministrici obrane. U Ministarstvu obrane, navodi zastupnik, u tijeku je reforma. Javnosti je poznato da Ministarstvo raspolaže zemljištem i objektima na području Republike Hrvatske, pa je zastupnika zanimalo u kojoj je fazi spomenuta reforma i objedinjavanje svih resursa kojima ono raspolaže, a napose mogućnost njihove predaje civilnim vlastima. Posebno je zamolio ministricu da mu odgovori na pitanje kakva je mogućnost da se udovolji molbi Varaždinske županije i zgrada bivšeg Zapovjedništva VI. Zbornog područja u Varaždinu dodijeli Varaždinskoj županiji za potrebe tamošnje Medicinske škole, koja sada radi u neodgovarajućim uvjetima. Također je zamolio ministricu da mu, ako je

moguće, odmah odgovori na dio pitanja, a ostatak dostavi u pisanoj formi.

Značajan dio reforme Ministarstva obrane, odnosno Oružanih snaga, sastoji se u brzom i efikasnom rješavanju pitanja svih viškova nekretnina koji troškovno značajno opterećuju čitav sustav obrane smanjujući na taj način mogućnost usmjeravanja sredstava u prioritetne sustave, odgovorila je ministrica obrane Željka Antunović. Sporost birokracije, naslijeđeni problemi, neevidentirana ili pak neuredno evidentirana imovina, usporavali su i na neki način usporavaju taj proces, nastavila je ministrica. Svi su problemi, međutim, detektirani i sada se pokušava efikasno intervenirati tj. brzo razriješiti problem na mjestima koja se prepoznaju kao slabe točke. U tom su smislu napravljeni neki prioriteti pa se tako najprije pokušava riješiti pitanje veće imovine, imovina za koju već postoje po lokalnim upravama ili na tržištu definirane buduće namjene, a napose imovina u velikim gradovima s obzirom na već davno usvojen cilj da se što prije iz velikih gradova izbace vojni objekti i kapaciteti.

Glede mogućnosti korištenja bivšeg vojnog objekta u korist Medicinske škole ministrica kaže kako je proces u tijeku i Ministarstvo ga pokušava požuriti kako bi se već slijedeće školske godine ovaj objekt stavio u funkciju obrazovanja.

Miroslav Korenika (SDP) bio je zadovoljan odgovorom, ali je zamolio ministricu da se daljnje ubrza postupak dodjele vojnog objekta Varaždinskoj županiji kako bi se on već u novoj školskoj godini na spomenuti način koristio.

Time je iscrpljena lista prijavljenih za zastupnička pitanja pa je predsjedniku Tomčiću ostalo samo da pruži obavijest o dugovima Vlade u tom smislu prema pojedinim zastupnicima. Ministarstvo pomorstva, prometa i veza nije dostavilo u propisanom roku odgovor zastupnici Jadranki Katarinčić-Škrlj pa je predsjednik Tomčić zamolio da se to učini u roku od osam dana. Ministarstvo znanosti i tehnologije, Ministarstvo prosvjete i športa i Ministarstvo financija imaju isti dug prema zastupniku Jozi Radošu, a zastupnica Zdenka Čuhnil očekuje odgovor Ministarstva znanosti i tehnologije.

Đ.K.; V.Ž.; M.Ko; J.Š.

PRIJEDLOG ZAKONA O ŽELJEZNICI

Za djelotvornije i racionalnije funkcioniranje željezničkog prometa

• Predloženim zakonom, koji se temelji na sekundarnim izvorima prava EU i odredbama direktiva Europskog parlamenta i Vijeća, uređuju su pitanja ustrojstva željezničkog sustava, uvjeti za obavljanje željezničkih prijevoznih usluga, uvjeti za izdavanje licence i uvjerenja o sigurnosti za obavljanje prijevoznih usluga, željeznička infrastruktura, njen status, uvjeti pristupa, postupak raspodjele infrastrukturnih kapaciteta, način upravljanja infrastrukturom i njeno financiranje te usluge željezničkog prijevoza od općeg značaja.

Hrvatski je sabor jednoglasno prihvatio u prvom čitanju Prijedlog zakona o željeznici čijim će se donošenjem stvoriti zakonodavne i institucionalne pretpostavke za usklađivanje organizacijske strukture željezničkog prometa i željeznica u cjelini sa smjernicama i propisima EU te omogućiti korištenje željezničke infrastrukture i obavljanje prijevoznih usluga u željezničkom prometu na otvoren i nediskriminirajući način, prilagođen zahtjevima konkurentnog tržišta EU.

Prema ovom zakonu, a predlagatelj je Vlada RH, željeznički sustav u RH ustrojava se na principu razdvajanja željezničkog prijevoza i željezničke infrastrukture. Zakon bi se trebao primjenjivati od 1. siječnja 2005. godine.

O PRIJEDLOGU

Republika Hrvatska čini prometno integralni dio Europe i ima iznimnu ulogu u funkcioniranju europskih i svjetskih prometnih tokova. U vezi s tim i razvojne potrebe RH u prometu su velike s obzirom na to da su prometne grane, prije svega željeznica, u odnosu na realne potrebe i europske norme nedovoljno razvijene i tehnički i tehnološki nedostavno osposobljene. To je ozbiljna prepreka ukupnom gospodarskom i društvenom napretku čiji je prioritetni strateški cilj povezivanje RH s europskim okruženjem

i uključivanjem u europske integracije, stoji u Ocjeni stanja uz ovaj zakon.

Ovaj Prijedlog zakona najzornije svjedoči o tome što očekuje ukupno hrvatsko gospodarstvo u procesu približavanja EU. To je na prvom mjestu nesmiljena tržišna utakmica u kojoj pobjeđuju samo najkvalitetniji i najsposobniji a država više neće moći štiti monopoliste i njihove monopole, često intervenirajući iz državnog proračuna kad ovi ostvare gubitke u poslovanju.

Stanje Hrvatskih željeznica nakon 1990. godine se može okarakterizirati kao iznimno nepovoljno kako u pogledu strukture kapaciteta njihove iskorištenosti i produktivnosti, velikih troškova održavanja i nedovoljnog investiranja tako i smanjenog opsega prometa kao posljedice ratnih djelovanja i društveno ekonomskih promjena i velikog broja zaposlenih u odnosu na realne potrebe. Sve to zahtijevalo je i zahtijeva poduzimanje učinkovitih mjera na modernizaciji i restrukturir-

ranju Hrvatskih željeznica a u cilju njihovog osposobljavanja za konkurentnost na prometnom tržištu.

Prema podacima o stanju u međunarodnom transportnom tržištu vidljivo je da visoko razvijene europske zemlje nastoje povećati prijevoz željeznicom dok se u srednjoj i istočnoj Europi prijevoz putnika i tereta željeznicom smanjuje. Smanjen je (razdoblje 2000-2001. godine) i međunarodni željeznički promet na razini Europe a takvo stanje prijevoza utjecalo je i na prijevoz roba željeznicom u Hrvatskoj, no jedna od značajnih razloga smanjenja opsega tog prijevoza u nas je zastarjelost prijevoznih kapaciteta i infrastrukture.

Ukupna građevinska dužina pruga mreže Hrvatskih željeznica je 2.726 kilometara a aktivni inventarski park raspolaže sa 96 voznih dizel lokomotiva, 96 elektro lokomotiva, 58 manevarskih lokomotiva, 58 garnitura dizel - motornih vlakova, 21 garniturom elektro-motornih vlakova, 400 putničkih vagona te 4352 teretna vagona, neki su od podataka o Hrvatskoj željeznici. Do sada su poduzete brojne aktivnosti za poboljšanje stanja no još uvijek nedovoljne za potpuno ostvarenje strateških odrednica razvitka Hrvatskih željeznica, koje su Zakonom o hrvatskim željeznicama iz 1998. preoblikovane u društvo kapitala čime su stvorene pretpostavke za poslovanje na tržišnim osnovama i njihovog udovoljavanja uvje-

tima europskog okruženja. U 2002. godini počinju se bilježiti određeni značajniji ali ipak nedovoljni pomaci u poboljšanju stanja, prije svega to se odnosi na povećanje produktivnosti, opseg prijevoza i financijsku konsolidaciju. Učinjeni su i vidljivi naponi na pokretanju investicijske aktivnosti ulaganjem u modernizaciju i rekonstrukciju pruga i vlakova no unatoč tim pomacima HŽ je i u 2002. godini zabilježio gubitke u poslovanju, ali u okvirima planiranog (procjene - 220 milijuna kuna). HŽ ima 16.077 zaposlenih odnosno 2093 radnika manje u odnosu na 2001. godinu, izdvojeno je sedam novih društava s 1773 zaposlena.

I pored pozitivnog trenda u poslovanju Željeznice i dalje se osnovni poslovni i razvojni ciljevi temelje na transformaciji HŽ i restrukturiranju, modernizaciji kapaciteta, automatizaciji prometa, informatizaciji poslova te sveobuhvatnom osposobljavanju kao konkurentnog prijevoznika u okruženju uz primjenu tržišnih načela poslovanja te stvaranju zakonskih pretpostavki i kreiranju zakonodavne regulative u smislu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kao ključnom instrumentu za pripremu RH za prijem u članstvo EU.

Predloženim zakonom, koji se temelji na sekundarnim izvorima prava EU i odredbama direktiva Europskog parlamenta i Vijeća, uređuju su pitanja ustrojstva željezničkog sustava, uvjeti za obavljanje željezničkih prijevoznih usluga, uvjeti za izdavanje licence i uvjerenja o sigurnosti za obavljanje prijevoznih usluga, željeznička infrastruktura, njen status, uvjete pristupa, postupak raspodjele infrastrukturnih kapaciteta, način upravljanja infrastrukturom i njeno financiranje te usluge željezničkog prijevoza od općeg značaja. Njegovim donošenjem stvorit će se zakonodavne i institucionalne pretpostavke za usklađivanje organizacijske strukture željezničkog prometa i željeznica u cjelini sa smjernicama i propisima EU te omogućiti korištenje željezničke infrastrukture i obavljanje prijevoza na otvoren i nediskriminirajući način prilagođen zahtjevima konkurentnog tržišta EU. Za provedbu ovog zakona potrebna su dodatna sredstva od milijun kuna godišnje a da bi željeznice u cijelosti funkcionirale u skladu s ovim zakonom i udovoljile potrebama integriranog željezničkog sustava Europe te ostale temeljni nosilac kopnenog prometa sa svim svojim prednostima potrebno

je da RH za realizaciju planova razvoja i modernizacije hrvatskih željeznica osigura sredstva (državni proračun, krediti i ostali izvori). Da bi se hrvatskom željezničkom prijevozu omogućio konkurentan i ravnopravan položaj s ostalim željezničkim prijevoznicima danom primjene ovog Zakona 1. siječnja 2005. godine država će preuzeti zajmove koji terete HŽ prijevoz a procijenjen je na milijardu kuna. Uz Prijedlog zakona priložena je i Izjava o njegovoj usklađenosti s *acquis communautaireom*.

Kako je uvodno objasnio na sjednici Hrvatskog sabora ministar pomorstva, prometa i veza **Roland Žuvanić** predloženi zakon zasniva se na potpuno novoj koncepciji uređenja Željeznice u odnosu na dosadašnji oblik čime bi se trebalo osigurati njeno djelotvornije i racionalnije funkcioniranje a koncepcijski slijedi smjernice EU o željezničkom prometu a temelji se na principu razdvajanja područja prijevoza od područja infrastrukture. Za upravljanje infrastrukturom država kao vlasnik osniva upravitelja i povjerava mu poslove održavanja i modernizacije dok se u segmentu prijevoza otvara mogućnost pojave većeg broja prijevoznika. Svim prijevoznicima koji ispunjavaju propisane uvjete omogućuje se slobodan i nediskriminirajući pristup za infrastrukturu uz plaćanje naknade za njeno korištenje. Za gradnju nove i za upravljanje postojećom željezničkom infrastrukturom zakon predviđa mogućnost dodjele koncesija domaćim i stranim pravnim osobama. Predviđa se uspostava regulatornog tijela od trenutka pristupanja RH Europskoj uniji a do tog vremena poslove regulatora vršit će Ministarstvo pomorstva, prometa i veza. Zakon predviđa mogućnost da se lokalne pruge prenesu na upravljanje jedinicama lokalne i područne samouprave kad za to postoji interes a definiraju se izvori i sredstva za financiranje željezničke infrastrukture, rekao je među ostalim.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog zakona. Predlaže urediti tekst zakona tako da željeznička djelatnost bude razvidna za razliku od djelatnosti prijevoznika u željezničkom prometu te da se preispitaju prijelazne

i završne odredbe kako bi se određene aktivnosti mogle odvijati i prije krajnjeg roka za preoblikovanje ove djelatnosti.

Odbor za pomorstvo, promet i veze predlaže prihvaćanje ovog zakona dok je **Odbor za europske integracije** naveo da ovaj zakon znači usklađivanje postojećeg zakonodavstva s onim u EU te utvrdio da je usklađen s *acquis communautaireom*. To potonje jednoglasno je utvrdio za ovaj zakon i Odbor za europske integracije.

RASPRAVA

Na sjednici Hrvatskog sabora o predloženoj zakonu uvodno je govorio ministar pomorstva, prometa i veza **Roland Žuvanić** (rezimirana u obliku prikaza Prijedloga zakona). Zatim su govorili izvjestitelji radnih tijela - predsjednik Odbora za zakonodavstvo **Josip Leko (SDP)** te u ime Odbora za pomorstvo, promet i veze **Miroslav Korenika (SDP)**.

Nestaje nacionalna zatvorenost mreže

Klub zastupnika **LIBRE** podržava ovaj zakon u prvom čitanju i smatra da je njegovo donošenje nužno kako bi se u što skorije vrijeme željeznički promet u RH prilagodio smjernicama EU i podigla kvaliteta usluga na postojećoj mreži, rekao je **Željko Pavlic (LIBRA)**. Na velikom dijelu željezničke mreže brojna su ograničenja brzine zbog neodgovarajućeg održavanja ili zastarjelih signalno-sigurnosnih i telekomunikacijskih uređaja a također oko jedne trećine cijele željezničke mreže treba remont. Slično je i sa željezničkim voznim parkom a po općim pokazateljima razvijenosti Hrvatska željeznica zaostaje za prosjekom zemalja EU pa i zemljama srednje i istočne Europe, naročito kad je riječ o elektrificiranoj mreži, rekao je, među ostalim govoreći o obilježjima željeznice u Hrvatskoj. Predloženi zakon iz temelja mijenja tradicionalnu željeznicu koja još uvijek postoji u Hrvatskoj nastojeći je pretvoriti u djelotvorno i tržišno organizirano poduzeće čiji se rad više ne temelji na monopolizmu i sigurnosti na proračunskom pokriću troška u cjelini. Nužnost donošenja ovog zakona nameće i činjenica da implementacijom direktiva EU definitivno nestaje nacionalna zatvorenost željezničke mreže, rekao je govoreći

i o drugim novostima ovog zakona poput one o mogućoj obvezi jedinica lokalne i područne samouprave za željeznice koja će, smatra, izazvati mnoštvo primjedbi iz naših općina, gradova i županija jer trenutna snaga lokalnih proračuna ne omogućava kvalitetna rješenja ovog problema. Klubu zastupnika LIBRE je bliže alternativno rješenje koje bi se izmjenom Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne samouprave osigurala sredstva za ukupno pokriće pripadajućih gubitaka svake pojedine županije u tome jer proces decentralizacije u školstvu i zdravstvu pokazuje da se mogu dobiti dobri rezultati, rekao je. Klub zastupnika LIBRE također smatra da mogućnost da Vlada daje koncesije za upravljanje i dijelom infrastrukture treba koristiti iznimno i to treba zakonom jasno odrediti te da bi trebalo Saboru podnositi godišnje izvješće o ostvarenju nacionalnog programa željezničke infrastrukture.

Marginalizacija Sabora

Mario Kovač (HSL) govorio je u ime Kluba zastupnika HSL-a. Ovaj Prijedlog zakona najzornije svjedoči o tome što očekuje ukupno hrvatsko gospodarstvo u procesu približavanja EU. To je na prvom mjestu nesmiljena tržišna utakmica u kojoj pobjeđuju samo najkvalitetniji i najposposbniji a država više neće moći štiti monopoliste i njihove monopole, često intervenirajući iz državnog proračuna kad ovi ostvare gubitke u poslovanju.

Poslije stupanja na snagu ovog zakona (1. siječanj 2005.) bit će izuzetno teška i zahtjevna pozicija Hrvatskih željeznica koja će morati u tržišnu utakmicu s moćnim konkurentima iz Europe a hrvatskim vlastima sigurno neće biti svejedno što će se dogoditi s tvrtkom koja broji više od 16.000 zaposlenih ali i koja evidentno još uvijek nije stala na zdrave noge u poslovanju, rekao je te u nastavku više govorio o predloženom zakonu. To više nije zakon o Hrvatskim željeznicama već o Hrvatskoj željeznici a ključna je razlika u odnosu na postojeći zakon u pravnom tretmanu željezničke infrastrukture koja postaje javno dobro u općoj uporabi, koju mogu koristiti svi zainteresirani željeznički prijevoznici pod jednakim uvjetima. Dolazi i do definitivnog razdvajanja željezničkog prijevoza i infrastrukture a ako se uzme u obzir da

se znalo dogoditi da su HŽ investirale u infrastrukturu i nekoliko stotina milijuna kuna što je pridonosilo problemima s tekućom likvidnošću HŽ-a može se konstatirati da bi ova nova situacija HŽ kao nacionalnog prijevoznika bila kvalitetan iskorak. No ono što nas zbunjuje u ovom zakonskom prijedlogu je da se u odredbama ne spominje Ministarstvo pomorstva, prometa i veza već "Ministarstvo mjerodavno za željeznički promet" a isto tako je i s ministrom pa je pitanje znači li to nekakve nove preraspodjele nadležnosti u hrvatskoj Vladi (inače ovakva terminologija prepisana iz smjernica EU).

Ako će Hrvatska u EU ući tek 2006. ili čak kasnije onda doista nema razloga da se već sada ovim zakonom ide na razbijanje Hrvatskih željeznica na nekoliko operatera koji obavljaju željeznički prijevoz i na posebnu firmu koja će održavati infrastrukturu.

Predlagatelj je vrlo često posezao za implementacijom ili prepisivanjem smjernica pa je i sam zakon u svojoj ukupnosti ostao kao i u svojim sastavnim dijelovima prilično preopćenit pa se, tako primjerice, govori o osnivanju posebnog regulatornog tijela (članak 20.) no ostaje nejasno tko će to tijelo osnovati, kome će ono biti odgovorna i slično i tu se predlagatelj dosjetio salomonskom rješenju te predvidio da o tome zakon treba donijeti najkasnije do ulaska RH u punopravno članstvo EU što znači da bi mogao biti donesen dvije godine nakon stupanja na snagu ovog zakona pa je zanimljivo pitanje kako će predviđeni tržišni ustroj funkcionirati bez implementacije odredbi o regulatornom tijelu.

Primijetili smo i mnoge druge nedostatke u ovom zakonu, primjerice kod pribavljanja dozvole za obavljanje prijevoznih usluga u željezničkom prometu u odredbi stoji da u upravi željezničkog prijevoznika ne može biti osoba osuđivana za jednu ili više godina zatvora što znači da bi onaj tko je osuđivan na 11 mjeseci zatvora zbog kaznenog djela gospodarskog kriminala, pa i više puta, mogao biti član upra-

ve prijevoznika, rekao je među ostalim zastupnik iznoseći slične primjedbe na druge odredbe.

U odredbama o donošenju Nacionalnog programa željezničke infrastrukture (članak 21.) predviđeno je da taj program donosi Vlada uz suglasnost Sabora no izvješće o ostvarivanju tog Programa podnosilo bi se Vladi ali ne i Saboru a isto je i s izvješćem o ostvarivanju godišnjeg plana izgradnje infrastrukture (koji se radi na temelju tog Nacionalnog programa) i to pomalo zabrinjava. U prilog tezi o marginalizaciji Sabora govori i odredba, kaže, da bi odluku o trajnoj obustavi željezničkog prometa i oduzimanja statusa javnog dobra (narodnim rječnikom o zatvaranju lokalnih pruga) donosila Vlada a prema važećem zakonu takve odluke može donositi jedino Hrvatski sabor i nijedna se pruga ne može ukinuti bez njega, naglasio je zastupnik. A na pitanje može li Sabor kontrolirati aktivnosti koje proistječu iz ovlasti Vladi (članak 26.) da može pojedinim željezničkim prijevoznicima koji obavljaju usluge od posebnog državnog interesa nadoknaditi dio sredstava za razvoj i dio troškova prijevoza bez posebne obveze izvješćivanja o tome odgovor (čini se da s njim HSL neće biti zadovoljan) ćemo dobiti poslije stupanja na snagu ovog zakona. Spremni smo poduprijeti ovaj zakon u prvom čitanju s tim da se tekst u mnogočemu popravi do drugog čitanja poglavito u pravcu odustajanja od razvlašćenja Sabora RH u ovom segmentu državne politike, rekao je na kraju.

Potrebna bitna dorada

Klub zastupnika HSP-HKDU-a s velikom rezervom uzima ovaj zakon i drži da ga do drugog čitanja treba bitno doraditi vodeći računa o hrvatskim nacionalnim interesima odnosno da se ne dogodi da radi primjene ovog zakona dođe do raspuštanja pojedinih regionalnih pruga, rekao je **Tonči Tadić (HSP)**. Najprije je podsjetio na raspravu u Saboru koja se vodila o reformi HŽ-a prije tri godine te na jedan od usvojenih zaključaka, a na prijedlog ovog Kluba, o zaduženju Ministarstva da uskladi dinamiku smanjenja broja zaposlenih na Željeznici s dinamikom modernizacije i da se o svemu tome izvijesti Sabor. No Sabor

u ove dvije godine nije dobio nikakvu pisanu takvu informaciju, naglasio je uz napomenu da bi se rasprava o stanju u HŽ-u morala voditi svake godine u Saboru ako se pruge smatraju ključnim kopnenim prometnim koridorima. Ovoj raspravi treba pristupiti s dostojnom pozornošću jer ma što tko mislio o autocestama pruge su ključni kopneni prometni koridori.

Željeznice su ekološki održive, ekonomski isplativije i energetski jeftinije (troše četiri puta manje energije u odnosu na kamionski prijevoz), sigurnije (20 puta manje nesreća nego u cestovnom prijevozu).

U europskim dokumentima koji se odnose na ovaj zakon nigdje ne stoji da treba ići na fizičko razdvajanje prijevoza i infrastrukture nego da je dovoljno za početak računovodstveno razdvajanje. Ako će Hrvatska u EU ući tek 2006. ili čak kasnije onda doista nema razloga da se već sada ovim zakonom ide na razbijanje Hrvatskih željeznica na nekoliko operatera koji obavljaju željeznički prijevoz i na posebnu firmu koja će održavati infrastrukturu. Držimo da je ovakav zakon ubrzao stvar više nego što je to potrebno i više nego što su to hrvatski nacionalni interesi. Govori se o podjeli željezničkih pruga (članak 13.) na pruge od značaja za međunarodni promet i za regionalni promet, konstatira zastupnik te u vezi s tim traži očitovanje Ministarstva, i znači li to da će pruge od značaja za lokalni promet postupno biti prepuštene na milost i nemilost lokalnoj samoupravi ili će ih i dalje financirati država. Jer, ako ih bude financirala lokalna samouprava možemo na njih zaboraviti za deset godina, odgovorno tvrdi zastupnik. Za međunarodne pruge se ne moramo bojati jer za njih ćemo vjerojatno dobiti kredite od Europske banke za obnovu i razvoj, kao i za koridor 5C no moramo se bojati za regionalne jer je jasno da je na njima sada promet manji (ratna razaranja, uništavanje dijela hrvatskog gospodarstva) i ako se gleda isključivo rentabilnost pruge moglo bi se pomišljati da je možda najbolje te pruge zatvoriti, ali za budućnost je to

zapravo katastrofalna odluka. Samo postojanje pruge jednako kao i autoceste jamči da će doći do povećanog ulaganja u gospodarstvo i zato Hrvatska mora voditi računa o tim prugama.

Iz zakona nije vidljivo kako će se provesti potrebna revitalizacija hrvatskih pruga i modernizacija (još nije dovršena modernizacija pruge od Oštarija do Splita) a kao problem u provedbi ovog zakona postaviti će se koncesije za prijevoz na željezničkim pravicima unutar RH koje praktički može dobiti i strana firma i za to biti zainteresirane strane željezničke korporacije (posebno za koridor koji spaja krajnji istok Hrvatske sa slovenskom granicom). Ako taj koridor damo strancima potpuno je jasno da naš domaći operater HŽ neće moći od prihoda na tom najunosnijem koridoru financirati svoje gubitke na ostalim regionalnim prugama i o tome treba voditi računa i taj potez treba bolje odvagati, rekao je, među ostalim upozoravajući na to pitanje i u vezi s C5 koridorom koji spaja Budimpeštu s Pločama (sudjeluju HŽ i tri kompanije u BiH pa je pitanje hoće li kod njih doći do ovakvog razdvajanja).

Tijelo za kontrolu vozila

Mi u Klubu zastupnika HSS-a podržat ćemo donošenje ovog zakona u prvom čitanju, izvijestio je **Stjepan Živković (HSS)**. Republika Hrvatska čini integralni dio Europe i ima iznimnu ulogu u funkcioniranju europskih prometnih tokova no realno gledajući željeznica u Hrvatskoj nije dovoljno razvijena ni tehnički niti tehnološki dostatno osposobljena, izuzetno je nepovoljno nakon 1990. godine. To predstavlja prepreku u napretku i povezivanju RH s europskim okruženjem, rekao je, među ostalim zastupnik govoreći i o poduzetim aktivnostima radi poboljšanja tog stanja. Vidljivo je da postoji pozitivan trend u poslovanju no i dalje ostaju osnovni i razvojni ciljevi koji se temelje na transformaciji HŽ-a i njegovim restrukturiranjem, modernizaciji kapaciteta, automatizaciji prometa, informatizaciji, stvaranju zakonskih pretpostavki i kreiranju zakonske regulative u smislu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Što se tiče predloženog zakona ovaj Klub zastupnika ima određene primjedbe, primjerice da treba obratiti pažnju na odredbu (članak 25.) prema kojoj odluku o trajnoj obustavi javnog želje-

zničkog prometa i oduzimanju statusa javnog dobra u općoj uporabi željezničkoj infrastrukturi donosi Vlada RH o čemu izvješćuje Sabor. Time se, upozorava zastupnik, izravno mijenjaju zaključci Sabora da će Vlada predložiti i obrazložiti u Saboru donošenje svake takve odluke. Ovaj Klub zastupnika ne vidi pravu potrebu prebacivanja ove obveze sa Sabora na Vladu tim prije što se radi o pitanjima od interesa i lokalnih zajednica pa stoga predlaže formulaciju da o trajnoj obustavi prometa na svakoj pojedinoj pruzi odluku donosi Sabor RH a na prijedlog Vlade. Treba navesti i da kontrolu vozila koja sudjeluju u željezničkom prometu vrši posebno tijelo jer ako se zakonom ne utvrde relacije tko će iza kojeg operatera vršiti ovaj oblik kontrole može se dogoditi niz nezgoda i nesreća i u interesu je i vlasnika da vozila budu tehnički ispravna. Dopuniti bi trebalo i odredbe (članak 12.) koje govore o upravljanju željezničkom infrastrukturom u izvanrednim okolnostima na način da se sindikalne akcije koje se organiziraju u skladu sa zakonom ne smatraju izvanrednim okolnostima, predlaže, među ostalim, ovaj Klub zastupnika.

Milan Kovač (HB) je izvijestio da Klub zastupnika Hrvatskog bloka podržava upućivanje ovog zakona u drugo čitanje uz nadu da će biti uvažene njihove primjedbe. One se odnose na to da se ne vidi tko će u Hrvatskoj pratiti niz aktivnosti usmjerenih na poticanje i primjenu EU normi i standarda za područje željeznice (dosadašnja praksa praćenja EU regulative od strane nadležnog Ministarstva nije bila učinkovita, rekao je) a u samom zakonu nije vidljivo u kojoj su mjeri europski dokumenti navedeni u obrazloženju zakona uključeni u Prijedlog i u predložene podzakonske akte. Priložena je Izjava o usklađenosti ovog Prijedloga s *acquis communautaire*om a taj izraz označava pravne stečevine EU i skup su prava i obveza koje obvezuju sve zemlje i članice EU, objasnio je zastupnik. Tako i predlagatelj ovog zakona obvezuju i svi ostali dokumenti EU vezani uz željeznice a ne samo tri osnovne direktive, smatra on.

Osvrnuo se kao i predgovornici na pitanje podjele pruga rekavši da već iz dosad potpisanih međunarodnih obveza Hrvatske i novih prijedloga proizlazi da se značajno mjesto daje mreži pruge za

teretni promet. Transeuropska željeznička teretna mreža pruga u Europi će se oformiti do 2008. godine, a u tom smislu EU je već donijela smjernice i preporuke, a spominju se i lokalne pruge koje su u funkciji teretne mreže i služe kao pomoćni smjer u odvijanju prometa. Osim te postoji i mreža paneuropskih koridora koja je usvojena u Helsinkiju i potrebno je odrediti korelaciju između tih dviju mreža koje su okosnice željezničkog prometnog sustava u Europi. U Prijedlogu zakona ne govori se o mreži pruga za velike brzine iako je Hrvatska uključena u tu mrežu i to prugom od zapada prema istoku koja prati smjer 10. paneuropskog koridora. Za sada u tu mrežu nije uključena niti jedna pruga od sjevera i sjeveroistoka Europe u smjeru juga tj. u smjeru Jadrana a kao značajno turističko odredište u svojim strateškim planovima morali bismo uključiti barem jedan pravac prema Jadranu. Ako to ne uredimo našim internim aktima kako ćemo za tu ideju pridobiti ostale zemlje u okruženju i EU, naveo je, među ostalim zastupnik.

Iz predloženog zakona može se i zaključiti da su ulaganja usmjerena samo na pruge dok se ništa ne govori o ostalim ulaganjima, o prilagodavanju i rekonstrukciji kolodvora, u signalne i telekomunikacijske sustave i drugo što je nužno za odvijanje željezničkog prometa. A jedna od osnovnih zamjerki na ovaj zakon je marginalizacija Sabora, kao najvišeg predstavničkog tijela, u odnosu na izvršnu vlast, naglasio je na kraju.

Željeznica ekološki održiva i ekonomski isplativija

I Klub zastupnika SDP-a smatra da je razvoj željeznica u prometu svake države pa i Republike Hrvatske itekako bitan, naglasio je **Miroslav Korenika (SDP)**. Dosad je u RH izuzetno puno ulagano u razvoj cestovne infrastrukture a željeznice koje su pretrpjele u ratu izuzetno velike gubitke kako na infrastrukturi tako i na prijevoznim sredstvima i trpe još uvijek zbog nemogućnosti da rade na kvalitetnoj infrastrukturi, da budu konkurentne i da u odnosu na cestovni prijevoz poluče bolje rezultate (koje su imale u predratnom razdoblju), rekao je zastupnik naglašavajući prednosti željeznice u odnosu na druge prijevoze, posebno cestovni. Željeznice su ekološki održive, ekonomski

isplativije i energetski jeftinije (troše četiri puta manje energije u odnosu na kamionski prijevoz), sigurnije (20 puta manje nesreća nego u cestovnom prijevozu).

Kroz Hrvatsku prolaze tri važna europska koridora, 5B koji povezuje Poljsku, Slovačku, Češku, Mađarsku s Lukom Rijeka, zatim koridor koji preko Osijeka i Šamca povezuje našu luku Ploče s istim zemljama (razvojem tih koridora razvijaju se i naše morske luke) te koridor 10. koji povezuje središnju odnosno zapadnu Europu s Balkanom i Turskom i s ostalim zemljama istoka. Prema tome RH mora strateški, uz ceste, razvijati jače nego dosad željeznice a time i infrastrukturu. Poboljšanom infrastrukturom moramo vratiti terete i putnike željeznici koji su otišli na druge vrste prijevoza i svjesni smo, rekao je, zastupnik, da to iziskuje puno novca, određeno vrijeme ali i da HŽ uz pomoć države nastavi svoje restrukturiranje. Upravo zato Klub zastupnika SDP-a podržava u prvom čitanju ovaj zakon iako svjestan da ima nomotehničkih, pravnih i jezičnih manjkavosti.

Najvažnije je da za potrebe infrastrukture (a u budućem razdoblju doći će do razdvajanja infrastrukture, koja će ostati državno vlasništvo, javno dobro i prijevoznik, koje ide u privatizaciju) imamo stabilno financiranje za HŽ i upravo zato predlažemo Ministarstvu i Vladi da do sljedećeg čitanja ovog zakona razmotre mogućnost tog stabilnog financiranja HŽ-a. U tom se smislu predlaže uvesti nešto poput vrste poreza na gorivo, znamo da se iz cijene goriva izdvaja 60 lipa za izgradnju i održavanje autocesta, izdvajanje za izgradnju i održavanje željezničke infrastrukture i to ugraditi u ovaj zakonski tekst. Time bi se skupio neophodan novac a novac iz državnog proračuna koji se predviđa za HŽ u prijelaznom razdoblju koristiti jednim dijelom za subvencije cijena prijevoza a dijelom za održavanje infrastrukture, dijelom i lokalne pruge. Primjerice, pruga koja povezuje Varaždin sa Zagrebom je regionalnog značenja na može postati jedan od krakova 5C koridora. Ulaganje u infrastrukturu nije samo potrošnja već ulaganje u razvoj jer sasvim je sigurno da će se velik dio poslova u tome povjeriti hrvatskoj industriji.

Nacionalni program željezničke infrastrukture (članak 21. Prijedloga zakona) trebao bi donijeti Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade a slično je i s odredbom

koja govori o trajnoj obustavi prometa na određenim prugama, prije svega lokalnim, smatra i ovaj Klub zastupnika. Kad se pogleda što sve donosi predloženi zakon, a donosi prednosti pa i mane, moramo biti svjesni da je ova Vlada krenula s reformama i da ih mora nastaviti, bez obzira na to što ima i tonova koji su protiv ubrzanog prilagodavanja pravilima EU, te da Hrvatska želi do konca godine postati punopravni kandidat za članstvo u EU. No još uvijek u ovom prijelaznom razdoblju treba pomoći i Hrvatskim željeznicama i eventualnim budućim hrvatskim poduzećima koja će se natjecati da dobiju koncesiju, rekao je, među ostalim.

Ivo Baica (HDZ) govorio je u ime Kluba zastupnika HDZ-a osvrćući se najprije na postojeće stanje na HŽ-u i iznoseći podatke iz Ocjene stanja o gubicima, razlozima smanjenje opsega prijevoza (zastarjelost) te o pitanjima koja se uređuju ovim zakonom. Ocjenujući to dosadašnje stanje nezadovoljavajućim Klub zastupnika HDZ-a drži da je nužno donijeti ovakva zakonska rješenja koja mogu stvoriti pretpostavke da se to stanje poboljša. U tom smislu Klub zastupnika HDZ-a smatra da je donošenje ovog zakona na tragu tih nastojanja pa će ga podržati.

Zatim se prešlo na pojedinačnu raspravu.

U Zakonu nedostaje putnik

Mr.sc. **Ivo Škrabalo (LIBRA)** smatra da ovaj zakon donosi ne samo reformu nego i određenu revoluciju u smislu progresa i vrlo je važno da je jedan od zakona s kojim se Hrvatska već sada usklađuje s *acquis communautaire*om. Time mi na neki način preuzimamo prokušane rezultate razvoja jer željeznica u 21. stoljeću nije kao u 19. stoljeću, ekskluzivno najbrže sredstvo prometa. Mi u našoj zemlji imamo ili ćemo imati velike autoputeve, zračni promet, međutim, pokazalo se u modernom svijetu da su autoceste najzagušenije u najkritičnijim danima ili dijelovima dana te da se sve više vremena troši na dolazak do zračne luke i u zračnoj luci jer su veliki aerodromi u Europi također zagušeni.

Razdvajanje infrastrukture od prijevoznih usluga bitno će razbiti monopol i donijeti određene prednosti za Hrvatsku koja se nalazi na stjecištu europskih pravaca, a to razdvajanje je i u skladu sa

slobodom poduzetništva i s mogućnošću da se infrastruktura koristi na mnogo više načina. Sve to treba početi primjenjivati 2005. godine no ima stvari na kojima bi Ministarstvo već sada moglo raditi - na podzakonskim aktima kako bi se imali standardi kad se budu davale koncesije. No ovom zakonu "nedostaje" putnik, osoba koja će se koristiti željezničkim prometom i za njega željeznički prijevoz treba učiniti privlačnim tako da se uvedu standardi čistoće, udobnosti, susretljivosti osoblja, pristupačnosti platforme (lagano penjanje) i mogućnost ukrcaja za invalide, rekao je. Pledirao je na kraju da ovo bude zakon za čovjeka, putnika i da Ministarstvo već sada traži od HŽ da ostvari te uvjete do 2005. godine.

Jadranka Kosor (HDZ) prenijela je primjedbe Sindikata prometnih vlakova RH - odnose se također na već iznesen zahtjev u raspravi da odluku o trajnoj obustavi javnog željezničkog prometa donosi Hrvatski sabor (o tome već postoji zaključak Sabora) odnosno da se sindikalne industrijske akcije ne smatraju izvanrednim okolnostima (primjerice, kao smetnje ili zastoj u funkcioniranju gospodarstva). Vjeruje da će te primjedbe biti prihvaćene te da će atmosfera u sabornici pogodovati donošenju jednog odličnog zakona koji će pomoći vratiti sjaj željeznici i da je na dobrom tragu osigurati udobno putovanje putnicima.

Želimir Janjić (HSL) konstatirao je da su svi sudionici ove rasprave dotakli već postojeće zaključke Sabora iz 2000. prilikom rasprave o HŽ te u vezi s tim upozorio da odredba iz Prijedloga zakona da Vlada donosi odluku o trajnoj obustavi javnog željezničkog prometa i oduzimanja statusa javnog dobra u općoj uporabi željezničkoj infrastrukturi na najdirektniji način mijenja taj zaključak (prema tom zaključku Vlada podnosi Saboru prijedloge za to). Eventualna odluka o trajnom zatvaranju pojedine pruge imala bi dalekosežne posljedice ne samo za lokalnu zajednicu i stoga se zalaže za pridržavanje tog zaključka odnosno da o tome raspravlja isključivo Hrvatski sabor a predložio je i novu odredbu (članak 10. - status infrastrukture) da "kontrolu ispravnosti vozila koja sudjeluju u željezničkom prometu obavlja posebno tijelo". Dao je također poput drugih primjedbu u vezi sa sindikalnim industrijskim akcijama.

Relativizira se hrvatski ekonomski suverenitet

Dr.sc. **Đuro Njavro (nezavisni)** naglašava da je ovaj zakon revolucionaran u smislu da vodi dokidanju Hrvatskih željeznica kao jednog velikog poslovnog sustava, poduzeća onakvog kakvog mi znamo. Ovaj bi zakon trebao otvoriti okvir da se na hrvatskog državnog prostora željezničkim prijevozom bave i drugi a ne samo Hrvatske željeznice. Znajući da je željeznički prijevoz u puno čemu različit od cestovnog, da su potrebni za njega milijuni eura, veliko znanje i međunarodne veze onda je vrlo izvjesno da će se na temelju ovog zakona u relativno kratkom roku u Hrvatskoj pojaviti inozemni prijevoznici. Tako se nemojmo puno čuditi, kaže zastupnik, ako u Hrvatskoj dobijemo donekle situaciju sličnu 19. stoljeću i da nam glavni prijevoz između Rijeke i mađarske granice ponovno bude u rukama mađarske željeznice ili prijevoznika koji su oni osnovali. Ili, da nam primjerice, na najinteresantnijem pravcu od Slovenije prema Beogradu preko Hrvatske opet promet obavlja prijevoznik osnovan od austrijskih željeznica, ili njemačkih ili od srpskih jer svi će se oni prema ovom zakonu moći natjecati s ostatkom HŽ-a za prijevoz roba na hrvatskom prostoru, a mi ćemo se morati baviti povećanim subvencijama. Bit je zakona da se ukida monopol ali koji monopol. Ne radi se o monopolu HŽ-a nego monopolu da hrvatski željeznički prijevoznik vozi robu na hrvatskom državnim prostoru u jednom poslu koji zahtijeva milijune i da netko tko ima te milijune ne može ući u taj posao jer izvore roba i destinacija kontrolira netko drugi. Nije riječ o konkurenciji već o tome da će se na hrvatskom prostoru pojaviti i drugi prijevoznici pa je jasno da HŽ odnosno dio koji će ostati tu nema nikakve šanse. Iz onoga što se dogodilo u drugim zemljama može se reći što će se kod nas dogoditi - to je uvod u nestanak dobrog dijela željezničke mreže u RH a priče da će gradovi i županije subvencionirati opstanak željeznice su za malu djecu jer to nije realno i lokalna samouprava nije u stanju voditi domove zdravlja, socijalnu skrb, a kamoli da bi imala

milijune za održavanje jedne takve infrastrukture.

Hrvatski suverenitet u ovom ekonomskom smislu se korak po korak relativizira i sve više smanjuje na jednu mjeru i predlagatelj bi trebao reći što će se dogoditi za pet, deset godina u ovom sektoru.

Očito je da se ovaj zakon donosi zbog obveze iz Sporazuma o stabilizaciji, slični su doneseni i iz područja energetike. Dakle, hrvatski suverenitet u ovom ekonomskom smislu se korak po korak relativizira i sve više smanjuje na jednu mjeru i predlagatelj bi trebao reći što će se dogoditi za pet, deset godina u ovom sektoru, smatra zastupnik. Govorio je i o stanju HŽ napominjući da je uopće velik uspjeh da su se Hrvatske željeznice održale ovih dvanaest godina, kad taj sustav nije imao ni približno pažnju države kao neki drugi sustavi i kad je najveći dio željezničke mreže bio gotovo jedno desetljeće izvan funkcije. Uopće je i velik uspjeh da su opstali ljudi koji znaju taj sustav opsluživati i koji su u stanju ipak vlak od Zagreba do Rijeke ili do Splita, Lipovljana dovesti na vrijeme jer da je to bilo prepušteno tržištu danas bi imali možda samo filmske zapise o tome kako je nekad postojala HŽ. Europa ne želi da joj na hrvatskom prostoru smetaju nekakve lokalne HŽ već želi da kada se nešto ukrca na vlak u Münchenu stigne do Atene vođeno istom rukom, naglasio je zastupnik.

Izvjesno je da ovaj zakon vodi u nestanak HŽ, gubitak možda desetak tisuća radnih mjesta a sve drugo je neizvjesno, rekao je, među ostalim.

Budućnost u željezničkom, a ne u cestovnom prometu

Petar Žitnik (HSS) naglasio je da se od prvog dana svog zastupničkog mandata bori za Željeznicu no nažalost, sa slabim rezultatima jer da za njegovu glavnu ideju - da je prioritet nad prioritetima izgradnja ravničarske dvotračne elektri-

čne pruge Rijeka-Zagreb - Budimpešta - nije imala sluha ni prijašnja a nema ni ova vlast. Dokumentacija za to postoji još od Austrougarske a zastupnik je duboko uvjeren da bi u realizaciji tog projekta Mađari svesrdno pomogli u svakom pogledu jer budućnost nije u cestovnom prometu već željezničkom, naglašava zastupnik dodajući da to svi znaju a jedino da smo mi uporni u degradaciji i mačehinskom odnosu prema željeznici. Treba pogledati Njemačku, Francusku, Italiju i ostale zemlje čiji nam primjeri trebaju govoriti a mi mirno gledamo kako nam pred nosom promiču vlakovi natovareni kontejnerima i umjesto da idu najkraćim pravcem Budimpešta -Koprivnica -Rijeka oni idu na Sloveniju i Kopar pa tko nam je kriv što ne znamo pobrati novac koji nam leži nadohvat ruke, pita.

Krajnje je vrijeme da se počne s izgradnjom spomenute ravničarske pruge Rijeka-Zagreb, naglasio je te također upozorio, poput predgovornika, da Prijedlog zakona (posebno financiranje i upravljanje lokalnim prugama) nije

usklađen sa zaključcima Hrvatskog sabora iz 2000. godine. Dobro znamo da lokalna samouprava ne može riješiti pitanje nerentabilnih lokalnih pruga i ovako predloženi pristup samo je mali korak do zatvaranja tih pruga što sigurno nije dobro rješenje. Što znači nekoj županiji ili gradu dati prugu ili željeznicu kada oni to jednostavno ne mogu financijski održavati. Pruga Varaždin-Golubovec je prema prijašnjim planovima trebala biti zatvorena, no srećom nije, polako se održava umjesto da se nađe pravo rješenje - probijanje tunela kroz Veternicu i spajanje te pruge na prugu Zagreb-Krapina, za što postoji dokumentacija. Time bi se zatvorio fini prsten pruga koji ima itekako ekonomsko opravdanje a da se ne govori o mogućnosti za turizam. Za to nije potreban velik novac, rekao je, među ostalim.

Ne može se oteti dojmu da donosimo na brzinu i po nečijem diktatu zakon koji nama zapravo ne donosi ništa dobro. Svoju Pepeljugu šaljemo u konkurenciju s princezama no tu nema princa i ona će

ostati Pepeljuga dok je kod nas prioritetni gospodarski ali i politički zadatak izgradnja cesta. Zakon je očito prepisan što se vidi i po uporabi stranih izraza (kod kombiniranog prijevoza visina kontejnera se izražava u stopama itd.) i bilo bi zanimljivo vidjeti imaju li Nijemci, Talijani i Francuzi identične zakone i pod kojim bi uvjetima naš prijevoznik mogao dobiti koncesiju u Njemačkoj. Zašto se trudimo već sada donijeti ovaj zakon, pitao je na kraju, kad će njegova primjena biti tek od 1. siječnja 2005. godine. Očito je, da ga ne treba donijeti za našu korist i naših prijevoznika već nekog drugog, zaključio je uz nadu da će se možda do drugog čitanja nešto promijeniti.

Rasprava je zatim bila zaključena.

Hrvatski je sabor jednoglasno (78 za) prihvatio Prijedlog zakona o željeznici u prvom čitanju. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja uputit će se predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

D.K.

PRIJEDLOG PROGRAMA FINANCIRANJA I UPRAVLJANJA LOKALNIM PRUGAMA S PRIJEDLOGOM ZAKLJUČAKA; PLAN POSLOVANJA DRUŠTVA HŽ-HRVATSKE ŽELJEZNICE

Vlada zadužena za realizaciju Programa

Hrvatski sabor nije prihvatio Prijedlog programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama niti je na znanje primio Plan poslovanja društva Hrvatske željeznice d.o.o. za razdoblje od 2003. do 2007. godine. Vlada RH je obvezana da osigura realizaciju Programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama. U raspravi je, naime, ocijenjeno da je riječ o pokušaju predlagatelja (Vlade RH) da "opere ruke" i teret odgovornosti za ukidanje nerentabilnih lokalnih pruga prebaci na županije, faktički sa zadatkom, kako netko reče, ukidanja samih sebe.

O PRIJEDLOGU

Umjesto prikaza Prijedloga evo što je o njemu rekao ministar pomorstva, prometa i veza, **Roland Žuvanić**, koji je podsjetio da je program izrađen na temelju Zakona o Hrvatskim željeznicama i zaključaka (polovicom listopada 2000) Hrvatskog sabora prilikom usvajanja Strategije rekonstruiranja i modernizacije HŽ-a. Nakon podatka da lokalne pruge čine trećinu ukupne mreže pruga (više od 800 km), rekao je da su one visoko nerentabilne i s izuzetno niskim postotkom pokrića troškova realiziranim

prihodima postale važan segment u procesu restrukturiranja HŽ-a. Budući da svi dosadašnji dogovori sa županijama o boljem korištenju tih pruga nisu dali značajne rezultate nadležno ministarstvo izradilo je program za rješavanje njihova statusa. Riječ je, objasnio je, o pokušaju da se umjesto zatvaranja većine tih pruga (ekonomski razlozi) ove pruge revitaliziraju na prihvatljivu tehničku razinu kako bi bile bolje iskorištene i na taj se način smanjili izdaci iz Državnog proračuna. U lokalne bi pruge trebalo uložiti 750 milijuna kuna u narednih pet godina, rekao je ministar, dometnuvši kako se potpuna

provedba programa omogućuje investicijama u glavne pruge i ugradnjom uporabljivog materijala u lokalne pruge.

HŽ bi uvođenjem lakih motornih vlakova i pojednostavljenjem organizacije prometa, uz veću frekvenciju vlakova, smanjivao troškove prometa, a povećanjem broja putnika smanjivao potrebu nadoknađivanja razlike troškova. Osnovni je cilj programa jače uključivanje jedinica lokalne i područne samouprave u korištenje te, sutra, upravljanje lokalnim prugama.

Program bi se, kako je predloženo, realizirao kroz ugovore između županija i prijevoznika, a županije bi preuzimale obvezu snošenja dijela troškova prijevoza - 10 posto njihovog proračuna (zbog ograničenja županijskih proračuna).

Krajnji rezultat primjene Programa bio bi ukupno racionalniji prijevoz putnika na području određene županije. Županije bi se stavile u poziciju da mjerama iz svoje nadležnosti imaju motiva stimulirati bolje korištenje pruga i na taj način smanjuje svoje i troškove građana.

Ministar je upozorio da su radi zaštite investicija u lokalne pruge izrađene procjene mogućeg rasta broja putnika koji bi trebao biti dostignut u pojedinoj županiji da bi bilo kakvo ulaganje imalo opravdanja te da bi, u suprotnome, bio realan prijedlog za zatvaranje pruga.

Iz osvrta ministra na Poslovni plan izdvajamo sljedeće podatke, upozorenja, ocjene i napomene: riječ je o dokumentu kojim se Vlada RH strateški određuje o ulozi željeznice kao transportnog sustava kojim se stvara osnova za prijeko potrebnu daljnju transformaciju tog sektora i dovođenje Željeznice na razinu koja omogućuje integriranje u željeznički sustav Europe; strateški je cilj - 2007. dostići razinu prometa od 40 milijuna prevezenih putnika i 20 milijuna tona robe godišnje uz povećanje prosječnoga puta prijevoza; u smislu ekonomske efikasnosti prijevoznika cilj je 5 tisuća tona tereta i 15 tisuća putnika po zaposlenom, kao garancija poslovnog opstanka; za realizaciju ciljeva u narednih pet godina valja uložiti 15,3 mlrd kuna, od toga 10, 3 milijarde u infrastrukturu (najviše u koridoru 10, 5B, 5C te u prugu Zagreb-Split), a oko 5 mlrd u prijevozne kapacitete.

Realizacija predloženog plana preduvjet je i uspješnog okončanja projekta restrukturiranja i modernizacije Hrvatskih željeznica koji se provodi u okviru

ugovora sa Svjetskom bankom, čija Misijska pozitivno ocjenjuje napredak u realizaciji projekta, ali ukazuje da se zacrtani ciljevi ne mogu postići ako se ne osigura razvojna podrška od strane vlasnika. Izostanak ulaganja prouzročio bi daljnje propadanje ukupnog sektora, povećao obvezu Državnog proračuna za pokriće gubitaka, onemogućio prilagodbu željezničke mreže standardima Europske unije i, konačno, doveo Vladu pred odluke o drugačijoj željeznici ubuduće, vlasništvu na dijelovima sektora, eventualnim koncesijama na postojećoj mreži, egzistenciji lokalnih pruga i sl.

RADNA TIJELA

Željeznicom rasteretiti cestovni prijevoz

U Odboru za pomorstvo, promet i veze je rečeno da HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. posluju u složenim i otežanim uvjetima prouzročenim strukturnim promjenama u gospodarstvu Hrvatske i inozemnom okruženju, teškim posljedicama rata, zastarjelom infrastrukturom i prijevoznim kapacitetima i prevelikim brojem zaposlenih, nepripremljenim za konkurentno tržišno poslovanje. Proces restrukturiranja, kao temeljno pitanje razvitka željezničkog prometa, uz sve dosadašnje rezultate na unutrašnjoj konsolidaciji sustava nije, a ni u konačnosti ne može biti, dovoljan impuls za značajniji razvojno-investicijski iskorak u željezničkom sustavu Republike Hrvatske.

Zakonom o Hrvatskim željeznicama iz 1994. i izmjenama 1996. započelo se sa početnom fazom preoblikovanja Hrvatskih željeznica od dotadašnjeg javnog poduzeća u društvo kapitala, čime su stvorene osnovne pretpostavke za njihovo poslovanje na tržišnim osnovama. Predmetnim Zakonom propisano je knjigovodstveno i financijsko odvajanje poslovne djelatnosti prijevoza (koja se obavlja na načelima rentabilnog poslovanja) od infrastrukture čije se financiranje po postojećem Zakonu obavlja iz sredstava Državnog proračuna.

Strategijom restrukturiranja i modernizacijom Hrvatskih željeznica, koju je Hrvatski sabor usvojio krajem 2000.

godine, predviđeno je smanjenje mreže lokalnih pruga.

Pokrivenost troškova prihodima u odnosu na predratno razdoblje još uvijek je niska i stoga je logično, naglašeno je, nastojanje da se prigradski putnički promet prilagodi potrebama lokalnog stanovništva. U tom cilju potrebno je odgovarajuće uključivanje lokalne i područne samouprave u kreiranje kako razvoja tako i financiranja lokalnih pruga.

Predloženim Planom poslovanja Hrvatskih željeznica za razdoblje 2003-2007. godine predviđena su ulaganja u infrastrukturu i prijevozne kapacitete u iznosu od 15,2 milijarde kuna.

U raspravi je istaknuta potreba da se jasno prikaže očekivani učinak tih ulaganja.

Članovi Odbora istaknuli su da je u narednom razdoblju prijeko potrebno poboljšati i povećati protočnost pruge kroz Liku prema Dalmaciji i prema Rijeci. Čulo se i mišljenje da bi trebalo razmotriti isplativost svih ulaganja u željeznice, pa i u druge vidove prometa, vodeći računa o financijskoj stabilnosti Republike Hrvatske. Također je rečeno da bi kamionski prijevoz roba preko i unutar Republike Hrvatske trebalo usmjeriti prema željezničkom prijevozu i na taj način rasteretiti cestovni teretni prijevoz. Članovi Odbora za lokalnu i područnu samoupravu predložili su da se na znanje primi Prijedlog programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama s prijedlogom zaključaka, izazivši neslaganje s dijelom Programa koji se odnosi na ukidanje predloženih lokalnih željezničkih pravaca s obzirom na to da će to rezultirati još većim gospodarskim i sveukupnim zaostajanjem ionako slabo razvijenih i nenaseljenih područja. Oni su, također, naglasili da je dobra namjera da županije aktivno suodlučuju o budućnosti lokalnih pruga, ali da u sadašnjoj situaciji većina županija nije u mogućnosti financirati 10 posto troškova lokalnih pruga.

Osigurati realizaciju

Odbor za financije i državni proračun predložio je Parlamentu da prihvati Prijedlog programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama te obveže Vladu da osigura realizaciju Programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama te na znanje primi Plan poslovanja

društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. za razdoblje od 2003. do 2007. godine.

U raspravi su iznijeta slijedeća stajališta:

Podržano je opredjeljenje da željeznici zbog njezinih prednosti (niži troškovi prijevoza, ekološka prihvatljivost) treba zadržati kao osnovnoga kopnenog prijevoznika. Međutim, Hrvatske željeznice nisu u mogućnosti konkurirati cestovnom prijevozu putnika, ali imaju veliku šansu u teretnom prijevozu. U tom smislu trebalo bi, po mišljenju člana Odbora, zakonom zabraniti kamionski prijevoz roba, ukoliko postoji mogućnost željezničkog prijevoza. To se posebno odnosi na kamionski prijevoz roba između Europe i Turske, preko Republike Hrvatske. Naime, kamione koji prijevoze robu u tom smjeru treba ukrcati na željeznicu, gdje je to moguće, i na taj način rasteretiti cestovni teretni prijevoz roba. Time bi se bitno povećao željeznički teretni prijevoz, a nije zanemariv ni ekološki efekt takvog prijevoza.

Nije prihvaćen Prijedlog ni plan, a Vlada RH je obvezana da osigura realizaciju programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama.

Budući da su Hrvatske željeznice u vlasništvu države postavljeno je pitanje opravdanosti odvajanja državnih od lokalnih pruga. Upozoreno je također na potrebu većeg uključivanja lokalne i područne (regionalne) samouprave u kreiranje razvoja lokalnih pruga, posebno iz razloga što se razlika u cijeni prijevoza dijelomično financira iz županijskih proračuna. Ukazano je, međutim, na nemogućnost većine županija da pokrivaju iznos razlike u cijeni prijevoza na lokalnim prugama, do najviše 10 posto iznosa županijskih proračuna;

Planiranje velikih investicija u narednom razdoblju namijenjenih rekonstrukciji i bržem razvoju Hrvatskih željeznica trebalo bi preispitati na način da se razmotri isplativost tih ulaganja. Naime, prema iznijetom mišljenju, prevelika ulaganja u javna poduzeća, pa tako i u Hrvatske željeznice, dovest će u pitanje financijsku stabilnost Republike Hrvat-

ske zbog već sada velike zaduženosti Republike Hrvatske.

RASPRAVA

Na zahtjev da se produži poslovničko vrijeme za raspravu, jer je riječ o izuzetno bitnoj temi, predsjedatelj **Baltazar Jalšovec** je konstatirao da bi se o tom prijedlogu zastupnici morali izjasniti glasovanjem, a to nije moguće jer nema kvoruma.

Podrška

Klub zastupnika HSS-a, čiji je stav objasnio **Stjepan Živković**, podržao je i Prijedlog i Plan. Ukazavši na moguću trajnu obustavu prometa na pojedinim prugama, zastupnik je rekao kako to izaziva otpor lokalnih zajednica jer se one opravdano boje da bi to rezultiralo zaostajanjem u razvitku, padom standarda te povećanjem nezaposlenosti. Po ocjeni Kluba, realizacijom predloženog programa te boljim i efikasnijim korištenjem lokalnih pruga stvaraju se pretpostavke za drugačije upravljanje lokalnim prugama i organizaciju prijevoza na njima ubuduće.

Umjesto zatvaranja većine lokalnih pruga, iz ekonomskih razloga, predloženo je da se one revitaliziraju na prihvatljivu tehničku razinu kako bi bile bolje iskorištene i na taj se način smanjili izdaci iz Državnog proračuna.

Klub zastupnika HSS-a je skrenuo pažnju na stanje odnosno problematiku na nekoliko lokalnih pruga, prije svega na prugu Vinkovci-Osijek (koja bi trebala biti prvi prioritet) te Vinkovci-Županja i Vinkovci-Drenovci-Brčko (zašto se nigdje ne spominju ulaganja u tu prugu, a već dugo postoji, uz ostalo, inicijativa uvođenja stajališta kod Vinkovačke bolnice). Demografska struktura na tom je području promijenjena (negativno) pa je zadatak na ovoj pruzi da utječe na oživljavanje gospodarstva i povratak stanovnika. Povezivanjem Vinkovaca i Osijeka i oživljavanjem prometnih tokova

može se, upozorio je zastupnik, uvelike poboljšati gospodarska i socijalna slika cijele istočne Hrvatske.

Iz ovog izlaganja još izdvajamo: upozorenje kako je izostavljen terminal Spaćva, koji je bitan za cijelu Hrvatsku, jer bi se time rasteretila autocesta i lokalne ceste (na tom su se prostoru okupljali kamioni iz istočnih zemalja i BiH, koji kroz Hrvatsku prolaze koridorom 10); ukazivanje na loš vozni i vučni park; prijedlog da se predvide znatna sredstva u informatizaciju i edukaciju na HŽ-u.

Protiv

Damir Kajin je u ime **Kluba zastupnika IDS-a** izjavio da predloženo prebacivanje tereta na županije, pa makar i u 10-postotnom iznosu, graniči s dobrim ukusom i izrazio nadu da će zastupnici jedinstveno biti protiv mjera koje definitivno idu u pravcu ukidanja lokalnih pruga, a možda i samih županija. Kako reče uvodno, materijalom se predlaže - umjesto da Ministarstvo ukine lokalne pruge - da same županije "pokušaju s ukidanjem sebe samih". Ne može lokalna samouprava početi financirati nerenabilne pruge bez radikalne decentralizacije. To nije, podsjetio je, preuzimala na sebe niti prije 90-tih godina, kada joj je po onom sustavu decentralizacije ostajalo gotovo 60 posto fiskalnih prihoda.

Zahvalivši Sindikatu željezničara na njihovim primjedbama, zastupnik je naglasio kako briga za Željeznicu ne može biti samo sindikalna, još manje briga lokalne zajednice, a ne niti same države već - najšira moguća. Naglasak je, napomenuo je, na gospodarstvu, premda se sada, dometnuo je, ono ne može brinuti ni samo o sebi (svedeno je samo na trgovinu i usluge).

Rekavši da je HŽ jedno od najvećih državnih poduzeća, zastupnik je podsjetio da je zbog rata izgubljen koridor prema Beogradu i jugoistoku, a zbog gospodarskog kraha Riječke luke s jedne strane pruga, a s druge i sama Luka, čiju je ulogu u cijelosti preuzeo Kopar. A od Luke Rijeka trebala je, naglasio je zastupnik, krenuti rekonstrukcija neke "željezničke logike", što Vlada RH bez pomoći sa strane ne može učiniti.

Rekavši kako razumije "komociju" Željeznice, Damir Kajin je ustvrdio kako ipak način na koji je direkcija Hrvatskih željeznica zatražila od Vlade i Sabora osi-

guranje sredstava nije doličan raspravnog trenutka - zatražili su radikalnu "rekonstrukciju" ni manje ni više nego Državnog proračuna, kao da je, dometnuo je, Proračun pruga ili cesta, uz zahtjev za dodatnim porezima i naknadama drugim vidovima prometa zbog zaštite okoliša, štednje energije i sl. To je ipak malo premjelo, rekao je predstavnik Kluba zastupnika IDS-a, ustvrdivši kako nije sporno da Hrvatska mora sačuvati Željeznicu, ali ne na način da ugrozi prometne cjeline.

Skrenuvši zastupnicima pažnju na to da je Hrvatska u izvozu željeznicom više bila zastupljena ratne 1992. nego 2001, što - naglasio je zatim - i ne čudi s obzirom na to da se izvoz iz Hrvatske u zadnjih deset godina nije povećao ni za lipu, osim u Istri gdje se iz godine u godinu povećava za 5 do 10 posto. U 13 godina je u Hrvatskoj ostao isti, a u Istri se iznos povećao za 400 posto, dometnuo je.

Kamionski prijevoz roba preko i unutar Republike Hrvatske usmjeriti prema željezničkom prijevozu i na taj način rasteretiti cestovni teretni prijevoz.

U nastavku izlaganja zastupnik je još apelirao da se sanira odron iznad Buzeta da vlakovi ne prolaze brzinom od 10-20 km na sat (bolje bi bilo dogovoriti se sa Slovenijom što s tim prugama) te zatim izrazio zadovoljstvo što se 2000. godine odustalo od zatvaranja pruge Lupoglav-Raša iako je nerentabilna. Za nerentabilnost nije, ustvrdio je, odgovoran HŽ već klima, duh koji prevladava u Hrvatskoj, a prema kojemu se u Hrvatskoj uistinu, kako reče šef Formule 1, ne može napraviti niti jedan posao (jedna od najvećih prijevoznčkih kompanija prešla je u Kopar). A bez prihoda, naglasio je, nije ostala samo Luka Bršica već i transportni radnici, špediteri, a ostaje i državni proračun, koji kao i HŽ ima direktnu štetu jer moraju izdvajati sredstva za jednu nerentabilnu prugu.

Ljubo Česić-Rojs zamjerio je Kajinu zbog izričaja, povlačenja paralele između Istre i Hrvatske, kao da je Istra susjedna država (trebao je, napomenuo je, usporediti županije).

Da Damir Kajin uvažava primjedbu - rekao je **Baltazar Jalšovec**.

Pokušaj Vlade da "opere ruke"

Uz plediranje za konsenzus u raspravi, Mario Kovač je u ime **Kluba zastupnika HSL-a** rekao da oni Prijedlog programa financiranja neće podržati jer je riječ o pokušaju Vlade da "opere ruke" te da na drugog prebaci pitanje sudbine lokalnih nerentabilnih pruga koje su zbog lošeg tehničkog stanja i značajnog sudjelovanja u troškovima poslovanja postale vruć krumpir u rukama Hrvatskih željeznica.

Krajnje je vrijeme, ustvrdio je zatim zastupnik, za poduzimanje koraka u modernizaciji željeznice jer bi se u pretpostavljenom kratkom roku potpunog otvaranja europskog tržišta moglo dogoditi da HŽ bude jednostavno "prebrisan" u utrci s moćnim europskim tvrtkama čija razvojna razina nameće usporedbu performansi formule jedan i juga pa je stoga nužno podržati investicijski plan od 2003. do 2007.

Na potrebu što bržeg restrukturiranja ukazuju i direktive Europske unije koje, podsjetio je predstavnik Kluba, tendiraju otvaranju slobodnog pristupa nacionalnoj željezničkoj mreži i svim operaterima, slobodnom osnivanju i drugih kompanija na nacionalnom željezničkom tržištu (subvencije države predviđene samo za putnički promet dok se teretni potpunosti izlaže otvorenom tržištu).

Ukidanje predloženih lokalnih željezničkih pravaca rezultirat će još većim gospodarskim i sveukupnim zaostajanjem ionako slabo razvijenih i nenaseljenih područja.

Iz ovog izlaganja još izdvajamo: ukazivanje na alarmantno stanje pruga i na to da je HŽ zanemario tzv. uprtni prijevoz (valja se ugledati na Austriju); upozorenje da treba riješiti pitanje tekuće likvidnosti kako bi se moglo prići izvršenju planiranih; pitanje kako to da nije, iako mediji o tome govore kao o već gotovoj stvari, raspisan natječaj za nabavku nagibnih vlakova uz upit kome i otkud ovlaštenje za pregovore s "Bombardjeom".

Zastupnik HSL-a je još rekao da se lokalne pruge ne bi mogle ukinuti ili zatvoriti bez prethodne ponude županijama da sa HŽ-om sklope posebne ugovore (tako bi HŽ osigurao plaćanje razlike do ekonomske cijene) kako bi one preuzele odgovornost za daljnji opstanak lokalnih nerentabilnih pruga. Ugovoru bi, dometnuo je, trebalo prethoditi dovođenje pruga na potrebnu tehničku eksploatacijsku razinu.

Koliko bi županijske proračune opteretio predloženi program, zastupnik je ilustrirao primjerom Brodsko-posavske županije, u kojoj je u 2001. registriran najveći nepokriveni dio troškova lokalnih vlakova (gotovo 31 milijun kuna, što je otprilike iznos njenog proračuna) i koja bi za to trebala odvojiti tih 10 posto odnosno oko 3 milijuna kuna.

Oprez je Klub zastupnika HSL-a iskazao i prema predloženoj točki 10, prema kojoj negativno odstupanje broja prevezenih putnika na pojedinoj pruzi ne može biti veće od 5 posto godišnje u trajanju najviše tri godine nakon potpisivanja ugovora, a ako jest Vlada bi donosila odluku o zatvaranju pruge ili bi županija o kojoj je riječ bila dužna nadoknaditi trošak ulaganja u prugu, što bi za županije mogao biti nerješiv problem (ukupni troškovi ulaganja u lokalne pruge - oko 750 milijuna kuna).

Pruge moraju ostati u državnom vlasništvu

Pruge moraju ostati u državnom vlasništvu i pod državnim nadzorom i ne smije ih se prepuštati lokalnoj samoupravi jer će se dogoditi ono što se, primjerice, događa u školstvu - da standard škole ovisi o tome koliko je imućna jedinica lokalne samouprave, rekao je predstavnik **Kluba zastupnika HSP-HKDU-a, Tonči Tadić**, rekavši još da će taj klub glasovati suzdržano o predloženim dokumentima jer nema u njima nekih projekata.

Uvodno je ustvrdio kako su željezničke pruge, a ne autoceste najvažniji prometni koridori te da im je potrebna modernizacija, a i da valja olakšati sučeljavanje HŽ- u s konkurencijom iz Europske unije.

Zastupnik je zatim rekao da ponovo u pogon treba staviti deseti (međunarodni) koridor, koji spaja istok Hrvatske sa slovenskom granicom, na kojem je HŽ zaradi-

vao blizu 60 milijuna eura godišnje (samo za provoz vlakova). Jednako strateški važni su 5b (Budimpešta-Luka Rijeka) i 5.c. koridor (Budimpešta-Luka Ploče). Tu je Hrvatska suočena s konkurencijom grčkih željeznica, koje nadziru kapitalom željeznice i u Makedoniji i u Srbiji, i otud - objasnio je zastupnik - inicijativa da HŽ postane suvlasnikom 25 posto dionica Luke Ploče.

Realizacijom predloženog programa te boljim i efikasnijim korištenjem lokalnih pruga stvaraju se pretpostavke za drugačije upravljanje lokalnim prugama i organizaciju prijevoza na njima ubuduće.

Klub zastupnika HSP-HKDU-a je, nadalje ocijenio da je za razvoj Dalmacije strateški jednako bitna - jednako kao autocesta - željeznička veza s Dalmacijom. HŽ bi, smatraju njegovi zastupnici, više morao poraditi na ponudi kombiniranog prijevoza, posebice kamiona - HŽ bi za to morao imati više niskopodnih vagona (s njih 250 na postojećoj pruzi Zagreb-Split i obratno eliminirao bi se kompletan šleperski promet i uklonio cijeli niz opasnosti u prometu), uspostava jednog kolodvora za prijevoz šlepera Kninu bi, primjerice donijela niz radnih mjesta, a njegovom uspostavom u Vinkovcima ili Rijeci rasteretile bi se ceste i uklonila opasnost od ekoloških incidenata.

Iz ovog izlaganja još izdvajamo: upite ima li Vlada plan revitalizacije pojedinih pruga i zašto nema plana uključivanja u prigradski promet Zagreba s Bjelovarom i sa Bjelovarsko-bilogorskom županijom; upozorenje da materijalom nije predviđeno rješenje za radnike na lokalnim prugama; prijedlog da se poradi na revitalizaciji pruge Osijek-Gaboš-Vinkovci, Split-Knin odnosno Zadar-Knin; zamjerku što nema riječi o uređenju pružnih prijelaza; ocjenu da je makar načelno trebalo naznačiti mogućnost željezničkog povezivanja Ostre i Rijeke kroz teritorij Hrvatske.

Najprije rekonstruirati i modernizirati

Miroslav Korenika je u ime Kluba zastupnika SDP-a podržao Prijedlog

programa, ocijenivši da lokalne zajednice daleko više nego dosad moraju preuzeti svoj teret odgovornosti kako bi se znalo koje su pruge uistinu potrebne. Neke, primjerice Varaždin-Golubovec (faktor razvoja je bila i ostala), najprije treba rekonstruirati i modernizirati kako bi se vidjelo hoće li biti profitabilne. U ovom času, sa 20 km/sat na pojedinim dionicama i s više od sat vožnje od Varaždina do Lepoglave sasvim sigurno ne može biti rentabilna.

Iz ovog izlaganja još izdvajamo: prijedlog da se (ponovo) izgradi pruga Vinkovci-Osijek, preko Gaboša; upozorenje kako općine i gradovi nisu financijski moćni da do kraja podrže programe (neke županije sufinanciraju programe odnosno imaju odnose s HŽ-om kako bi zadržale promet na nekoj pruzi); ocjenu da je Hrvatska postala "poligon za kamione i autobuse svih kategorija, starosti a dobar dio njih ne može izvan Republike pa bi zbog toga HŽ mogao, korak po korak, preuzeti sve terete te budu nositelj gospodarskog razvoja.

Klub zastupnika SDP-a podržao je Plan poslovanja HŽ-a uz ocjenu da bi radio i kvalitetnije da ima s čim (prepolovljen je broj teretnih vagona, nema dovoljno ni putničkih).

Ne može lokalna samouprava početi financirati nerentabilne pruge bez radikalne decentralizacije.

Miroslav Korenika je zatražio od ministra da reagira i objasni kako nije točno da su Hrvatske željeznice samostalno, bez suglasnosti Vlade i javnog natječaja, išle u sklapanje ugovora te realizaciju kupnje nagibnih vlakova. Složio se također s prijedlogom uvođenja obveze prijevoza vlakom (čim se to riješi podzakonskim aktima) teretnih kamiona, i to ne samo za zemlje koje su to već uvele prema Hrvatskoj već općenito, posebice kroz deseti koridor, a dijelom i na koridorima 5B i 5C, dijelom zbog zaštite cesta, a dijelom radi sigurnosti prometa na cestama.

Mario Kovač (HSL) je zatražio da ga isprave ako su netočni njegovi navodi (na koje ukazao Korenika) u svezi s

nabavkom nagibnih vlakova. Izjavio je da Vlada, koliko on zna, nije raspisala natječaj i nije donijela odluku o iznimnoj nabavci.

Branislav Tušek (SDP) je govorio o stanju u Slavoniji i Baranji, istaknuvši o kojem bi ciljevima (kojih u Prijedlogu nema) trebalo povesti računa kad je riječ o tamošnjim prugama: financijskim ulaganjem u željezničku infrastrukturu potaći gospodarski razvoj; s obzirom na stanje slavonsko-baranjskog gospodarstva snažnije ulagati u slavonsku željezničku infrastrukturu; sistematizirati ciljeve i uspostaviti ciljanu stimulaciju lokalnoga željezničkog prometa; u područjima posebne državne skrbi uvesti određene modele porezne politike i politike cijena kako bi se otvorili strateški ciljevi bržeg razvoja željezničke infrastrukture i javnog prometa. Odluku o opravdanosti zadržavanju redovnog putničkog prometa mora donijeti lokalna samouprava, koja bi morala odgovoriti kako biti konkurentan autobusnom prijevozu.

Iz ovog izlaganja još izdvajamo: upozorenje kako se lokalne slavonsko-baranjske, a i druge pruge, ne smiju pretvoriti isključivo u industrijske pruge; izraženo nezadovoljstvo utvrđenim prioritetima i dinamikom usmjeravanja novih vagona (Slavonija je u zoni čekanja) uz prijedlog da se preispitaju prioriteta; zahtjev da se preispitaju, jer se ne slažu, financijski pokazatelji za projekt modernizacije pruge Beli Manastir-Osijek-Šamac; napomenu kako reformske ciljeve nije moguće ostvariti bez zapošljavanja novih, stručnih i kvalitetnih ljudi.

Marko Baričević (HSL) je izjavio da onaj tko bude glasovao za Prijedlog ne poznaje ni želje ni težnje svojih birača. I on je govorio o lokalnim prugama u Slavoniji. Uz upozorenje kako ova Vlada nema nijednog ministra niti zamjenika ministra iz Slavonije, rekao je kako Ministarstvo prometa želi da umjesto njega maćeha lokalnim prugama budu županije, vidljivo je da ih se želi ukinuti te da će biti ukinute jer županije nemaju sredstava.

Komentirajući ocjenu iz materijala u gubicima na lokalnim prugama ustvrdio je da ih stvaraju i transeuropske, regionalne, pruge, a onu kako se lokalne pruge ne mogu ukinuti jer bi se time smanjio standard i zaposlenost izjavio kako nije riječ o standardu - ljudi tamo preživljavaju. Rekavši da je riječ o otocima bez

zaposlenosti usred Slavonije, podsjetio je da se pitanje otoka rješava subvencijama. Država mora stati iza toga jer je riječ o području visoke nezaposlenosti, s lošom demografskom strukturom i staračkim domaćinstvima.

Nije naglasio je zastupnik, za nerenabilnost, ali je za ravnopravnost u cijeloj Hrvatskoj - ne može postojati jedna Hrvatska koja ima regionalne, transeuropske pruge i jedna koja iz svojih malih županijskih proračuna mora izdvajati 10 posto.

Vlada dobila zadatak od Svjetske banke

Želimir Janjić (HSL) je izrazio bojazan da je Vlada dobila zadatak od Svjetske banke da maksimalno zaobiđe lokalnu samoupravu te da dobar dio lokalnih pruga ostane izvan upotrebe - jednim dijelom prema članku 25. Zakona o željeznici gdje se nudi da to učini Vlada ili kroz predloženi program - prebacivanjem zadataka na županije.

Ako se nešto decentralizira to bi trebalo, upozorio je, biti popraćeno i Zakonom o financiranju jedinica lokalne samou-

prave (dio sredstava usmjeriti za pokriće onoga za što se zadužuju).

. Lokalne zajednice, daleko više nego dosad, moraju preuzeti svoj teret odgovornosti kako bi se zna- lo koje su pruge uistinu potrebne.

Zastupnik je još: upitao ima li Ministarstvo uvid u to da neke osobe iz Hrvatskih željeznica sjede u nadzornim odborima cestovnih prijevoznika i je li to u redu te što je s održavanjem industrijskih kolosijeka koji nisu u vlasništvu Hrvatskih željeznica; upozorio da se nigdje ne spominje ulaganje u prugu Vinkovci-Drenovci-Brčko, a već dugo postoji inicijativa uvođenja stajališta Vinkovci-Bolnica, a izostavljen je i terminal Spačva (iako je Ministarstvo načinilo elaborat p tome).

Jadranka Kosor (HDZ) je ukazala na važnost pruge Banova Jaruga-Kukunjevac uz upit kada je na redu odnosno što podrazumijeva brojka 8 prioriteta pod kojom je svrstana (zatraživši da dobije više mjesto); upozorila je da valja nave-

sti kako je za Lipik kroz koji prolazi nije važna samo zbog industrije stakla, kako je navedeno, već i zbog toga što je riječ o turističkom centru, do agresije na Hrvatsku poznatom i u europskim okvirima.

Hrvatski sabor je

Zastupnica je još ukazala na to da odluku o ukidanju pojedinih pruga može donijeti samo Hrvatski sabor, a ne kako je predviđeno Vlada na prijedlog Ministarstva pomorstva, prometa i veza.

Hrvatski sabor nije prihvatio Prijedlog programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama niti je primilo na znanje Plan poslovanja društva Hrvatske željeznice d.o.o. za razdoblje od 2003. do 2007. Prijedlog matičnog Odbora za pomorstvo, promet i veze da se Prijedlog prihvati, a Plan primi na znanje nije, naime, dobio potrebnu većinu glasova ("za" glasovalo 39 zastupnika, 35 je bilo "protiv", a 4 suzdržano). Vlada je obvezana da osigura realizaciju Programa financiranja i upravljanja lokalnim prugama, kako je to predložio Odbor za financije i Državni proračun. Za to je glasovao 71 zastupnik protiv su bila 2, a 5 suzdržano.

J.R.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU EUROPSKE OKVIRNE KONVENCIJE O PREKOGRANIČNOJ SURADNJI TERITORIJSKIH JEDINICA ILI VLASTI

Hrvatski sabor je jednoglasno hitnim postupkom donio Zakon o potvrđivanju Europske okvirne konvencije o prekograničnoj suradnji teritorijalnih jedinica ili vlasti, predlagatelja Vlade RH. Potvrđivanjem ove Konvencije upotpunit će se postojeći pravni okvir relevantan za uspostavljanje i odvijanje prekogranične suradnje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave RH s odgovarajućim susjednim teritorijalnim jedinicama drugih država, što će olakšati navedenu suradnju i još više potaknuti sveukupni proces približavanja europskim integracijama. Konvencija uređuje

okvirna pravila i načela prekogranične suradnje susjednih teritorijalnih jedinica ili vlasti dviju ili više ugovornih stranaka, s ciljem poticanja i jačanja njihovih susjedskih odnosa, dok uređenje detalja te suradnje prepušta unutarnjem pravu odnosnih ugovornih stranaka i upućuje na mogućnost sklapanja međudržavnih ugovora koji uređuju tu suradnju.

Donošenje ovoga Zakona podupro je **Odbor za zakonodavstvo** uz jedan amandman kojim se nomotehnički uređuje članak 2. Konačnog prijedloga zakona.

Članovi Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu podržali

su donošenje ovoga Zakona te jednoglasno predložio Saboru njegovo donošenje.

Nakon što je u ime Vlade zamjenik ministricе pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, mr.sc. **Miljenko Kovač** prihvatio amandman Odbora za zakonodavstvo i on tako postao sastavni dio zakonskog teksta, **zastupnici su jednoglasno (sa 86 glasova "za") donijeli Zakon o potvrđivanju Europske okvirne konvencije o prekograničnoj suradnji teritorijalnih jedinica ili vlasti, u tekstu predlagatelja.**

J.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O JAMSTVU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE ZA PROJEKT SANACIJE AUTOCESTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Hrvatski je sabor hitnim postupkom i bez rasprave jednoglasno, sa 87 glasova "za", donio ovaj Zakon kojim se potvrđuje navedeni Ugovor. Kao što naslov kaže Zakonom se potvrđuje Ugovor o jamstvu za zajam ugovoren Ugovorom o financiranju između Europske investicijske banke (EIB) i Hrvatskih autocesta d.o.o. za projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj. Projekt obuhvaća sanaciju autoceste Zagreb-Lipovac na dionicama Ivanić Grad - Lipovljani (51 kilometar), Lipovljani-Dragalić (38 kilometara) i Dragalić-Brodski Stupnik (39 kilometara). Navedena autocesta je u cestovnoj mreži Republike Hrvatske razvrstana kao državna cesta D-4, a u europskoj je mreži u Transeuropskom koridoru X, navodi predlagatelj ovog Zakona (Vlada RH) te dodaje da ukupna vrijednost Projekta iznosi 96,5 milijuna EUR-a. Projekt se financira dugoročnim zajmom EIB u visini od 50 milijuna EUR-a i dugoročnim zajmom Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD u visini od 46,5 milijuna EUR-a. Spomenuti zajam EIB-a odobren je na 15 godina (4,5

godina počeka na glavnici i 10,5 godina otplate) uz otplatu konstantnih anuiteta što znači da će se svaka tranša zajma otplaćivati u polugodišnjim obrocima koji će obuhvaćati i glavnici i kamatu. Kamata se temelji na šestomjesečnom EURIBOR-u uvećanom za maržu EIB-a, a zatezna kamata je zapravo redovna kamata plus 2,25 posto. Korištenje ovih sredstava predviđa se od 2003. do 2005. godine kada bi projekt u potpunosti trebao biti završen.

Vlada podsjeća da su dionice autoceste Zagreb-Lipovac obuhvaćene ovim programom sanacije izgrađene u razdoblju od 1980. do 1989. godine, a od puštanja u promet na njima nisu sustavno provedeni radovi izvanrednog održavanja, pa je sada u okviru programa njihove sanacije nužno izvesti zamjenu cjelokupnog habajućeg sloja kolnika i zamjenu veznog sloja kolnika do 30 posto, sanaciju objekta i odvodnje te zamjenu opreme i signalizacije. Prema svjetskim standardima za održavanje autocesta, kolotrage i pukotine potrebno je sanirati odmah, poboljšanje voznih karakteristika kolni-

čke površine (mikroasfalti, površinske obrade) svakih 8 do 10 godina, dok se zamjena habajućih slojeva obavlja svakih 12 do 15 godina.

Donošenje ovog Zakona bez primjedbi podupro je Odbor za zakonodavstvo, a Odbor za financije i državni proračun jednoglasno podržao prijedlog Vlade da se predloženi Zakon donese po hitnom postupku budući je njegovo stupanje na snagu pretpostavka za povlačenje zajma. U raspravi u Odboru upozoreno je, međutim, na visoku zaduženost Republike Hrvatske, koja iznosi oko 16,5 milijardi američkih dolara, te je s tog osnova istaknuta potreba preispitivanja opravdanosti svakog novog zaduživanja Republike Hrvatske u narednom periodu. To se odnosi i na kredit Europske investicijske banke za sanaciju autocesta u Republici Hrvatskoj u iznosu od 50 milijuna EUR-a. Međutim, u Odboru je prevladalo mišljenje da je sanacija autocesta u Republici Hrvatskoj nužna i opravdana budući bi njeno odgađanje, pored ostalog, znatno poskupilo neophodnu sanaciju autocesta u našoj državi.

J.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O JAMSTVU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ ZA PROJEKT SANACIJE AUTOCESTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Zastupnici Hrvatskog sabora po hitnom postupku i jednoglasno (86 glasova "za") donijeli su predloženi zakon kojim se potvrđuje Ugovor o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske banke za obnovu i razvoj za projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj. Zajam u iznosu od 46,5 milijuna EUR-a odobrava se na 15 godina (3 godine počeka i 12 godina otplate) uz polugodišnje anuitete i kamatu koja se temelji na šestomjesečnom EURIBOR-u uvećanom za maržu EBRD-a u iznosu od 1 posto, te zateznu kamatu od 2 posto. Korištenje tog zajma predviđa se od 2003. do 2005.

godine kada bi projekt u potpunosti trebao biti završen.

O predloženom zakonskom tekstu očitovao se Odbor za zakonodavstvo. Odbor podupire donošenje ovog Zakona i ne protivi se prijedlogu predlagatelja da se donese po hitnom postupku.

U izvješću s rasprave Odbora za financije i državni proračun nalazimo upozorenje na visoku zaduženost Republike Hrvatske (16,5 milijardi američkih dolara) s tim da će otplata kamata u narednoj godini iznositi oko 700 milijuna američkih dolara. Naime, da bi se osiguralo plaćanje samo kamata Republika Hrvat-

ska mora ostvariti rast BDP-a najmanje u iznosu od 3 posto godišnje. S obzirom na navedene podatke potrebno je maksimalno smanjiti, koliko je to moguće, daljnje zaduživanje Republike Hrvatske. Na Odboru se moglo čuti da sanacija pojedinih dionica na autocesti Zagreb-Lipovac ima veći značaj za europsku mrežu autocesta, budući da se radi o Transeuropskom koridoru X, nego za Republiku Hrvatsku pa stoga nije korektno da naša država sama financira spomenutu sanaciju novim zaduživanjem. Primijećeno je zatim da je predlagatelj ovoga Zakona u obrazloženju teksta Zakona trebao prilo-

žiti projekciju dinamike vraćanja kredita od strane Hrvatskih autocesta d.o.o., a ne samo naznačiti da izvršavanje Ugovora o jamstvu neće zahtijevati dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske, osim potencijalnu obvezu otplate kredita u svojstvu jamca. Nazočan predstavnik Vlade se obvezao da će navedene podatke naknadno dostaviti članovima Odbora.

U Odboru se čulo da je predloženi Projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj opravdan i u funkciji je gospodarskog razvoja Republike Hrvatske budući da se njime osigurava pove-

ćanje kako teretnog tako i ukupnoga cestovnog prometa. Pored navedenog sanacija je nužna jer se u proteklom razdoblju za sanaciju autocesta u Republici Hrvatskoj nisu izdvajala potrebna sredstva tako da je ukupna mreža autocesta u dosta lošem stanju. Stoga bi u narednom razdoblju trebalo voditi više računa o održavanju autocesta. No, prilikom izgradnje novih ili sanacije postojećih autocesta potrebno je voditi posebno računa o kvaliteti radova. Ima, naime, slučajeva da se nakon otvaranja nove dionice autocesta (dio kod Velike Kopanice) već nakon nekoliko mjeseci

uočavaju propusti u izgradnji. Naime, investitor radova mora odgovarati za nesolidnu gradnju izvođača radova, te od njega tražiti da u garantnom roku ispravi uočene nedostatke.

Zainteresiranih za raspravu nije bilo. Kao što smo već uvodno spomenuli zastupnici Hrvatskog sabora jednoglasno su donijeli Zakon o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske banke za obnovu i razvoj za projekt sanacije autocesta u Republici Hrvatskoj.

J.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE REPUBLIKE BUGARSKE O PREDAJI I PRIHVATU OSOBA KOJIH JE BORAVAK PROTUZAKONIT

Hrvatski sabor je bez rasprave - hitnim postupkom i jednoglasno - donio ovaj zakon kojim su regulirana pitanja neposredne suradnje dviju zemalja u svezi s pri-

hvatom i preuzimanjem vlastitih državljana kao i državljana trećih država koji (više) ne ispunjavaju uvjete ulaska ili boravka te utvrđuju elementi bitni za prihvata osoba te

određuje način međusobnog izvješćivanja. Bez primjedbi zakonski prijedlog je podržan u **Odboru za zakonodavstvo**.

J.R.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE REPUBLIKE BUGARSKE U BORBI ZA SPREČAVANJE ORGANIZIRANOG KRIMINALA, NEZAKONITOG PROMETA DROGE I PSIHOTROPNIH TVARI I TERORIZMA

Hrvatski je sabor jednoglasno i bez rasprave, hitnim postupkom, usvojio ovaj zakon u tekstu predlagatelja, čiji je pri-

jedlog prethodno podržan u **Odboru za zakonodavstvo, Odboru za unutarnju**

politiku i nacionalnu sigurnost i Odboru za obitelj, mladež i šport.

J.R.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I SAVEZNE VLADE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE O PREDAJI I PRIHVATU OSOBA KOJIH JE ULAZAK ILI BORAVAK NA DRŽAVNOM PODRUČJU DRUGE DRŽAVE PROTUZAKONIT

Hitnim postupkom, bez rasprave i jednoglasno, Hrvatski sabor je izglasao ovaj zakon, kojega je prethodno podržao **Odbor za zakonodavstvo**, a njime su regulirana

pitanja neposredne suradnje dvaju zemalja u svezi s prihvatom i preuzimanjem vlastitih državljana kao i državljana trećih država koji (više) ne ispunjavaju uvjete ulaska ili

boravka te utvrđuju elementi u uvjeti bitni za prihvata osoba te određuje način međusobnog izvješćivanja.

J. R.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O PRIJATELJSTVU I SURADNJI IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I UKRAJINE

Ovaj je zakon Hrvatski sabor izglasao bez rasprave i jednoglasno, u tekstu predlagatelja (Vlade RH), uz podršku **Odbora za zakonodavstvo**. Njime su dvije

države izrazile volju za daljnjim promicanjem prijateljskih odnosa te jačanjem postojeće suradnje u svim područjima od obostranog interesa, pri čemu se osobito

velike mogućnosti vide u gospodarstvu, trgovini, pravosuđu te unutarnjim poslovima.

J.R.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE REPUBLIKE MAURICIJUS

Hrvatski sabor donio je ovaj zakon bez rasprave, hitnim postupkom i jednoglasno, uz podršku **Odbora za zakonodavstvo i Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu**. I **Odbor za financije i državni proračun** podržao je Prijedlog, s tim da se u raspravi čulo mišljenje kako je robna razmjena Hrvatske s Mauricijusom beznačajna te da je s te osnove upitna opravdanost sklapanja Ugovora, a i upo-

zoreno je na mogućnost zlorabe odredaba ovog zakona. Naime, Mauricijus je poznat, uz ostalo, i po osnivanju stotine tisuća off-shore tvrtki pa postoji mogućnost legalnog izbjegavanja plaćanja poreza u Republici Hrvatskoj.

Sklopanjem ovog ugovora hrvatskim građevinskim i sličnim poduzećima omogućuje se da ne plaćaju porez na dobit u Republici Mauricijus ako radovi

traju kraće od 12 mjeseci te se, ujedno, omogućuje hrvatskim zrakoplovnim i pomorskim društvima koja obavljaju prijevoz robe ili putnika između dviju država plaćanje poreza na ostvarenu dobit isključivo u Republici Hrvatskoj. Hrvatska društva imat će u Mauricijusu isti status i pogodnosti kao i društva te države.

J.R.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O USTANOVLJENJU MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA RAZVOJ RIBARSTVA U ISTOČNOJ I SREDNJOJ EUROPI (EUROFISH)

Na ovoj sjednici Hrvatski sabor je hitnim postupkom donio Zakon o potvrđivanju Ugovora o ustanovljenju Međunarodne organizacije za razvoj ribarstva u Istočnoj i Srednjoj Europi (EUROFISH). Donošenjem ovoga Zakona, tvrdi predlagatelj - Vlada RH, stvorile bi se pretpostavke za iskazivanje konačnog pristanka Republike Hrvatske da bude vezana odredbama Ugovora, a time i uvjeti za stupanje Ugovora na snagu za Republiku Hrvatsku te ostvarivanje članstva Republike Hrvatske u

ovoj međunarodnoj organizaciji koja će pomoći razvoju sektora ribarstva, posebice glede elemenata tržišnog plasmana ribe i ribljih proizvoda. Stupanjem u članstvo EUROFISH-a naša će država imati obvezu plaćanja godišnje članarine, iznos koji je već uključen u Državni proračun Republike Hrvatske za 2003. godinu.

U okviru pripreme rasprave donošenje ovog Zakona podupro je, bez primjedbi **Odbor za zakonodavstvo**, a kao matično radno tijelo i **Odbor za poljo-**

privredu i šumarstvo, uz konstataciju da je donošenje ovoga Zakona nužno iz razloga što će isti omogućiti Republici Hrvatskoj međunarodnu suradnju u sektoru ribarstva te pomoći u razvoju ove grane u nas.

Budući da se nitko od zastupnika nije javio za riječ, prešlo se na glasovanje. Jednoglasnom odlukom nazočnih zastupnika (86 glasova "za") Hrvatski sabor je donio predloženi Zakon, u ponuđenom tekstu.

J.Š.

PRIJEDLOG ODLUKE O IZMJENAMA I DOPUNAMA STATUTA HRVATSKOGA ZAVODA ZA MIROVINSKOG OSIGURANJE

Jednoglasno i bez rasprave Hrvatski sabor donio je Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Riječ je o novom tekstu ove Odluke predlagatelja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 24. ožujka 2003. godine. Zavod je ujedno povukao iz procedure Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Statuta Hrvatskog zavoda za mirovin-

sko osiguranje koju je Saboru dostavio još 6. veljače 2003. godine. Predlagatelj je uvažio mišljenje Vlade RH iz veljače ove godine da se prije potvrđivanja Prijedloga odluke u Saboru razmotri mogućnost i u ovaj akt ugradi dopuna članka 22. Statuta, kojom bi se propisala visina naknade za rad članova Upravnog vijeća Zavoda i njegovih radnih tijela. Osim što je uvažilo to mišljenje, Upravno vijeće

Zavoda donijelo je zaključak da se pred Vladom pokrene inicijativa za utvrđivanje jedinstvenih kriterija za određivanje visine naknade članovima upravnih vijeća javnih ustanova i poduzeća.

Odbor za zakonodavstvo nije imao primjedbe na tekst Prijedloga odluke te je predložio Hrvatskom saboru da je potvrdi.

J.Š.

PRIGOVOR ZBOG STEGOVNE MJERE

Potvrđena izrečena stegovna mjera

Držeći da je predsjednik Hrvatskog sabora, gospodin Zlatko Tomčić, grubo prekršio Poslovnik tijekom vođenja 31. sjednice, 2. travnja 2003. godine, zastupnik **Ivo Lončar (nezavisni)** pozivajući se na članak 217. Poslovnika istakao prigovor zbog, kako smatra, neopravdane i na protuposlovnički način izrečene stegovne mjere "udaljenja sa sjednice", kako je definira članak 213. stavak 2. točka 3. Poslovnika. Kao dokaz zastupnik je priložio fonogram 31. sjednice Hrvatskog sabora. Sukladno mišljenju Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav, zastupnici su većinom glasova donijeli Odluku kojom potvrđuju izrečene stegovne mjere udaljenja sa sjednice ovoga nezavisnog zastupnika.

Prigovor

Iz priloženog fonograma od 2. travnja 2003. čitamo da je nakon završenog glasanja o jednoj točki dnevnog reda, zastupnik HDZ-a, **Ljubo Česić-Rojs**, zatražio riječ u ime Kluba, ali i osobno. Predsjednik Tomčić ga je upozorio da ne može dobiti riječ u ime Kluba zastupnika HDZ-a jer se s time ne slaže predsjednik Kluba, a jednako tako niti osobno ne može dobiti riječ jer za to nema poslovničke mogućnosti. Na to se spomenuti zastupnik pozvao na članak 17. Poslovnika. Predsjednik Tomčić složio se da je njegova dužnost prema navedenom članku davati zastupniku obavijesti i objašnjenja, ali, dodao je "ako uvedemo tu praksu onda ćemo otvoriti aktualni sat za predsjednika Sabora". Još jedanput je ponovio da neće dati riječ zastupniku Česiću-Rojsu te ga pozvao da mu kaže o čemu se radi, a kada je zastupnik Česić konstatirao da je ugrožena Hrvatska, gospodin Tomčić ga je pozvao da mu objasni o čemu se radi nakon čega će procijeniti je li to stvarno tako. U tom se trenutku zbog povrede Poslovnika javio zastupnik **Ivo Lončar (nezavisni)** te ustvrdio da je predsjednik Sabora time što nije dao riječ zastupniku

Ljubi Česiću vrlo grubo povrijedio članak 17. stavak 1. Poslovnika, kojim je propisano da je predsjednik Sabora dužan davati zastupniku obavijesti i objašnjenja. Nakon što je odgovorio zastupniku Lončaru da mu ne mora i neće dati riječ te da nigdje u Poslovniku ne piše da se to mora raditi na plenarnoj sjednici, **predsjednik Sabora** prešao je na realizaciju slijedeće točke dnevnog reda (izmjene i dopune Zakona o matičnom broju). A kada ga je zastupnik **Lončar** upitao s kojim pravom krši Poslovnik i tko ga je za to ovlastio, predsjednik **Tomčić** mu je izrekao opomenu radi stvaranja nemira na sjednici. Zastupnik **Lončar** je i dalje inzistirao na svom stavu da je riječ o povredi Poslovnika, a predsjednik **Tomčić** mu je oduzeo riječ, te zatražio od zastupnika da sjedne na svoje mjesto. Podsjetio ga je također da se ukoliko je nezadovoljan odlukom predsjedavajućeg sjednice može obratiti Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav. Zastupnik **Lončar** je i dalje ustrajao na razlogu svog istupa, a predsjednik **Tomčić** mu je u tom trenutku izrekao stegovnu mjeru udaljenja sa sjednice do kraja dana. "Ma tko ste Vi da mene isključujete", upitao je zastupnik **Lončar**, a kada mu je predsjednik poručio "da ga u dvorani za sjednice Sabora više nema", **Lončar** je odgovorio da ga ima i da će govoriti. Nakon što mu je oduzeo riječ predsjednik **Tomčić** zatražio je od zastupnika **Lončara** da sjedne na svoje mjesto i ne ometa rad, a kako je zastupnik **Lončar** inzistirao nastaviti s raspravom, **predsjednik Sabora** odredio je polsatnu stanku.

Nakon stanke predsjednik **Tomčić** je obavijestio zastupnike da slijedi rasprava o dva zakonska prijedloga Kluba zastupnika HSLA-a, no zastupnik **Lončar** je ponovno tražio riječ radi povrede Poslovnika objašnjavajući da se ne može tek tako nastaviti sjednica te da je netko kriv samo je pitanje je li kriv on (zastupnik Lončar) ili predsjednik Sabora. Predsjednik **Tomčić** ga je upozorio da je udaljen sa sjednice, ali je zastupnik **Lončar**

to zaniijekao, i primijetio da predsjednik Sabora mora objasniti zbog čega je udaljen, te upitati predsjednika Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav tko je ovdje u pravu. U ime Kluba zastupnika HSS-a **Luka Trconić** predložio je da se sjednica prekine i odredi dvosatna stan-ka, uz konstataciju kako misli da je "ovo bilo premalo vremena gospodinu Lončaru da se pribere, te da mu očito treba više vremena".

Potvrđujući da će odobriti zatraženu stanku, predsjednik Sabora, **Zlatko Tomčić** zatražio je još od zastupnika da izbjegnju vrijeđanje bilo koga i u bilo kom slučaju. Reagirajući zastupnik **Lončar** je, uz ostalo, ustvrdio da je povrijeđen članak 214. Poslovnika temeljem kojeg se izriče opomena zastupniku, pa tako i ako omalovažava ili vrijeđa predsjedatelja ili druge zastupnike.

Nakon toga predsjednik Sabora, gospodin **Tomčić** je odredio zatraženu stanku, a u ponovnom istupu zastupnik **Lončar** je ustvrdio da je predsjednik Tomčić pogriješio te dodao da ne treba kršiti članak 17. Poslovnika ili ga valja promijeniti.

Stanka je spojena s običajenom podnevnom stankom za objed, a kako se ni nakon toga situacija nije smirila, predsjedatelj **Baltazar Jalšovec** je prekinuo sjednicu i najavio nastavak slijedećeg dana.

Stav Odbora

U međuvremenu, zastupnik Ivo Lončar podnio je prigovor Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav.

Sukladno članku 217. Poslovnika o prigovoru zastupnika Lončara Odbor je dao mišljenje.

Raspravljajući o tom prigovoru na sjednici 8. i 9. travnja 2003, Odbor je naglasio da je člankom 207. Poslovnika Hrvatskoga sabora propisano da nitko ne može govoriti na sjednici prije nego što zatraži i dobije riječ od predsjedatelja. Odbor podsjeća i na članak 210. Poslovnika kojim je propisano da govornik može

govoriti samo o temi o kojoj se raspravlja i prema utvrđenom dnevnom redu, a ako se govornik udalji od teme dnevnog reda predsjedatelj će ga opomenuti da se drži dnevnog reda. Ukoliko se govornik i nakon drugog poziva ne drži teme dnevnog reda predsjedatelj će mu oduzeti riječ. Tu je i već više puta spominjani članak 17. Poslovnika po kojem je predsjednik ili predsjedatelj Sabora dužan davati zastupniku obavijesti i objašnjenja, dok je člankom 213. propisano da predsjedatelj osigurava red na sjednici, a za remećenje reda na sjednici može zastupniku izreći stegovne mjere sukladno člancima 213. do 216. Poslovnika. S obzirom na sve navedeno Odbor drži da predsjednik Hrvatskoga sabora nije prekršio članak 17. Poslovnika jer nije mogao zastupniku Ljubi Česiću dati obavijest i objašnjenje budući da zastupnik nije niti postavio pitanje o kojem bi trebao davati obavijest i objašnjenja. Uz to, predsjednik Sabora nije zastupniku dao riječ u ime Kluba zastupnika HDZ-a jer se s time nije složio predsjednik toga Kluba. A nije gospodinu Česiću dao riječ niti kao zastupniku jer on to nije zatražio sukladno člancima 207. i 210. Poslovnika. Odbor napominje da zastupnik Ljubo Česić zbog rečenog nije zatražio riječ zbog povrede Poslovnika, ali je to učinio zastupnik Lončar. S obzirom na to da predsjedatelj osigurava red na sjednici Sabora, Odbor također drži da je predsjednik Sabora izrekao

stegovne mjere zastupniku Ivi Lončaru sukladno poslovničkim odredbama.

Na plenarnoj sjednici najprije je predsjednik Hrvatskoga sabora, **Zlatko Tomčić** podsjetio zastupnike da sukladno članku 217. stavku 5. odluku po prigovoru Sabor donosi većinom glasova nazočnih zastupnika, bez rasprave, s time da pravo govora ima samo zastupnik koji je podnio prigovor i izvjestitelj Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav.

Nakon konstatacije da izvjestitelj Odbora nije zatražio riječ, podnositelj prigovora, zastupnik **Ivo Lončar** iznio je svoje stajalište. Zastupnik je imao mnoge prigovore na mišljenje Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav. Kaže kako se ne zna kada je predsjednik Odbora sazvao sjednicu jer je sjednica od 8. travnja prekinuta, a po Poslovniku u takvom slučaju treba ponovno svim zastupnicima uručiti pozive. To se, međutim, nije dogodilo za sjednicu 9. travnja od kada datira mišljenje Odbora, tvrdi dalje zastupnik. Naime, kod glasovanja o prigovoru bili su, kaže, nazočni samo članovi SDP-a, HSS-a i Vladimir Šeks iz HDZ-a, a poziv za sjednicu nije upućen nekim zastupnicima drugih stranaka. Stoga, tvrdi Lončar, uopće nije dvojio kakvo će biti stajalište Odbora. U nastavku zastupnik je detaljno prokomentirao fonogram s te rasprave kojeg je, podsjetimo dao kao prilog svom prigovoru.

Tvrdi kako nije točna konstatacija Odbora da on nije zatražio riječ niti za raspravu niti za povredu Poslovnika, kad i televizijska snimka pokazuje da je, kaže, u zraku držao pločicu kojom je tražio riječ baš radi povrede Poslovnika. Isto se tako, kaže, vidi da ga predsjednik Sabora stalno prekida i ne dopušta mu da govori te prelazi na drugu točku dnevnog reda. Lončar podsjeća da ga je u protekle tri godine oko jedanaest puta predsjednik Sabora prekidao te "da je u te tri godine, sada već i tri i pol godine, u parlamentu doživio jedno nevjerovatno nasilje" tvrdeći da niti s jednim predsjedateljem sjednice nije imao problema, osim s predsjednikom Sabora. Pozvao je stoga zastupnike da o njegovom prigovoru glasuju po svojoj savjesti, te dodao kako u rezultat glasovanja uopće ne sumnja.

Sukladno mišljenju Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav predsjednik Hrvatskog sabora Zlatko Tomčić dao je na glasovanje odluku kojom se zastupniku Ivi Lončaru potvrđuje izrečena stegovna mjera udaljenja sa sjednice. Većinom glasova (57 "za", 37 "protiv" i 6 "suzdržanih") zastupnici su donijeli tu odluku. Zastupnik Lončar je ponovno pokušao ishoditi riječ, ali mu je predsjednik Tomčić rekao da za to nema poslovničke mogućnosti.

J.Š.

NAKNADNO GLASOVANJE

RASPRAVA O POSTUPKU PRIVATIZACIJE "SUNČANOG HVARA"

Brojne obveze državnim tijelima

Na početku 32. sjednice Hrvatskog sabora, zastupnici su glasovali o predloženim zaključcima. Rasprava o postupku privatizacije "Sunčanog Hvara" provedena je na 31. sjednici Hrvatskog sabora a mi smo je rezimirali u broju 363, od 16. svibnja 2003, na strani 3, pod naslovom: "Hrvatski sabor podržao odluku Vlade". Prvo je sukladno prijedlozima radnih tijela većinom glasova prihvaćen slijedeći zaključak:

Prihvaća se materijal "Rasprava o postupku privatizacije "Sunčanog Hvara", kojeg je dostavila Vlada Republike Hrvatske.

Ovaj zaključak donesen je većinom glasova: 67 "za", i 41 "protiv".

Zatim je suglasno prijedlogu klubova zastupnika SDP-a, HSS-a, LIBRE, HNS-a, PGS-a i SBHS-a, LS-a, IDS-a, HDZ-a, HB-a, i HSLS-a predložen zaključak kojim se:

1. Zadužuje Vlada Republike Hrvatske da do slijedeće sjednice predloži Hrvat-

skom saboru koncept upravljanja i privatizacije u turizmu.

2. Zadužuje Vlada Republike Hrvatske da u roku od 30 dana predloži Hrvatskom saboru izmjene i dopune Zakona o privatizaciji i Zakona o Hrvatskom fondu za privatizaciju, koje će obuhvatiti novi koncept ustroja sadašnjeg Hrvatskog fonda za privatizaciju, te način upravljanja i gospodarenja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.

Doneseni zaključci

1. Prihvaća se materijal "Rasprava o postupku privatizacije "Sunčanog Hvara", koji je podnijela Vlada Republike Hrvatske.

2. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da do sljedeće sjednice Sabora predloži Hrvatskom saboru koncept upravljanja i privatizacije u turizmu.

3. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od 30 dana predloži Hrvatskom saboru izmjene i dopune Zakona o privatizaciji i Zakona o Hrvatskom fondu za privatizaciju koje će obuhvatiti novi koncept ustroja sadašnjeg Hrvatskog fonda za privatizaciju, te način upravljanja i gospodarenja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.

4. Zadužuje se Državni ured za reviziju da u okviru svoje nadležnosti ispita zakonitost postupka privatizacije Sunčanog Hvara, te da u roku od 30 dana o svom nalazu obavijesti Hrvatski sabor.

5. Zadužuje se Državni ured za reviziju, da o svom nalazu, koji eventualno ukazuje na kaznena ili prekršajna djela izvršena u postupku privatizacije "Sunčanog Hvara", obavijesti nadležna državna tijela koja će o svom postupanju, obavijestiti Hrvatski sabor u roku od 60 dana.

6. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do sljedeće sjednice Hrvatskog sabora podnese dokument o strategiji, politici i načelima daljnje privatizacije portfelja turističkog sektora, kako bi se proces privatizacije

3. Zadužuje Državni ured za reviziju da u okviru svoje nadležnosti ispita zakonitost postupka privatizacije "Sunčanog Hvara", te da u roku od 30 dana o svom nalazu obavijesti Hrvatski sabor.

Zadužuje Državni ured za reviziju, da o svom nalazu, koji eventualno ukazuje na kaznena ili prekršajna djela izvršena u postupku privatizacije "Sunčanog Hvara", obavijesti nadležna državna tijela koja će o svom postupanju obavijestiti Hrvatski sabor u roku od 60 dana.

Većinom glasova 102 "za" i 2 "suzdržana" glasa, zastupnici su donijeli rečeni zaključak, a zatim je sukladno prijedlogu Odbora za turizam predložen još jedan zaključak. Njime se:

1. Zadužuje Vlada Republike Hrvatske da u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do sljedeće sjednice Hrvatskog sabora, podnese dokument o strategiji, politici,

mogao nastaviti na transparentan način i u korist hrvatskog turizma i ukupnoga gospodarstva Republike Hrvatske.

7. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da podnese Hrvatskom saboru izvješće o stanju u Društvu ACI Opatija.

8. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da do 1. lipnja 2003. godine podnese cjelovito izvješće o postupku i rezultatima privatizacije od stupanja na snagu Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, tj. od 1. svibnja 1991. do 1. svibnja 2003. godine.

9. Hrvatski sabor podržava Odluku Vlade Republike Hrvatske od 6. veljače 2003. godine, a koja glasi: "Odluka o prodaji dionica Sunčani Hvar d.d., Hvar, klasa 334-07/00-01/18, ur.broja: 5030120-03-02 od 23. siječnja 2003. godine stavlja se izvan snage", te odluku Vlade Republike Hrvatske od istog dana koja glasi: "Vlada Republike Hrvatske ne prihvaća ni jednu ponudu pristigli na javni poziv za podnošenje ponuda za kupnju dionica društva "Sunčani Hvar" d.d., Hvar, objavljen 1. listopada 2002. godine u Vjesniku i Financial Timesu, za kupnju 2.062.818 dionica društva što čini 63,30% temeljnog kapitala".

10. Zahtijeva se od Vlade Republike Hrvatske da razmotri istupe ministrice turizma, gospođe Pave Župan-Rusko- vić pred Hrvatskim saborom u raspravi o privatizaciji "Sunčanog Hvara", u kojima je zastupala stajališta suprotna stajalištima Vlade Republike Hrvatske utvrđenim u odluci od 6. veljače 2003. godine, te o istom u roku od 15 dana izvijesti predsjednika Hrvatskog sabora.

načelima daljnje privatizacije portfelja turističkog sektora, kako bi se proces privatizacije mogao nastaviti na transparentan način i u korist hrvatskog turizma i ukupnog gospodarstva Republike Hrvatske.

2. Zadužuje Vlada Republike Hrvatske da podnese Hrvatskom saboru izvješće o stanju Društva ACI Opatija.

Većinom glasova 77 "za" i 15 "suzdržanih", zastupnici su donijeli predloženi zaključak.

Slijedeći prijedlog podnio je Klub zastupnika LIBRE, i to nakon što je od svog predložena zaključka odustao Klub zastupnika SDP-a. LIBRA je predložila da se Vlada Republike Hrvatske obveže da do 1. lipnja 2003. godine podnese cjelovito izvješće o postupku i rezultatima privatizacije, od stupanja na snagu zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, odnosno od 1. svibnja 1991. do 1. svibnja 2003. godine. Konstatirano je da su zastupnici većinom

glasova; 63 "za" 36 "protiv" i 1 "suzdržan", donijeli rečeni zaključak.

Klub zastupnika DC-a predložio je zatim zaključak kojim se:

1. Vlada Republike Hrvatske obvezuje da u roku od 30 dana pripremi raspravu o turizmu s posebnim osvrtom na načine i oblike privatizacije turističkog portfelja koji je u vlasništvu države.

2. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da na osnovi takve analize pripremi izmjenu Zakona o privatizaciji, te izmjenu Pomorskog zakona vezanu uz pomorsko dobro.

3. Zadužuje se Vlada da do donošenja izmjena i dopuna tih Zakona privremeno zaustavi sve postupke privatizacije turističkih portfelja.

Pristupilo se glasovanju, a ovaj set zaključaka nije dobio potrebnu većinu pa nije prihvaćen. Za prijedlog je glasovalo 38 zastupnika, dok je 56 "protiv" i 7 "suzdržanih".

Sukladno prijedlogu Kluba zastupnika HSLA-a predloženi su i zaključci kojima:

1. Hrvatski sabor utvrđuje da su u postupku privatizacije "Sunčanog Hvara" d.d. počinjene nepravilnosti za što odgovornost snose rukovodna tijela Hrvatskog fonda za privatizaciju (zamjenik predsjednika, Upravni odbor)

2. Hrvatski sabor obvezuje Ministarstvo unutarnjih poslova da temeljem dostupne dokumentacije vezane uz postupak privatizacije "Sunčanog Hvara" provede izvodne radnje u skladu s odredbama zakona o kaznenom postupku.

3. Hrvatski sabor obvezuje Državni ured za reviziju da s obzirom na uočene nepravilnosti dađe svoj nalaz i mišljenje o kvaliteti prispjelih ponuda, odabiru najpovoljnije ponude kao i načinu prezentiranja najpovoljnije ponude Vladi Republike Hrvatske.

4. Obvezuje se Ministarstvo unutarnjih poslova i Državni ured za reviziju da o poduzetim radnjama izvijeste Hrvatski sabor u roku od 30 dana.

Javljujući se za riječ u ime Kluba predlagatelja, zastupnik **Joško Kontić (HSLA)** zatražio je da se glasuje samo o prva dva zaključka, dok je treći zaključak povukao, ocjenjujući da je sadržan u zajedničkom prijedlogu. Ukoliko prođe zaključak pod rednim brojem 2., može se glasovati i o četvrtom zaključku. Pristupilo se glasovanju, a nakon brojanja glasova predsjedavajući je konstatirao da prva dva zaključka HSLA-a nisu prihvaćena, budući da je 35 zastupnika glasovalo "za", dok ih je 55 bilo "protiv", uz 8 "suzdržanih".

Na kraju su sukladno prijedlogu Kluba zastupnika HSS-a predloženi zaključci kojima:

Hrvatski sabor podržava Odluku Vlade Republike Hrvatske od 6. velja-

će 2003. godine, a koja glasi: "Odluka o prodaji dionica društva "Sunčani Hvar" d.d. Hvar, klase: 334-07/00-01/18, ur.Broja: 5030120-03-02 od 23. siječnja 2003. godine stavlja se izvan snage", te odluku Vlade Republike Hrvatske od istog dana, a koja glasi: "Vlada Republike Hrvatske ne prihvaća ni jednu ponudu pristiglu na javni poziv za podnošenje ponuda za kupnju dionica društva

"Sunčani Hvar" d.d. Hvar, objavljen 1. listopada 2002. godine u Vjesniku i Financial Timesu, za kupnju 2.062,818 dionica društva, što čini 62,30% temeljnog kapitala.

Zahtijeva se od Vlade Republike Hrvatske da razmotri istupe ministrice turizma, gospođe Pave Župan-Rusković pred Hrvatskim saborom u raspravi o privatizaciji "Sunčanog Hvara", u kojima je zastupala

stajališta suprotna stajalištima Vlade Republike Hrvatske utvrđenim u odluci od 6. veljače 2003. godine, te da o istome u roku od 5 dana izvijesti predsjednika Hrvatskog sabora.

Većinom glasova, 71 "za", 7 "protiv" i 8 "suzdržanih", zastupnici Hrvatskog sabora donijeli su zaključke koje je predložio Klub zastupnika HSS-a.

V.Ž.

NAKNADNO GLASOVANJE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA POMORSKOG ZAKONIKA

U broju 363. Izvješća Hrvatskog sabora od 16. svibnja 2003. godine, na str. 48. objavljena je rasprava o predloženom zakonskom tekstu pod naslovom: "Problematiku pomorskog dobra sustavno urediti novim zakonom". Na početku rada 32. sjednice Sabora obavljeno je naknadno glasanje o zakonskom prijedlogu kojega je podnio zastupnik **Ante Markov (HSS)**. Podsjetimo, predloženim se izmjenama predviđa veći stupanj decentralizacije kod odlučivanja o dodjeli koncesije na pomorskom dobru te, analogno tome, i drugačija preraspodjela prihoda po toj osnovi.

Sukladno prijedlozima radnih tijela, predsjedavajući je predložio sljedeći zaključak: Ne prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika koji je predložio zastupnik Ante Markov iz razloga koji su navedeni u mišljenju Vlade Republike Hrvatske. Nakon brojanja glasova predsjedavajući je utvrdio da je većinom glasova (74 "za" 17 "protiv" i 4 "suzdržana" donesen rečeni zaključak.

Zatim je sukladno prijedlogu Odbora za pomorstvo, promet i veze dao na glasanje sljedeći zaključak:

1. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da do kraja veljače 2003. godine dostavi Hrvatskom saboru cjelovite izmjene zakona koje reguliraju materiju o pomorskom dobru i morskim lukama.

Ovaj zaključak nije prihvaćen jer je 9 glasova bilo "za", 63 "protiv" i 12 "suzdržanih". Predsjedavajući je iskoristio prigodu da upozori predlagatelje da prate zbivanja na plenarnoj sjednici i da reagiraju na adekvatan način.

Zatim je sukladno prijedlogu Odbora za lokalnu, područnu (regionalnu) samoupravu dao na glasanje sljedeći zaključak:

Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da do kraja godine uputi u proceduru prijedlog novog zakona kojim bi se uredili svi značajni, javno-pravni i imovinski odnosi povezani s pomorskim dobrom.

Ovaj je zaključak prihvaćen jednoglasno, a zatim je i prema prijedlogu Kluba zastupnika HSLS-a predsjedavajući dao na glasanje sljedeći zaključak:

1. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od 90 dana izradi i predoči Hrvatskom saboru izvješće o stanju na pomorskom dobru i njegovom korištenju. Ovaj zaključak donesen je većinom glasova: 69 "za", 17 "protiv" i 7 "suzdržanih" glasova.

Hrvatski sabor donio je dakle sljedeći zaključak:

1. Ne prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika, koji je predložio zastupnik Ante Markov, iz razloga iznesenih u mišljenju Vlade Republike Hrvatske.

2. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da do kraja godine uputi u proceduru prijedlog novog zakona kojim bi se uredili svi značajni, javno-pravni i imovinski odnosi povezani s pomorskim dobrom.

3. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od 90 dana izradi i predoči Hrvatskom saboru izvješće o stanju na pomorskom dobru i njegovom korištenju.

V.Ž.

NAKNADNO GLASOVANJE

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLJOPRIVREDI

U "Izvješćima Hrvatskog sabora", br. 362, na strani 52. pod naslovom: "Ne smiju se usporiti započete reforme" objavljena je rasprava o zakonskom prijedlogu kojega su pripremili i podnijeli zastupnici: **Anto Đapić (HSP)**, **mr.sc. Miroslav Rožić (HSP)**, **dr.sc. Tonči Tadić (HSP)** i **Vlado Jukić (HSP)**. Predlagatelji su ukazali na određene poteškoće koje su pratile poljoprivrednike prilikom upisa u Upisnik

poljoprivrednih gospodarstava, sugerirajući da se produži zakonom utvrđeni rok za obavljanje potrebnih radnji.

Na početku rada 32. sjednice Sabora obavljeno je naknadno glasanje. Predsjedavajući je konstatirao da je rasprava zaključena te pozvao na glasanje. Nakon brojanja utvrdio je da predloženi zakon nije donesen, jer je "za" prijedlog glasovalo 35 zastupnika, 58 "protiv" i 2 "suzdržana".

U zaključku se konstatira da se ne prihvaća Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi, koji su predložili zastupnici **Anto Đapić, mr.sc. Miroslav Rožić, dr.sc. Tonči Tadić** i **Vlado Jukić**.

V.Ž.

NAKNADNO GLASOVANJE

PRIJEDLOG ODLUKE O VIJEĆU ZA NADZOR SIGURNOSNIH SLUŽBI

O ovom aktu raspravljalo se na 31. sjednici Hrvatskog sabora u travnju, o čemu smo pisali u našem listu br. 362, od 13. svibnja (str. 65, pod naslovom: "Građanski nadzor nad sigurnosnim službama").

Na ovoj sjednici uslijedilo je izjašnjavaње, s tim da su zastupnici najprije glasovali o prijedlogu Kluba zastupnika HDZ-a, da se predložena Odluka uputi u drugo čitanje. Budući da ih je većina bila

protiv toga, prešlo se na glasovanje o Prijedlogu odluke o Vijeću za nadzor sigurnosnih službi. **Donesena je većinom glasova nazočnih zastupnika (59 glasova "za", 33 "protiv" i 3 suzdržana) u predloženom tekstu, čiji su sastavni dio postali i amandmani predlagatelja.**

Glasovalo se i o prijedlogu zaključka što ga je predložio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav. Njime bi

se Vladu obvezalo da u roku od 60 dana podnese Hrvatskom saboru Prijedlog zakona o građanskom nadzoru nad Oružanim snagama i službama sigurnosti Republike Hrvatske. Međutim, većina zastupnika (54) je bila suzdržana, 31 je glasovao protiv, a svega 10 za donošenje ovog zaključka.

M.Ko.

NAKNADNO GLASOVANJE

PRIJEDLOG ZA DAVANJE VJERODOSTOJNOG TUMAČENJA ČLANKA 130. ZAKONA O VISOKIM UČILIŠTIMA

Hrvatski je sabor većinom glasova donio vjerodostojno tumačenje članka 130. Zakona o visokim učilištima koji se odnosi i na predlaganje predloženika i utvrđivanje prijedloga za imenovanje predsjednika Nacionalnog vijeća za viso-

ku naobrazbu. Iz redova predloženika koje su predložili ovlaštenu predlagatelji Vlada RH ovlaštena je utvrditi prijedlog kandidata za imenovanje članova i predsjednika tog Nacionalnog vijeća, stoji među ostalim u vjerodostojnom

tumačenju, koje je Hrvatskom saboru predložio Odbor za zakonodavstvo.

Raspravu o tome objavili smo u broju 363, od 16. svibnja na strani 57, pod naslovom: "Proceduralne zamjerke".

Đ.K.

Izbori - imenovanja - razrješenja

Prijedloge Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove pročitao je i obrazložio njegov predsjednik, dr.sc. **Vilim Herman**. Prvo je razmotren prijedlog kojim se dužnosti člana Odbora za podjelu državnih nagrada za znanost, iz reda istaknutih znanstvenih djelatnika razrješava dr.sc. **Đuro Miljanić**, i to na vlastiti zahtjev, a za člana Odbora iz reda istaknutih znanstvenih djelatnika imenu-

je prof.dr.sc. **Tomislav Cvitaš**. Budući da se nitko nije prijavio za raspravu, ona je zaključena, te se pristupilo glasovanju. Odluka je donesena jednoglasno, budući da je podržana od svih 92 nazočna zastupnika.

Nakon toga odlučivalo se i o Prijedlogu odluke o imenovanju člana Odbora za pravosuđe Hrvatskog sabora, iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika. Prijedlog

je i u ovom slučaju izložio dr.sc. **Vilim Herman** koji je predložio imenovanje gospodina **Krešimira Abela**. Budući da ni u ovom slučaju nije bilo zainteresiranih za raspravu, nakon zaključenja rasprave, pristupilo se glasovanju. Jednoglasnom odlukom zastupnika, donesena je odluka sukladna rečenom prijedlogu Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove.

V.Ž.

ODGOVORI NA ZASTUPNIČKA PITANJA

CESTOGRADNJA

Popravak županijskih i lokalnih cesta

Na zastupničko pitanje **Miroslava Korenike (SDP)** o popravku županijskih i lokalnih cesta na području **Varaždinske županije** nastalih prilikom izgradnje autoceste **Zagreb-Goričan**, na dionicama od **Brezničkog Huma** prema **Novom Marofu** i **Varaždinu**, odgovorilo je **Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo**.

Prema podacima dobivenim od društva "Hrvatske autoceste" d.o.o., štete nastale na županijskim i lokalnim cestama na području Varaždinske županije u zoni izgradnje preostalih 23,5 kilometara autoceste Zagreb-Goričan, ponajviše su posljedica izrazito loših vremenskih uvjeta ove zime (obilan i dugotrajan snijeg, te niske temperature) i činjenica da te ceste nisu konstrukcijski predviđene za intenzivni promet, koji se inače po njima odvija, a posebno ne za dodatno prometno opterećenje.

Županijske uprave za ceste Varaždin i "Hrvatske autoceste" d.o.o. sklopili su 1. travnja 2003. godine sporazume kojima se uređuju poslovi održavanja svih županijskih cesta za cijelo vrijeme njihovog korištenja prilikom izgradnje autoceste Breznički Hum-Varaždin i njihovog dovođenja u prvobitno, odnosno bolje stanje, nakon što se okončaju svi radovi izgradnje autoceste. Sklopljeno je devet sporazuma, jer se oni vezuju uz obveze pojedinih izvođača radova, koji proizlaze iz njihovih ugovora o građenju. Kako je već i prije naznačeno, spomenuti sporazumi potpisani su 1. travnja 2003. godine između Županijske uprave za ceste Varaždin i "Hrvatskih autocesta" d.o.o., a očekuje se da će u nekoliko narednih dana te sporazume potpisati i izvođači radova. Što se tiče Županijske uprave za ceste

Varaždin, postupak je okončan, jer su "Hrvatske autoceste" d.o.o. jamac izvršenja obveza iz sporazuma, pa kad bi na tim sporazumima kakvim slučajem izostao potpis izvođača, odredbe sporazuma bile bi ipak u cijelosti ispunjene.

DRŽAVNA OBILJEŽJA

Isticanje zastave na način predviđen Zakonom

Na zastupničko pitanje mr.sc. **Zdravke Bušić (HDZ)**, u vezi sa **skidanjem hrvatske zastave sa svjetionika na rtu Oštro i Stare tvrđave** - odgovorila je **Vlada RH**.

"Rt Oštro integralni je dio teritorija Republike Hrvatske, te se, shodno tome, zastave na rtu Oštro mogu isticati na način predviđen Zakonom o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske te zastavi i lenti Predsjednika Republike Hrvatske, III. poglavlje: Zastava Republike Hrvatske, članci 11. do 14. ("Narodne novine", broj 55/90).

Tijekom ceremonijalne primopredaje teritorija rta Oštro, 15. prosinca 2002. godine, kada je Republici Hrvatskoj vraćen teritorij rta Oštro, koji je bio pod nadzorom vojne promatračke misije Ujedinjenih naroda na Prevlaci (UNMOP), zastave su bile izvještene na nekoliko mjesta (ulaz na rt Oštro, heliodrom, centralna zgrada, parkiralište na kojem se održavala ceremonija, tvrđava), a također nekoliko desetaka zastava (od kojih su neke bile i stranačke), nosile su osobe koje su nazočile ceremoniji primopredaje. Na skupu je bilo nazočno visoko izaslanstvo Vlade Republike Hrvatske, kojeg je predvodio predsjednik Vlade, Iвица Račan. Način isticanja zastava na javnom skupu i u svečanoj prilici predviđen je člancima 12. i 14. navedenog Zakona, a na ceremoniji je održano i svečano podizanje zastave Republike Hrvat-

ske na centralnom objektu, bivšem zapovjedništvu UNMOP.

Nakon završetka ceremonije zastava je ostala istaknuta na ulazu na rt Oštro. Još jedna zastava nalazi se na centralnom objektu, bivšem zapovjedništvu UNMOP, gdje je trenutno smještena interventna policija. Stoga se ta zgrada smatra sjedištem državnog tijela, sukladno članku 12. točki 1. Zakona o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske te zastavi i lenti predsjednika Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske podsjeća da je, od siječnja 1999. godine, istaknuta zastava Republike Hrvatske na kopnoj granici između Republike Hrvatske i Srbije i Crne Gore na Prevlaci, na graničnom prijelazu Vitaljina - Njivice ("Konfin"), čime se nesumnjivo određuje mjesto gdje počinje suverenitet Republike Hrvatske na kopnu - stoji u odgovoru.

ELEKTROPRIVREDA

Zašto unaprijed 50 posto pristojbe za priključak

Zastupnik **Želimir Janjić (HSL)** je postavio sljedeće pitanje:

"Prilikom ishođenja građevinske dozvole Hrvatska elektroprivreda traži za izdavanje elektroenergetske suglasnosti polovicu iznosa koji se plaća kod priključivanja objekta na mrežu. Konkretno, izračun HEP-a za cijenu priključka 19.028,70 kn, prilikom ishođenja građevinske dozvole, HEP-u treba platiti 9.964,35 kn. Uzme li se u obzir da ishođenje građevinske dozvole više godina prethodi samom dovršenju objekta, onda je jasno koliki beskametni kredit daju građani Hrvatske HEP-u. Normalno bi bilo (a tako je i bilo do 01. 09. 2002. godine kada je uveden taj porez) da se pristojba za priključak plaća kad se objekt priključuje na mrežu. Zašto to mora biti nekoli-

ko godina unaprijed? Konačno, zašto traže baš 50% avansa. Zašto ne traže npr. 10% ili 20% ili 70%? Na osnovi kojih parametara baš 50%?

U svezi s postavljenim pitanjem Želimir Janjića odgovorilo je **Ministarstvo gospodarstva**.

Da bi potrošač dobio elektroenergetsku suglasnost mora sklopiti Ugovor o priključenju u koji je uključena obveza podmirivanja 50 postotnog iznosa ukupnih troškova priključenja navedenih u Ugovoru. Nakon uplate potrošač dobiva elektroenergetsku suglasnost. Zaprimanjem zahtjeva za izdavanje elektroenergetske suglasnosti Hrvatska elektroprivreda zahtjev obrađuje i priprema odgovarajuće elemente za izdavanje suglasnosti: snimanje postojećeg stanja mreže na lokaciji priključka; davanje uvjeta i načina priključenja; definiranje potrebnih zahvata u mreži; izrada troškovnika priključenja; uređenje imovinsko-pravnih odnosa na trasi priključka; obavljanje svih potrebnih pripremnih radnji kod ishođenja upravne dokumentacije za priključak.

Nakon uplate 50-postotnog iznosa ukupnih troškova priključenja pokriva se ranije stvoreni troškovi i pristupa nabavi materijala za priključenje potrošača prema tehničkim uvjetima iz elektroenergetske suglasnosti. Prema procjeni Hrvatske elektroprivrede na taj se način angažiraju zapravo sredstva u visini od oko 80% ukupno potrebnih sredstva za priključenje.

Uplatom preostalog 50-postotnog iznosa iz Ugovora započinje se s radovima na priključku i ugradnji već nabavljenog materijala sukladno odredbama iz Ugovora o priključenju. U slučaju da potrošač odustane od realizacije priključka, nakon što je već uplatio 50% ugovorene cijene priključenja, vrši se obračun stvorenih troškova i preuzetih obveza, a potrošaču se vraća višak uplaćenog iznosa.

Vežano uz gore navedeno očitovanje Hrvatske elektroprivrede navodimo: Činjenica je, da Hrvatska elektroprivreda nije u stanju samo na temelju aktualne cijene električne energije izgrađivati novu distribucijsku mrežu i potrebnim tempom održavati i sanirati postojeću distribucijsku mrežu. Ministarstvo gospodarstva nije nadležno za provjeravanje kalkulacija Hrvatske elektroprivrede na temelju kojih se od potrošača, nakon što potpišu Ugovor, zahtijeva

uplata 50% od ukupnog iznosa cijene priključka. Za takva pitanja je nadležno Vijeće za regulaciju energetske djelatnosti. Cijela ova problematika bit će detaljnije razrađena novim podzakonskim aktima (Mrežna pravila, Opći uvjeti isporuke električne energije i Pravilnik o priključcima), čija je izrada u tijeku i koji se temelje na Zakonu o energiji i Zakonu o tržištu električne energije.

U ovom trenutku tržište električne energije je liberalizirano samo za tzv. povlaštene potrošače koji imaju godišnju potrošnju veću od 40 GVVh. Pitanja pristupa na mrežu regulira tzv. Hrvatski nezavisni operator sustava i tržišta, ali sama elektroenergetska mreža ostaje i dalje u vlasništvu Hrvatske elektroprivrede. Konačni cilj je otvaranje tržišta za sve potrošače bez obzira na potrošnju. No, takvo stanje je danas samo u nekoliko država EU. Svaki isporučitelj električne energije imat će tada pravo pristupa na mrežu sukladno tzv. načelu reguliranog pristupa trećih strana. Dakle plaćanje priključka, koje se, za sada, za većinu potrošača događa u uvjetima neliberaliziranog tržišta, ne prejudicira kasniji izbor isporučitelja električne energije. Uvijek će se plaćati "ulaznica" na mrežu bez obzira tko će određenom potrošaču isporučivati električnu energiju - stoji u odgovoru.

HRVATSKI BRANITELJI

(Ne)namjenski utrošak dodijeljenih sredstava

Zastupnica u Hrvatskom saboru dr. **Ljerka Mintas-Hodak (nezavisna)** postavila je pitanje ministru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata o tome **je li Udruga hrvatskih veterana Domovinskog rata dostavila Ministarstvu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata izvješće o namjenskom utrošku sredstava od 2.494.582,00 koja su dodijeljena 1999. za provođenje tri projekta, odnosno što je poduzeto kako bi se utvrdila odgovornost za nenamjenski utrošak navedenih sredstava.**

Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata odgovorilo je da je Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Udruga) izvijestila Ministarstvo da je projekt "Ekspertni informatički

dijagnostički sustav i jedinstvena mreža i baza podataka u području psihosocijalnih posljedica rata" realiziran djelomično. Naime, Udruga je izvođaču isplatila 60% (758.059,19 kn) ugovorenog iznosa, a ugovorom je bilo utvrđeno da se cjelokupan iznos uplaćuje avansno. Budući da niti Udruga, niti izvođač (isporuka aplikacije Projekta) nisu ispunili svoje obveze, taj se predmet nalazi na Općinskom sudu u Zagrebu. Udruga također izvješćuje da je moguć sporazum s izvođačem i da će preuzeti predmetnu aplikaciju.

Za projekt "Sustav psihodijagnostike i empirijske evaluacije rada mreže Centra za hrvatske branitelje i Udruge hrvatskih veterana Domovinskog rata" Ministarstvo je od Udruge zaprimilo ugovore s izvođačima radova na projektu, ali, unatoč drugačijim tvrdnjama Udruge, ne i konačne rezultate projekta - izvješće o rezultatima rada i publikaciju s bazom podataka koji su se u projektu prikupljali. Stoga smo ponovno zatražili dostavu rezultata projekta.

Vežano uz projekt "Istraživanje posljedica rata u širem smislu na reprezentativnom uzorku obitelji hrvatskih branitelja" Udruga navodi da isti nije niti započela već da je sredstva u iznosu od 745.000,00 kn i neutrošena sredstva za ranije spomenuti projekt (505.372,81 kn) uz usmeno odobrenje tadašnjeg ministra hrvatskih branitelja dr. Juraja Njavre i tadašnjeg predsjednika Vlade RH mr. Zlatka Mateše, preusmjerila u projekt "Veteransko učilište Učka" kojemu je cilj bio prekvalifikacije razvojačenih hrvatskih branitelja.

Budući da nije postojalo formalno odobrenje za prenamjenu sredstava za narečeni Projekt, ovo je Ministarstvo dana 02. 04. 2002. Policijskoj upravi Zagrebačkoj, Sektoru kriminalističke policije, uputilo dokumentaciju koju posjeduje, tj. dokaze o uplati sredstava za Projekt, očitovanje o tome da Ministarstvo nije dalo suglasnost za prenamjenu, te višekratne, pozive da se dodijeljena sredstva vrate. Istom prilikom je dostavljena i dokumentacija koja se odnosi na projekt "Ekspertni informatički dijagnostički sustav i jedinstvena mreža i baza podataka u području psihosocijalnih posljedica rata" Nije nam poznato daljnje postupanje PU Zagrebačke u ovom predmetu.

Napominjemo da u 2002. godini Udruzi nisu bila dodijeljena sredstva za dovršetak rada na navedenim projektima.

Udruzi su u okviru redovitog financiranja programa udruga bila dodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 2.575.000 kn, za sljedeće programe: finalno sportsko natjecanje, izdavanje glasila, međunarodna suradnja, skup za pripremu i donošenje Međunarodne deklaracije o međusobnoj suradnji europskih veteranskih organizacija, Međunarodni kongres žena, međunarodno hodočašće, obilježavanje blagdana, božićni i novogodišnji susret, izdavanje knjiga, i dr.

LOKALNA SAMOUPRAVA

Komu pripadaju Brijuni

Na zastupničko pitanje **Jadranke Katarinčić-Škrlić (HSL)** o **područnoj pripadnosti otočja Brijuni** odgovorilo je **Ministarstvo pravosuđa**. Naime, osnivanjem nove Općine Fažana koja je nastala izdvajanjem toga naselja iz sastava dotadašnje Općine Vodnjan, područje Brijuna teritorijalno nije pripalo općini Fažana.

”Tumačenje Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj u djelokrugu je Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave. Navedeni Zakon jedini je mjerodavni propis koji utvrđuje područno ustrojstvo Republike Hrvatske. Zakon navodi i područno razvrstava u sastav općina, gradova i općina, odnosno Grada Zagreba, sva naseljena mjesta u zemlji, jednako kao što sve općine i gradove razvrstava u sastav pojedinih županija.

Vežano uz otočje Brijuni, predmetni ga Zakon ne navodi budući da isto nema status samostalnog naselja u smislu Zakona o naseljima već isto pripada naselju Pula čiji je sastavni dio.

Zaključno navodimo da su upravo općinska, odnosno gradska vijeća nakon donošenja Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (”Narodne novine”, brojevi 33/01. i 60/01), nadležna odlučivati o osnivanju i spajanju naselja odnosno o promjenama naziva postojećih naselja. Ukoliko Gradsko vijeće Grada Pule donese odluku kojom bi se Brijunima dodijelio status samostalnog naselja, tada bi Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave bilo dužno predložiti Vladi Republike Hrvatske da pred Saborom pokrene zakonodavnu inicijativu dopuna Zakona kojom bi se u popis naselja Grada Pule uvrstilo i novoustanovljeno ”naselje Brijuni”.

Otvaranje žiro-računa mjesnih odbora

Na zastupničko pitanje **Marijana Maršića (HSS)** a u svezi s **otvaranjem žiro-računa mjesnih odbora**, odgovorilo je **Ministarstvo financija**.

”U skladu sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi mjesni odbori osnivaju se statutom jedinice lokalne samouprave u skladu s kojim se uređuje, djelokrug i ovlasti tijela mjesnog odbora, utvrđuje program rada mjesnog odbora, osnove pravila mjesnog odbora, način financiranja njihove djelatnosti, obavljanje administrativnih i drugih poslova za njihove potrebe te druga pitanja od važnosti za ostvarivanje njihovih prava i obveza utvrđenih zakonom, statutom i drugim općim aktom predstavničkog tijela.

U svezi s vođenjem računa mjesnih odbora primjenjuje se Naredba o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2003. godini kojom je regulirano pitanje otvaranja računa na način da banke mjesnim odborima otvaraju račun proračuna. Proračun županije, grada, općine i mjesne samouprave može imati samo jedan račun za redovno poslovanje u skladu s člankom 8. Zakona o proračunu.

Zakovitost rada i akata Općinskog vijeća Općine Sv. Filip i Jakov

Na zastupničko pitanje zastupnika **Drage Krpine (HDZ)** u svezi s **nadzorom nad zakonitošću rada Općinskog vijeća Općine Sv. Filip i Jakov** odgovorilo je **Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave** zaprimivši 10. siječnja 2003. (u nadležnoj Upravi 13. siječnja 2003.) predstavku grupe vijećnika Općine Sv. Filip i Jakov, te odmah od nadležnih općinskih službi zatražilo potrebnu dokumentaciju, a radi obavljanja nadzora nad zakonitošću rada Općinskog vijeća.

Nadalje, nakon što je prikupljena potrebna dokumentacija, izrađen je odgovor odnosno pravno mišljenje zatraženo od strane podnositelja predstavke, a koje se odnosi na čin podnošenja ostavke na vijećnički mandat vijećnika u Općinskom vijeću Općine Sveti Filip i Jakov. Odgo-

vor je otpremljen podnositeljima predstavke dana 26. veljače 2003, te Vam u prilogu isti dostavljamo.

Dana 27. veljače 2003. u Općini Sveti Filip i Jakov određen je i proveden upravni nadzor nad radom i aktima Općinskog vijeća na 16. sjednici.

Slijedom navedenog, a na temelju provedenog upravnog nadzora u Općini Sv. Filip i Jakov, te nakon što ovom Ministarstvu bude dostavljena zatražena dodatna dokumentacija biti će moguće donijeti ocjenu, odnosno odluku o zakonitosti rada i akata Općinskog vijeća Općine Sv. Filip i Jakov.

NACIONALNA SIGURNOST

Osnivanje i rad Vijeća za nacionalnu sigurnost

Na zastupničko pitanje **Vesne Škare-Ožbolt (DC)** u vezi s **osnivanjem i radom Vijeća za nacionalnu sigurnost** - odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske**.

Članove Vijeća za nacionalnu sigurnost sukladno s odredbom članka 4. stavka 1. Zakona o sigurnosnim službama čine: Predsjednik RH, predsjednik Vlade RH, člana Vlade zadužen za nacionalnu sigurnost, ministar nadležan za poslove, ministar nadležan za pravosuđe i načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga RH.

Prva sjednica Vijeća za nacionalnu sigurnost održana je 19. veljače 2003. godine, na inicijativu dr.sc. Gorana Granića, predsjednika Savjeta za koordinaciju sigurnosnih službi.

Sjednicu Vijeća sazvali su, sukladno s odredbom članka 4. stavka 3. navedenog Zakona, zajednički. Predsjednik Republike Hrvatske i predsjednik Vlade koji su, sukladno s istom odredbom, zajednički dogovorili i pitanja o kojima se je na sjednici raspravljalo.

Sjednici su nazočili stalni članovi Vijeća za nacionalnu sigurnost, osim potpredsjednika Vlade, dr.sc. Gorana Granića i ministra unutarnjih poslova, Šime Lučina, koji su bili službeno odsutni.

Sjednici je nazočio i predsjednik Hrvatskoga sabora, Zlatko Tomčić, koji sukladno s odredbom članka 4. stavka 2. Zakona o sigurnosnim službama Republike Hrvatske, sudjeluje u radu Vijeća.

Uz stalne članove Vijeća, te predsjednika Hrvatskoga sabora, Zlatka Tomčića, sjednici su nazočili i savjetnik Predsjednika Republike Hrvatske za nacionalnu sigurnost, Imra Agotić te tajnik Ureda Predsjednika Republike Hrvatske, mr.sc. Željko Bagić.

NACIONALNE MANJINE

Temeljne slobode i ljudska prava

Na zastupničko pitanje **Milana Đukića (SNS)** u vezi s provođenjem odredaba Ustavnog zakona o **pravima nacionalnih manjina** te na zastupničko pitanje **Ivića Pašalića (HB)** u vezi sa **zaštitom Ustavom utvrđenih ljudskih prava i temeljnih sloboda Hrvata u Donjem Lapcu**, **Vlada RH** dostavila je odgovor jednakog sadržaja.

”U vezi s pitanjem upotrebe pojedinih zgrada, Vlada RH navodi da prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koja pripadaju jedinicama lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čine njezinu imovinu kojom se mora upravljati, koristiti i raspolagati pažnjom dobrog domaćina. Prema članku 45. točki 4. poglavarstvo jedinice lokalne samouprave upravlja i raspolaže nekretninama i pokretninama u njenom vlasništvu kao i njezinim prihodima i rashodima u skladu sa zakonom i statutom.

Isto tako, ukoliko postoji nezadovoljstvo radom, u ovom slučaju općinskog načelnika, na prijedlog najmanje trećine članova predstavničkog tijela, može se pokrenuti pitanje povjerenja općinskom načelniku sukladno sa člankom 51. stavkom 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

U skladu s odredbama o zabrani diskriminacije posebno su državna tijela i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna postupati na način kojim će svim građanima omogućiti, pod jednakim uvjetima, zadovoljavanje njihovih potreba na bilo kojem području.

Osnovna škola Donji Lapac u Donjem Lapcu, prema podacima iz Matice osnovnih škola za 2002/2003. godinu, ima 135 učenika u osam razrednih odjeljenja. U školi se izvodi program njegovanja

jezika i kulture srpske nacionalne manjine i tu nastavu pohađa 40 učenika.

Devet učitelja je sa školom sklopilo ugovor o radu na neodređeno vrijeme, od kojih je šestero njih radni odnos zasnovalo tijekom 1996. godine, te po jedan 1998, 1999. i 2001. godine. Nitko od učitelja, koji imaju ugovor o radu na neodređeno vrijeme nije pripadnik srpske nacionalne manjine. Razlog tome je i u činjenici da je većina učitelja zaposlena 1996. godine, a u to vrijeme na tom području uglavnom nije bilo pripadnika srpske nacionalne manjine.

Učitelji zaposleni na određeno vrijeme sklopili su sa školom ugovore o radu na početku školske godine 2002/2003. Riječ je o sedam ugovora o radu. Tri učitelja koji sa školom imaju ugovore o radu na određeno vrijeme, s nepunom satnicom, su osobe koje ne ispunjavaju zakonom propisane uvjete u pogledu vrste stručne spreme za izvođenje nastave određenih predmeta. To su: učitelji povijesti i zemljopisa (32 sata ugovorom o radu na neodređeno vrijeme i 8 sati na određeno vrijeme kao nestručna zamjena za tehničku kulturu); učitelj kemije (13 sati ugovorom o radu na neodređeno vrijeme i 27 sati ugovorom o radu na određeno vrijeme kao nestručna zamjena za biologiju, prirodu i TZK) i učitelj njemačkog jezika (32 sata ugovorom o radu na neodređeno vrijeme i 8 sati ugovorom o radu na određeno vrijeme kao nestručna zamjena za glazbenu kulturu).

Tri učitelja koji rade u školi na njegovanju srpskog jezika i kulture, pripadnici su srpske nacionalne manjine, što je u skladu s odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Dva učitelja, međutim, ne ispunjavaju uvjet glede vrste i/ili stupnja stručne spreme koja je Zakonom o osnovnom školstvu i Pravilnikom o stručnoj spremi i pedagoško-psihološkom obrazovanju učitelja i stručnih suradnika u osnovnom školstvu propisana za izvođenje nastave pojedinih predmeta. To je razlog što sa školom imaju ugovore o radu sklopljene na određeno vrijeme.

Ravnatelj škole poštuje odredbu članka 77. stavka 2. Zakona o osnovnom školstvu, kojom je propisano da škola obvezno oglašava potrebu za učiteljem, odnosno stručnim suradnikom putem

Zavoda za zapošljavanje, prije početka svake školske godine. Tako je svim nezaposlenim učiteljima dana jednaka mogućnost da se prijave školi na oglašenu potrebu (bilo da se radi o zapošljavanju na neodređeno ili određeno vrijeme), putem Zavoda za zapošljavanje, ako ispunjavaju zakonom propisane uvjete za zasnivanje radnog odnosa u osnovnoj školi.

U Policijskoj postaji Donji Lapac nije zaposlen niti jedan zaposlenik pripadnik nacionalne manjine.

Međutim, valja napomenuti da je u ovoj fazi reforme Ministarstva unutarnjih poslova izrađen projekt temeljnog policijskog obrazovanja, a u vezi s istim će uslijediti i natječajni postupak. Kroz natječaj će biti dana mogućnost, zajamčena člankom 44. Ustava RH svim građanima RH, da ukoliko budu ispunjavali propisane uvjete da će biti primljeni u radni odnos u Ministarstvo unutarnjih poslova, a ukoliko potrebe službe budu zahtijevale da će biti raspoređeni u Policijsku postaju Donji Lapac.

Sijedom rečeno, ovisno o potrebama službe, Ministarstvo unutarnjih poslova će, dakle, omogućiti zaposlenicima, pripadnicima nacionalnih manjina koji žele raditi u Policijskoj postaji Donji Lapac da budu raspoređeni u ovu Policijsku postaju.

Člankom 4. stavkom 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina popisano je da pripadnici nacionalnih manjina ostvaruju, jednako kao i drugi građani RH, prava i slobode utvrđene Ustavom RH, te prava i slobode propisane Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i posebnim zakonima. Zaštita ljudskih prava mora se štiti i provoditi tako da se zaštitom jednih ne ograničavaju ili ne sputavaju prava drugih. Ukoliko se uoče neke nepravilnosti u ostvarivanju Ustavom i zakonima zajamčena prava građana RH postoje pravna sredstva pomoću kojih se problemi mogu riješiti.

Prostor Doma zdravlja Korenica, ambulante u Donjem Lapcu koristi Hrvatska demokratska zajednica i KUD ”Kraljica Katarina”, a prema navodima v.d. ravnateljice Doma zdravlja Korenica pokrenute su aktivnosti za iseljenje stranke iz prostora ambulante u Donjem Lapcu.”

NAJAM STANOVA

Vlasnik, pod propisanim uvjetima, može otkazati najam

Na postavljeno zastupničko pitanje **Marijane Petir (HSS)** zastupnice u Hrvatskom saboru, upućeno ministru za javne radove, obnovu i graditeljstvo u vezi s **mogućnošću rješavanja stambenog pitanja obitelji Herceg, Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo** dalo je slijedeći odgovor.

”Iz dokumentacije razvidno je da gospodin Milan Herceg koristi stan na osnovi ugovora o najmu stana. Naime, isti je 1988. godine dobio stanarsko pravo na predmetnom stanu, te je slijedom odredbe članka 30. Zakona o najmu stanova stekao prava i obveze najmodavca. No, činjenica je da u osnovi to i nije bio prvotno stambeni prostor već se radi o adaptiranom prostoru nekadašnjih garderoba ”zgrade starog kina”, kako je vidljivo iz priloženih dokumenata. Bez obzira što je stan kroz postupak denacionalizacije vraćen nekadašnjem vlasniku, prema važećoj odredbi članka 40. stavka 1. Zakona o najmu stanova, najmodavac uz razloge iz članka 19. Zakona koji se odnose na korištenje stana suprotno Zakonu i ugovoru o najmu stana, može dati otkaz ugovora o stanu iz razloga iz članka 21. Zakona koji propisuje da najmodavac može otkazati ugovor o najmu stana, samo ako u taj stan namjerava useliti sam ili namjerava useliti svoje potomke, roditelje ili osobe koje je prema posebnim propisima dužan uzdržavati.

Slijedom iznijetog, proizlazi da vlasnik stana može otkazati gosp. Hercegu ugovor o najmu stana u slučaju ako namjerava sam useliti u taj stan ili useliti osobe, a u skladu s odredbom članka 21. Zakona o najmu stanova. Napominje se da je u slučaju spora nadležan isključivo redovan sud.

Vezano uz pitanje osiguranja zamjenskog stana u slučaju otkaza ugovora iz članka 4. Zakona o najmu stanova, a slučaju iseljenja najmodavca, prema sada važećim odredbama Zakona ne postoji generalna obveza osiguranja zamjenskog stana, osim u slučaju iz članka 40. stavka 1. podstavka 2. Zakona (ugovor o najmu je najmodavac otkazao jer nema riješeno stambeno pitanje za sebe i svoju obitelj, a temeljem posebnog propisa ima pravo na

stalnu socijalnu pomoć ili ima više od 60 godina). Kako je poznato, pitanje osiguranja zamjenskih stanova u slučaju otkaza ugovora iz članka 40. Zakona o najmu predlaže se urediti izmjenama i dopunama Zakona o najmu stanova. Hrvatski sabor je u veljači 2003. godine prihvatio u prvom čitanju takav Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o najmu stanova, te je upravo u postupku izrade Nacrt konačnog prijedloga predmetnog Zakona, kojim bi, između ostalog, trebalo na odgovarajući način urediti i spomenuto pitanje osiguranja zamjenskih stanova u slučaju otkaza ugovora.

No, činjenica je da se grad Petrinja nalazi na području posebne državne skrbi, pa se shodno tome, u pogledu stambenog zbrinjavanja na tim područjima primjenjuju odredbe Zakona o područjima posebne državne skrbi i Pravilnika o redu prvenstva stambenog zbrinjavanja na područjima posebne državne skrbi.

Uvidom u evidenciju Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo, gospodin Milan Herceg zajedno s članovima svoje obitelji (Valentina i Marko Herceg) podnio je Ministarstvu zamolbu za davanje stana u najam u vlasništvu države na području grada Petrinje stambeno zbrinjavanje. U vezi s predmetnom zamolbom, navodi se da će stambeno zbrinjavanje gosp. Hercega biti riješeno kada ovo Ministarstvo zbrine privremene korisnike privatne imovine, u skladu s redom prvenstva, odnosno riješenim prioritetima propisanim odredbom članka 9. navedenog Zakona i odredbama navedenog Pravilnika.

Vezano uz dio zastupničkog pitanja u kojem se navodi da je gospodin Herceg bio sudionik Domovinskog rata, ako isti na temelju tog statusa ostvaruje određena prava na stambeno zbrinjavanje prema odredbama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji za čiju provedbu je nadležno Ministarstvo hrvatskih branitelja, valjalo bi se obratiti istom Ministarstvu.

OBNOVA

Gospodarska revitalizacija Grada Knina

Na zastupničko pitanje **Ive Baice (HDZ)**, u vezi s **gospodarskom revitalizacijom u Gradu Kninu i provedbom**

zaključaka Vlade Republike Hrvatske sa sjednice održane u Kninu - odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske**.

”U vezi s poduzećima, odnosno trgovačkim društvima, sa sjedištem u Gradu Kninu, navodi se kako slijedi:

Trgovačko društvo Tvik d.d., potpuno je u vlasništvu Hrvatskog fonda za privatizaciju i već nekoliko puta pokušale su se prodati njegove dionice, ali bez uspjeha, jer zainteresirani kupci nisu željeli preuzeti velika dugovanja koja iznose više od 30 milijuna kuna. Tviku d.d. odobren je kredit Hrvatske banke za obnovu i razvitak za pokretanje proizvodnje (4 milijuna DEM u kunskoj protuvrijednosti), ali je iznos povećan za kamate, tako da obveze prema Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak iznose oko 20 milijuna kuna. Tvik d.d. zapošljavao je 122 radnika, za čije plaće sredstva nisu mogla biti osigurana redovnom proizvodnjom, niti prodajom zatečenih zaliha gotovih proizvoda, tako da je Hrvatski fond za privatizaciju posudio sredstva za isplatu plaća, u iznosu od 2.558.000,00 kuna, dok su obveze prema Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje ostale nepodmirene (oko 1.500.000,00 kuna). Unatoč tome ostale su još nepodmirene obveze prema zaposlenicima (više od 6.000.000,00 kuna). Također, nisu podmirene obveze prema Hrvatskoj elektroprivredi d.d., Zagreb, niti plaćene komunalne usluge. Valja nadodati daje Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku kojom je Tviku d.d., otpisan dug od 6.607.544,62 kuna, prema Pariškom i Londonskom klubu.

Sukladno s točkom 5. Zaključaka Vlade Republike Hrvatske, o uključivanju Željezare Split d.d., Kaštel Sućurac, u financijsku konsolidaciju i oživljavanje proizvodnje u Tviku d.d., pregovaralo se s Upravom Željezare Split d.d. Na sastancima, održanim 11. i 26. travnja 2001. godine, predstavnici Željezare Split d.d., iskazali su namjeru traženja kredita od Hrvatske banke za obnovu i razvitak, radi nabavke opreme potrebne za obavljanje poslova za HŽ - Hrvatske željeznice, te za obrtni kapital radi pokretanja proizvodnje u Tviku d.d. Međutim, istodobno je došlo do saznanja da Željezara Split d.d., traži kredit i za financiranje izrade projektne dokumentacije i protutipne proizvodnje, u periodu od godinu dana, te da Željezara d.d., ima problema oko financiranja vlastite rekonstrukcije i

modernizacije, i da nema stručnjake koji bi osmislili organiziranje proizvodnje potrebnog čelika za proizvodnju vijaka u Tviku d.d. Također, zatražene analize ukazale su da bi proizvodnja uzrokovala gubitak, tako da se odustalo od planiranog projekta. Kako Uprava Tvika d.d., nije mogla organizirati nastavak proizvodnje (a pored toga zaposlenici su bili u štrajku), na prijedlog Hrvatskog fonda za privatizaciju. Porezna Uprava Ministarstva financija je, 9. srpnja 2001. godine, podnijela prijavu Trgovačkom sudu u Splitu za otvaranje stečaja. Postupak stečaja otvorenje 10. prosinca 2001. godine. U međuvremenu pojavilo se više zainteresiranih kupaca za pojedine proizvodne dijelove Tvika d.d., pa je zato postojala nada da će se provesti privatizacija koja bi omogućila pokretanje proizvodnje i zapošljavanje. Ipak, do toga nije došlo, jedino je dio poslovnog prostora iznajmljen poduzeću Div d.o.o. iz Samobora, koje je zaposlilo oko 60 radnika.

Trgovačko društvo Agropretrada d.d., privatizirano je 1998./1999. godine. Pokrenuti su pregovori s koncernom Agrokor, te poduzete i odgovarajuće radnje s ciljem pokretanja proizvodnje. Proizvodnja je pokrenuta u mlinu i potpisan je Ugovor o uslužnoj proizvodnji za potrebe PIK-a Vinkovci, te proizvodnja brašna za šire dalmatinsko područje. Istodobno, zaposleno je 40 radnika koji su do tada bili na čekanju. Međutim, u procesu proizvodnje nastali su problemi (brašno je bilo nezadovoljavajuće kvalitete), zbog čega je nastala potreba poboljšanja tehnologije proizvodnje, odnosno novog ulaganja. Takve nepovoljne okolnosti (visoka cijena ulaganja, zajedno s nedovoljno razjašnjenim vlasničkim odnosima), uzrok su što je Agrokor odbio daljnju suradnju. Iz tih razloga je, u proljeće 2002. godine, proizvodnja prekinuta.

Privatizacija Dinarke d.d., je okončana, točnije, to poduzeće je potpisalo Ugovor s Konzumom d.d., dijelom koncerna Agrokor. Sukladno tom Ugovoru pokrenuta je trgovačka aktivnost, otvoreno je nekoliko prodavaonica u kojima je ukupno zaposleno tridesetak radnika.

Trgovačko društvo Mljekara d.d., u potpunom je vlasništvu Hrvatskog fonda za privatizaciju, u kojem nije postojala poslovna aktivnost. Pokušalo se zainteresirati Luru i Vindiju radi suradnje i pokretanja proizvodnje, međutim, bez učinka. Temeljem

dva pisma namjere za kupnju dionica Mljekare d.d., po povoljnim uvjetima i jednog pisma namjere za kupnju dionica na dražbi, Hrvatski fond za privatizaciju je pokušao prodati dionice, ali je nakon prikupljenih ponuda Upravni odbor donio odluku o neprihvatanju istih, te je predloženo pokretanje postupka likvidacije pravne osobe kao i prodaja nekretnina. Likvidator je imenovan 25. lipnja 2001. godine, a prijava za pokretanje likvidacijskog postupka predana je Trgovačkom sudu u Splitu, 28. lipnja 2001. godine. Oglas o otvaranju likvidacijskog postupka objavljen je 12. prosinca 2001. godine, u Narodnim novinama. Premda je postupak likvidacije dug, Hrvatski fond za privatizaciju očekuje da će do kraja veljače ove godine biti plaćena ugovorena cijena za nekretnine. Pri prodaji postavljen je uvjet da budući vlasnici kupljene nekretnine stave u proizvodnu namjenu (proizvodnja mlijeka), što znači da se mogu očekivati određena ulaganja i otvaranje tridesetak radnih mjesta.

Trgovačko društvo Kninjanka d.d., je privatizirano 1998. i 1999. godine, ali je nakon pokrenute proizvodnje ubrzo prestalo s radom. Angažiranje poduzeća Varteks d.d., nije ostvareno. Obveza je vlasnika dogovoriti se s vjerovnicima i poslovnim partnerima o načinu rješavanja poslovnih problema. Hrvatski zavod za zapošljavanje nije mogao otpisati kredit s pripadajućim, kamatama iz sredstava za zapošljavanje, u iznosu 3 milijuna kuna. jer za to ne postoji zakonska osnova. Donesenaje i odluka o otpisu 13.000,00 kuna za obveze (temeljem nagodbe postignute prema Zakonu o naplati dospjelih, a nenaplaćenih poreza, carina, doprinosa i državnih jamstava).

Trgovačko društvo Mladost d.d., je u potpunosti vlasništvo Hrvatskog fonda za privatizaciju. Jedno vrijeme je bilo u zakupu (kad je proizvodnja i postojala), ali zbog nemogućnosti osiguranja obrtnih sredstava došlo je do prestanka rada. Zbog starih obveza i neriješenih imovinskopravnih odnosa, temeljem prijedloga Hrvatskog fonda za privatizaciju, pokrenut je postupak stečaja.

Trgovačko društvo Krka d.d. je u stopotnom vlasništvu Hrvatskog fonda za privatizaciju i ne radi. Stečajni postupak je otvoren 8. svibnja 2002. godine, ali je obustavljen 21. studenoga 2002. godine, jer se vjerovnici nisu javili.

Radi uspostave nove organizacije i korištenja proizvodnih potencijala poduzeća Salonacoop d.d. iz Knina, najprije se pokušalo pregovarati sa Agrokorom, međutim, zbog neriješenih pravnomovinskih odnosa, u postupku stečaja, pregovori nisu uspjeli. Nakon toga problem Salonacoopa d.d., pokušao se riješiti suradnjom s IPK Osijek d.d. za što postoji studija izvedivosti, a vođeni su i pregovori o financiranju projekata u vrijednosti oko 6 milijuna EUR. Vlada Republike Hrvatske je podržala taj projekt, te je izdala i državno jamstvo IPK Osijeku za njegovo ostvarenje, no, taj projekt ipak nije ostvaren, jer je na javnoj dražbi Stečajno vijeće donijelo odluku o prodaji farme drugom ponuditelju.

Također, temeljem Zaključaka Vlade, u Kninu su, od travnja do kraja 2001. godine, osigurani pomoć u hrani i subvencije troškova električne energije za socijalno najugroženije osobe koje prebivaju na područjima posebne državne skrbi, i to za oko 27.000 obitelji, odnosno za oko 50.000. Taj Program zajednički provode Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo i Ministarstvo rada i socijalne skrbi. Ovdje valja nadodati da su, u travnju 2001. godine, usklađene naknade prognanicima i povratnicima s naknadama iz sustava socijalne skrbi, što je dovelo do smanjenja ukupnog broja korisnika i potrebnih proračunskih sredstava za tu namjenu.

Nadalje, u pogledu razvoja i izgradnje prometne infrastrukture, ističe se da su u tijeku radovi na nekoliko projekata rekonstrukcije i izgradnje cestovne infrastrukture (predviđeni Programom gradnje i održavanja javnih cesta za razdoblje 2001. do 2004. godine), koji bi trebali poboljšati kvalitetu prometne infrastrukture u Gradu Kninu i njegovoj okolici. Pri kraju su i radovi rekonstrukcije cestovnog križanja u Staroj Straži gdje predstoji tehnički pregled izvedenih radova, a u završnoj fazi je i izgradnja mosta na Orašnici. Planirano je da će most biti otvoren za promet u svibnju ove godine. Dio ceste D1, od ulaza u Grad do Trga Oluje, presvučen je prije prošlogodišnje turističke sezone, novim slojem asfalta, a za preostali dio koji je potrebno obnoviti, Hrvatske ceste dobile su potrebne dozvole, te bi radovi trebali biti okončani do kraja 2003. godine. Istodobno s radovima na obnovi cestovne infrastrukture, u tijeku su i radovi na modernizaciji željezničke pruge Oštarije-Knin-Split.

Radi se i na izgradnji i obnovi nepokretne telekomunikacijske mreže u Gradu Kninu. Hrvatske telekomunikacije su u posljednje dvije godine uložile 870.000,00 kuna, s ciljem uspostave i unaprjeđenja osnovnih telekomunikacijskih usluga u Gradu Kninu, a još je planirano ulaganje 1.980.000,00 kuna za razvoj nepokretne mreže u Kistanjama i Biskupiji. Lista čekanja na telefonski priključak u Gradu Kninu svedena je na samo dva zahtjeva. Pridržavajući se Programa ulaganja na područja posebne državne skrbi, Hrvatska pošta planira, do kolovoza 2003. godine, dovršiti projekt uređenja pošta u Kninu, za što je u Državnom proračunu osigurano 3,6 milijuna kuna.

Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo izradilo je Program razvoja malog gospodarstva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2000. do 2004. godine, koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila 14. lipnja 2001. godine, za područja posebne državne skrbi, dakle i za Grad Knin. U razdoblju od 2000. do veljače 2003. godine. Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo je, u okviru Programa Poduzetnik, udruživanjem sredstava s bankama, osiguralo kredite za 83 projekta (u vrijednosti 56.234.000,00 kuna), a za ostale programe kredite za 22 projekta (u vrijednosti 66.185.000,00 kuna). Za potpore zonama malog gospodarstva na području Šibensko-kninske županije i Grada Knina, do sada je isplaćeno 1.460.000,00 kuna, a za ostale potpore, prema programima 1.073.562,00 kuna. Programom Poduzetnik 2 za 2003. godinu, osigurana su kreditna sredstva, u iznosu 73.000.000,00 kuna.

OBRANA

Veličina, sustav i mobilizacijski razvoj Oružanih snaga

Na zastupničko pitanje zastupnika **Ante Grabovca (HB)** u vezi s **veličinom, sastavom i mobilizacijskim razvojem Oružanih snaga RH** odgovorilo je **Ministarstvo obrane**:

”U skladu s Odlukom Predsjednika Republike Hrvatske o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga Republike Hrvatske i na temelju donije-

te Odluke ministrice obrane o sastavnica mobilizacijskog razvoja Oružanih snaga u mobilizacijskom razvoju Hrvatske kopnene vojske predviđeno je ustrojavanje 630. pješačke brigade (I. stupanj spremnosti) sa sjedištem u Dubrovniku i razmještajem u Dubrovniku, Metkoviću i Pločama, te 632. pješačke brigade (II. stupanj spremnosti) sa sjedištem u Sinju.

Također je predviđeno ukidanje 631. pješačke brigade čiji će ustrojbeni slijednik biti 632. pješačka brigada.

Pričuvnici koji su do sada bili raspoređeni u 631. pješačku brigadu (Imotski, Makarska, Vrgorac, Omiš) prema novom će mobilizacijskom razvoju biti raspoređeni u 630. pješačku brigadu, 625. pješačku brigadu i 632. pješačku brigadu.

Za vrijeme rata na prostoru južne Dalmacije nalazilo se pet pješačkih brigada (115., 116., 126. i 163. brigada HV).

Prema Odluci Predsjednika Republike Hrvatske o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga Republike Hrvatske iz 1999. godine od tih pet brigada ustrojene su tri pješačke brigade (630., 631. i 632. pbr).

Radi smanjenja brojčane veličine Oružanih snaga, a time i pričuve, od postojećih se triju pješačkih brigada ustrojavaju dvije pješačke brigade, koje svojim operativnim razmještajem pokrivaju područje južne Dalmacije.

Ovakvim je mobilizacijskim razvojem uz maksimalnu racionalizaciju osoblja i sredstava te objedinjavanja skladišnih i smještajnih kapaciteta operativno pokriven širi prostor juga Dalmacije: Dubrovnik, Imotski, Metković, Ploče, Makarska i Sinj.

Pri određivanju lokacija pričuvnih postrojbi rukovodilo se mogućnostima popune pričuvom kao i brojem vojnih obveznika smještenih na tom području.

U kompleksu ”Kameni most” Imotski trenutačno je razmješteno zapovjedništvo 631. pješačke brigade (4 časnika i 5 dočasnika) i u skladišnom prostoru sredstva i oprema RMD.

631. pješačka brigada nije slijednik samo 115. brigade HV, nego je slijednik i 156. brigade HV.

Predviđenim preustrojem odnosno ukidanjem 631. pješačke brigade u mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga njezini će djelatnici (devetero) biti raspoređeni u skladu s novim ustrojem, a sredstva i oprema premješteni prema novome zaduženju u već postojeće skladišne prostore novoustrojjenih postrojbi.

Oružane snage Republike Hrvatske u procesu preustroja planiraju objedinjavanje skladišnih kapaciteta te se mala skladišta s nedovoljnim sigurnosnim uvjetima zatvaraju jer predstavljaju potencijalnu metu za otuđivanje oružja.

Planirani će premještaj sredstava i opreme ukinute 631. pješačke brigade, kao i predviđeno napuštanje kompleksa ”Kameni most” do kraja 2003. godine i predaja gradu Imotskom predstavljati Oružanim snagama Republike Hrvatske pogodniji operativni raspored snaga i sredstava na terenu, racionalizaciju i smanjenje svih troškova održavanja maloga i neuvjetnoga kompleksa te smanjenje snaga i sredstava (troškova) za osiguranje i čuvanje.

OBRANA OD TUČE

Učinkovitost i isplativost sustava

Na zastupničko pitanje **Ivana Jarnjaka (HDZ)** u svezi sa **studijom (izvješće) o unaprjeđenju sadašnjeg sustava obrane od tuče** odgovorilo je **Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva**.

Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva zaprimilo je tijekom prosinca 2002. godine od Državnog hidrometeorološkog zavoda Završno izvješće o obrani od tuče. Navedeno izvješće sastoji se iz više dijelova: usporednog prikaza tuče kod nas i u svijetu, međunarodne recenzije rezultata istraživanja, prijedloga rješenja obrane od tuče u Republici Hrvatskoj temeljem rezultata međunarodne recenzije te zaključaka sa obrazloženjima.

U odnosu na sam predmet, odnosno Završno izvješće o obrani od tuče, naglašavamo da je ovo Ministarstvo nadležno za nadzor nad provođenjem Zakona o sustavu obrane od tuče te u istom kontekstu proizlazi Zaključak Vlade Republike Hrvatske kojim je, a naglašavajući najznačajnije: u točki 1. zadužen Državni hidrometeorološki zavod da do 31.12. 2001. godine izradi Izvješće o ocjeni učinkovitosti i isplativosti obrane od tuče, kako bi se na osnovi toga odredila daljnja održivost sustava u 2002. godini i dalje; u točki 2. zaduženo Ministarstvo znanosti i tehnologije da u suradnji s Državnim hidrometeorološkim zavodom radi na Izvješću, i da uz Izvješće da svoju stručnu ocjenu; točkom 3. zadužen Državni hidrometeorološki zavod da para-

lno s operativnim radom, a neovisno o rezultatima izvješća učinkovitosti obrane od tuče provede znanstveno-istraživački eksperiment u trajanju od 5 godina kako bi se odredila znanstvena ocjena efikasnosti sukladno odredbama Svjetske meteorološke organizacije, te da provede analizu i utvrdi ocjenu učinkovitosti uvažavajući preporuke Svjetske meteorološke organizacije.

Ovo Izvješće između ostalog sadrži recenzije (komentare) od strane dvije nacionalne meteorološke službe (Mađarska, Njemačka), zatim g. J.P.Chalona recenzenta po preporuci Svjetske meteorološke organizacije, Fakulteta za matematiku i fiziku Sveučilišta u Ljubljani, i Međunarodnog centra za teorijsku fiziku iz Italije. Vjerujući da je u odabiru recenzenata Zavod poštivao i vodio računa o nepristranosti, slijedom njihovih ocjena i promišljanja recenzenata Zavod daje prijedlog zaključaka, a iz recenzija izdvajamo neke ključne poruke te ih citiramo: "na temelju dostavljene studije nemoguće je stvoriti mišljenje o učinkovitosti obrane od tuče u Republici Hrvatskoj, nedostatak je pružanje dokaza o ekonomskoj učinkovitosti sustava obrane od tuče, stoga predlažemo izradu nove studije koja bi uzela u obzir financijske resurse; "unatoč velikom interesu za obranu od tuče i unatoč važnog broja operacija učinkovitost projekata za smanjenje opasnosti od oluja s tučom i dalje je neodređena, analize se temelje na analizama tijekom operativnih a ne istraživačkih projekata te stoga ne mogu biti posve prikladni za procjenu učinkovitosti djelovanja"; "izvještaj nije kompletan ne samo po prilogima već i po konceptu, za cjelovit pregled učinkovitosti obrane od tuče potrebno je provesti analizu troškova i koristi (cost/benefit analysis) što definitivno nedostaje izvještaju jer se uspješnost može procijeniti isključivo kroz odnos troška i koristi. Također treba istaknuti da je za vjerodostojan podatak o učinkovitosti obrane od tuče bilo potrebno provesti znanstveno istraživački eksperiment u duljem vremenskom razdoblju"; "pokušaj razvijanja nacionalnog projekta sa sredstvima koja su dostupna u Hrvatskoj, ne mogu pružiti više informacija nego je dobiveno u prošlim pokusima širom svijeta. Samo međunarodni naponi i suradnja mogu omogućiti okupljanje svih stručnjaka i opreme potrebnih za postizanje tih ciljeva".

Iz tekstova recenzenata ne može se iščitati jasan stav, i ocjena tog istraživanja, kao temelj na kojem bi se odredila budućnost sustava obrane od tuče, jer kako se navodi "projekt ne potvrđuje niti ne odbacuje učinkovitost djelovanja obrane od tuče u Hrvatskoj", odnosno Izvješće je nekompletno i nedostatno (nedostaje cost/benefit) za iskazivanje učinkovitosti obrane od tuče.

U odnosu na Završno izvješće o obrani od tuče i sve naprijed navedeno, Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva u svezi sa ocjenama i prijedlozima Državnog hidrometeorološkog zavoda drži slijedeće:

1. Recenzije (komentari) nisu se na jasan način odredile o učinkovitosti, odnosno neučinkovitosti, obrane od tuče u Hrvatskoj, jer kako se navodi "projekt ne potvrđuje niti ne odbacuje učinkovitost djelovanja obrane od tuče u Hrvatskoj, a ujedno takav odnos se sugerira za sve projekte u svijetu gdje se provodi obrana od tuče, odnosno da je njena učinkovitost, odnosno neučinkovitost ostaje neodređena. U tom kontekstu, Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva u određenu prema učinkovitosti sustava obrane od tuče značajnim će držati stručnu ocjenu Ministarstva znanosti i tehnologije.

2. Prethodno citirani Zaključak Vlade Republike Hrvatske nije proveden u dijelu znanstveno istraživačkog eksperimenta, odnosno nije provedeno istraživanje temeljem kojeg je Vlada Republike Hrvatske trebala donositi odluke o daljnjoj budućnosti sustava obrane od tuče. Shodno tome ovo Ministarstvo drži da je potrebno dovršiti istraživački rad te temeljem njega donijeti prosudbu o opstojnosti sustava, odnosno za te potrebe držimo da se kao prijelazno rješenje tijekom 2003. godine omogući nastavak operativnog rada sustava obrane od tuče imajući u vidu postojeće zalihe raketa i otopine (u vrijednosti cca 16.000.000,00 kn - 6.310 kom i 35.965 l), a također i na iskazane interese županija (izdvojena proračunska sredstva) na branjenom području.

3. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva u tijeku je razrade sustava poljoprivredne potpore kojim će se u određenom postotku subvencionirati premija osiguranja, odnosno poticati osiguranje usjeva i nasada od šteta, a pri tome i od šteta od tuče. Time držimo da se s aspekta mogućih šteta od tuče ali i drugih šteta (mraz, oluja, udar groma) može govoriti o alternativnom modelu koji proizvođačima

nudi najučinkovitiji oblik zaštite od ekonomskog gubitka u poljoprivrednoj proizvodnji uslijed vremenskih nepogoda.

PLATNI PROMET

Plaćanje eurima

Na zastupničko pitanje **Jadranke Katarinčić-Škrlić (HSL)** o **donošenju propisa za uvođenje EUR-a pored domaće valute kod prometa roba i usluga za potrebe turizma** odgovorilo je **Ministarstvo financija**.

"Zakoni koji reguliraju problematiku korištenja drugih valuta u plaćanjima između domaćih i stranih pravnih i fizičkih osoba jesu: Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci, Zakon o platnom prometu u zemlji, te Zakon o osnovama deviznog sustava, deviznog poslovanja i prometu zlata (u nastavku teksta: Devizni zakon).

Temeljem članka 44. Deviznog zakona i članka 38. stavka 3. pod 1) Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, Savjet Hrvatske narodne banke donio je Odluku o uvjetima uz koje se daje odobrenje da se potraživanje u inozemstvu naplati u efektivnom stranom novcu.

Sukladno članku 19. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci kuna je zakonsko sredstvo plaćanja, dok se zakonom za plaćanja u zemlji može dopustiti i korištenje druge valute. Na slični način i Zakon o platnom prometu u zemlji određuje u članku 2. da se pod platnim prometom podrazumijevaju sva plaćanja u kunama između sudionika u platnom prometu, ali da se mogu podrazumijevati i plaćanja u drugim valutama ako je to zakonom određeno.

Devizni zakon u članku 10. određuje da je plaćanje i naplata u devizama između domaćih i stranih osoba u Republici Hrvatskoj dopuštena u slučajevima predviđenim zakonom. Nadalje, gore spomenutom Odlukom predviđeno je da Hrvatska narodna banka izdaje odobrenja da se potraživanje u inozemstvu naplati u efektivnom stranom novcu. U točki 1. Odluke određeno je da domaća pravna osoba u uvjetima otežane naplate iz inozemstva ili ako priroda posla zahtijeva da se naplata ostvari u efektivnom stranom novcu može bez odobrenja Hrvatske narodne banke naplatiti robu i usluge do svote od 20.000 USD mjesečno dok je za veće iznose potrebno odobrenje Hrvatske

narodne banke. U točki II. Odluke navedene su domaće pravne osobe kojima Hrvatska narodna banka može dati odobrenje da prodanu robu odnosno pružene usluge naplate u efektivnom stranom novcu, a točkom 111.a Odluke isto je omogućeno i domaćim pravnim osobama koje stranim osobama pružaju ugostiteljsko-turističke usluge u koje se ubrajaju usluge noćenja, pansiona, polupansiona i usluge prijevoza, te usluge pristaništa i marina.

Prijedlogom zakona o deviznom poslovanju kojega je 26. studenog 2002. godine u prvom čitanju prihvatio Hrvatski sabor, a koji bi uskoro trebao ići u drugo čitanje, predviđena je ista mogućnost.

Iako ne možemo anticipirati odluku Hrvatskog sabora u vezi s Konačnim prijedlogom zakona, ističemo da je člankom 15. predviđeno da se plaćanje i naplata u stranim sredstvima plaćanja između rezidenata i nerezidenata dopusti u slučajevima propisanim zakonom ili odlukom Hrvatske narodne banke.

Ako se dakle usvoji Konačni prijedlog zakona o deviznom poslovanju u predloženoj obliku, Hrvatska narodna banka će točno propisati gore navedene slučajeve plaćanja.

Sljedom navedenog možemo zaključiti da ne postoje prepreke korištenja EUR-a ili neke druge strane valute kao sredstva plaćanja, ako se u podzakonskim aktom Hrvatske narodne banke odredi koja su to plaćanja.

PROGNANICI I IZBJEGLICE

Obnova komunalne, socijalne i gospodarske infrastrukture

Na zastupničko pitanje **Milana Đukića (SDS)** u vezi s **poticanjem gospodarskih projekata na ratom pogođenim područjima, te u vezi s povratom osoba i imovine** - odgovorila je **Vlada RH**.

”U Programu Vlade Republike Hrvatske od kraja 2003. godine, odnosno Programskim prioritetima, unutar točke Konkretni strateški razvojni projekti, značajno mjesto zauzima realizacija plana obnove, te unutar toga povrat imovine.

Obnovu ratom stradalih područja Republike Hrvatske, kao i povratak prognanika, izbjeglica i raseljenih osoba, nemoгу-

će je promatrati odvojeno od sveukupne gospodarske obnove, odnosno obnove cjelokupne infrastrukture, komunalne i socijalne. Sve ove aktivnosti dio su strateških opredjeljenja ove Vlade. Program revitalizacije područja posebne državne skrbi je multidisciplinarnan, odnosno on zahtijeva uključenost više ministarstava.

Obnova i povratak prognanika, izbjeglica i raseljenih osoba

Rezultat navedenoga izražen u brojkama je sljedeći:

- u posljednje tri godine omogućen je povratak 70.432 prognanika, od čega je 38.321 manjinski povratak;

- 22.578 obnovljenih stambenih jedinica, čime je omogućen povratak 66.000 povratnika (svaka je obitelj ostvarila pravo na opremanje domaćinstva nužnim namještajem);

- iz državnog proračuna je za obnovu i popravak stambenih objekata utrošeno gotovo tri milijarde kuna.

Potpisano je, također, devet sporazuma o suradnji s međunarodnim institucijama i donatorima.

Obnova komunalne i socijalne infrastrukture

Paralelno s obnovom stambenih objekata tijekom posljednje tri godine, nužno je intenzivirana i obnova komunalne te socijalne infrastrukture. Navedenim Programom obuhvaćena je obnova i sanacija u ratu oštećenih ili uništenih objekata komunalne infrastrukture. Te aktivnosti imaju poseban značaj s obzirom na to da izravno utječu na ubrzan povratak prijeratnog stanovništva na ratom stradala područja, omogućava njegov ostanak i stvara preduvjete za revitalizaciju gospodarstva te podizanje razine kvalitete života na tim područjima.

Tako je aktivnostima obnove u 12 županija, u razdoblju od 2000. do 2003. godine, obuhvaćeno ukupno 128 objekata, ukupne vrijednosti radova od oko 150 milijuna kuna. U te su aktivnosti uključena sva nadležna ministarstva i javna poduzeća (Hrvatske vode, Hrvatske ceste, HEP i drugi), a riječ je o obnovi magistralnih infrastrukturnih objekata, primjerice, vodovoda, električne mreže, cesta.

Plan Programa obnove za 2003. godinu

Programom obnove za 2003. godinu, planirana je obnova 8000 stambenih objekata, čime će se realizirati pravo na obnovu za 24.000 obitelji. Za te je namje-

ne u ovogodišnjem proračunu planirano oko 1,2 milijardi kuna.

Valja napomenuti da je u strukturi Programa obnove za 2003. godinu, od ukupnog broja korisnika prava na obnovu, zastupljeno 3/4 građana srpske nacionalnosti.

Također, u obnovu su uključeni i objekti oštećeni terorističkim aktom.

Povrat imovine

Paralelno s Programom obnove i povratka prognanika i izbjeglica postignuti su značajni rezultati u povratu imovine, što je omogućeno već spomenutim izmjenama Zakona o područjima posebne državne skrbi, čime je: ujednačena i izmijenjena dotadašnja neučinkovita procedura povrata imovine; definiran rok za povrat imovine bivšim vlasnicima (31. prosinca 2002. godine); ukinute lokalne stambene komisije koje su do tada bile odgovorne za dinamiku povrata imovine (Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo preuzelo je provedbu i odgovornost za povrat imovine, počevši od 30. rujna 2002. godine); uspostavljene su mjere za učinkovitije upravljanje i korištenje državnog stambenog fonda.

To je omogućilo 12.212 povrata imovine u posljednje tri godine, što je 63% od ukupno zauzete imovine.

Preostala zauzeta imovina, 6.650 stambenih jedinica, već je u postupku rješavanja, i to na način da će jedna petina protupravnih korisnika tuđe imovine biti useljena u svoje domove nakon završetka obnove njihovih kuća, dok će za ostatak biti osigurano privremeno ili trajno stambeno zbrinjavanje.

Ove godine Planom aktivnosti Fonda za obnovu i razvoj Grada Vukovara planira se i obnova i izgradnja cjelokupne komunalne infrastrukture, kao nužnog preduvjeta za navedeno. Riječ je o obnovi i izgradnji vodovoda, kanalizacije, nisko i srednje naponske elektro-mreže, cesta, javne rasvjete, plina i telekomunikacija. Vrijednost radova iznosi 40 milijuna kuna, a financiraju se dijelom iz državnog proračuna, a dijelom kreditnim zaduživanjem Fonda.

PROSTORNO UREĐENJE

Bespravna gradnja u Lonjskom polju

Na zastupničko pitanje **Marijane Petir (HSS)** u vezi s **bespravno sagrađenim**

objektima na lokaciji Gušće i Svinjičko u Lonjskom polju odgovorilo je Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja.

”Nadležni građevni inspektor Županije Sisačko-moslavačke donio je 7.9.1998. rješenje kojim je investitoru Alenu Stojanoviću iz Zagreba, Fažanska 17b, naređeno uklanjanje građevine koju je, bez ishodne građevne dozvole, navedeni izgradio na k.č.br.3377/3 k.o. Gušće. 30.11.1998. donesen je zaključak o dozvoli izvršenja, čime je započeo postupak administrativnog izvršenja rješenja. Investitor je protiv navedenog rješenja i zaključka o dozvoli izvršenja izjavio žalbe, koje su odbijene drugostupanjskim rješenjima.

Građevni inspektor Područne jedinice u Zagrebu pokrenuo je po službenoj dužnosti inspeksijske postupke u predmetima izgradnje četiri objekta na k.č.br.1156/3 k.o. Svinjičko u šumi Žabenčica, te su 12.9.2001. godine donesena rješenja kojima je naređeno vlasniku ”Udruga Hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Općine Sunja” iz Sunje, Matije Gupca 2, uklanjanje izgrađenih objekata na k.č.br.1156/3 k.o. Svinjičko.

26.10.2001. donesen je zaključak o dozvoli izvršenja u predmetu, a 29.10.2001. doneseni su zaključci o dozvoli izvršenja u ostalim predmetima gore navedenih Klasa. Protiv navedenih rješenja i zaključaka o dozvoli izvršenja izjavljene su žalbe, koje su u postupku rješavanja.

Obustava provedbe prostornog plana

Na zastupničko pitanje **Drage Krpine (HDZ)**, u vezi s **obustavom provedbe Prostornog plana Grada Biograda** - odgovorila je **Vlada RH**.

”Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja je, na temelju članaka 47. i 48. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 30/94, 68/98, 61/2000 i 32/2002) obavilo inspeksijski nadzor nad postupkom izrade i donošenja Prostornog plana Grada Biograda na moru. Međutim, s obzirom na složenost predmeta i zakonom propisanu proceduru, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja je od nadležnih tijela zatražilo dodatnu dokumentaciju i podatke od značaja za dokazivanje navo-

da u zaprimljenim predstavkama. Zadnje očitovanje Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja primilo je 31. siječnja 2003. godine, od Ministarstva poljoprivrede i šumarstva.

Nalazom urbanističke inspekcije Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja potvrđene su nepravilnosti u postupku izrade i donošenja Prostornog plana Grada Biograda na moru. pa će se isti, u roku od 30 dana, dostaviti donositelju općeg akta, tj. Gradskom vijeću, uz mjeru stavljanja predmetnog općeg akta izvan snage, a isti će, također, biti dostavljen i podnositeljima podneska koji su inicirali inspeksijski nadzor.

Isto tako, Nalaz urbanističke inspekcije bit će dostavljen i Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, kao resorno nadležnom tijelu državne uprave za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu na daljnji postupak, sukladno odredbi članka 80. stavka 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/2001 i 60/2001). Kada inspeksijski nalaz bude dostavljen Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave stvorit će se uvjeti za postupanje, na temelju članka 82. stavka 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, tj. za predlaganje Vladi Republike Hrvatske pokretanja postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Prostornog plana Grada Biograda na moru pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Poslovanje Javne ustanove Park prirode Lonjsko polje

Na zastupničko pitanje **Željka Krapljana (HDZ)** u vezi s **radom Javne ustanove Park prirode Lonjsko polje** - odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske**.

”Prostorne planove nacionalnih parkova i parkova prirode, pa tako ni Prijedlog prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Lonjsko polje, ne izrađuju javne ustanove nacionalnih parkova odnosno parkova prirode. Nositelj izrade ovih planova je Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, a izrađivač plana u predmetnom slučaju je Županijski zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije. Prijedlog prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Lonjsko polje, izra-

đen je sukladno sa zakonskim propisima, poštujući Strategiju prostornog uređenja i Program, prostornog uređenja Republike Hrvatske, te uvažavajući Strategiju biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske, kao i važeću prostorno-plansku dokumentaciju.

Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, sukladno svojim ovlastima, sklopilo je ugovore o korištenju sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske s Javnom ustanovom Park prirode Lonjsko polje. Doznačena sredstva koriste se namjenski, sukladno sa stavkama potpisanih ugovora, a Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje. Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja redovito dostavlja završna izvješća o utrošenim sredstvima.

Prema podacima kojima raspolaže Vlada Republike Hrvatske. Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje posluje pozitivno i nisu primijećene nepravilnosti u radu. Naprotiv, uočen je sustavni rad i briga Ustanove na održavanju i uređenju pašnjačkih površina (u suradnji sa stanovnicima postavljene su ograde oko pašnjačkih površina te su iskopani bunari za napajanje stoke), na očuvanju graditeljske baštine (uređenje i renoviranje starih posavskih kuća u koje su smještene Biološka stanica, buduće sjedište Javne ustanove u Krapju te Informativni centar u Čigoču), te očuvanju autohtonih pasmina (turopoljske svinje; u tijeku je i nabava podolskog goveda), kao i na razvijanju dobrih odnosa sa stanovnicima Parka, te usklađivanju interesa korisnika prostora Parka.

UNUTARNJI POSLOVI

Liberalizacija viznog sustava

Na zastupničko pitanje **Jadranke Katarinčić-Škrlić (HSL)** u vezi s **liberalizacijom hrvatskoga viznog sustava i njegova usklađivanja sa zemljama članicama Europske unije**, odgovorilo je **Ministarstvo vanjskih poslova**.

”Potpuno se slažemo s poštovanom zastupnicom kako bi vizni režim valjalo što više uskladiti s viznim režimom Europske unije. U tom smislu dosad je poduzeto sljedeće:

- Vlada Republike Hrvatske donijela je 12. prosinca 2002. godine Nacionalni program Republike Hrvatske za

pridruživanje Europskoj uniji za 2003. godinu ("Narodne novine" 30/03), strateški dokument i središnji upravljački mehanizam svih aktivnosti u provedbi obveza preuzetih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica.

- Poglavlje VI. Nacionalnog programa govori o Usklađivanju zakonodavstva Republike Hrvatske s *acquis communitaire*om sukladno Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Točkom 6.14 obuhvaćeni su pravosuđe i unutarnji poslovi, a u tom sklopu nalaze se vize, pa tako i usklađivanje viznoga sustava Republike Hrvatske i viznoga sustava Europske unije.

- Jedan od temeljnih propisa *acquis communitaire*a koji se odnosi na postavljeno pitanje je Uredba Vijeća EU br. 539/2001 od 15. ožujka 2001., kojom se utvrđuje popis trećih zemalja čiji su državljani obvezni posjedovati vizu prigodom prelaska vanjskih granica EU (Aneks 1.) i popis zemalja čiji su državljani izuzeti od te obveze (Aneks 2.).

- Vizni je sustav Republike Hrvatske, u odnosu na spomenutu Uredbu, već najvećim dijelom usklađen s viznim sustavom EU. Konkretno, popis zemalja u Aneksu 2. potpuno je usklađen. Što se tiče popisa iz Aneksa 1., nositelji običnih putovnica Republike Turske, Jamajke, Bosne i Hercegovine te Republike Makedonije ne trebaju vizu za ulazak u Republiku Hrvatsku, ali im je viza potrebna za ulazak u Europsku uniju.

U vezi s drugim dijelom pitanja, što se poduzima da se ostvari mogućnost ulaska stranca, nositelja šengenske vize, na državno područje Republike Hrvatske, slobodni smo ukazati na sljedeće činjenice:

- Republika Hrvatska, kao suverena, samostalna i neovisna država, s vlastitim zakonodavstvom, ne može prihvatiti valjanost šengenske vize za ulazak i boravak na svom državnom području. Ne samo stoga što još nije članica Europske unije nego i stoga što je riječ o pravnom institutu koji nije dijelom unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske niti je Republika Hrvatska međunarodnim ugovorom u svoj pravni sustav inkorporirala primjenu tog instituta.

- Međutim, sukladno hrvatskim vriedjećim propisima koji uređuju pitanje viza, nositeljima šengenske vize omogućilo se od 2001. godine da u povlaštenom postupku, dakle znatno jednostavnije, lakše i brže pribave hrvatsku vizu.

- Također, u sklopu Plana provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, u svibnju 2002. godine izrađen je Nacrt prijedloga Zakona o strancima, koji sveobuhvatno uređuje pitanje viza, uzimajući u obzir relevantne propise *acquis communitaire*a. Vlada je usvojila Konačni prijedlog spomenutog Zakona u prosincu 2002. i uputila ga u saborsku proceduru. U pripremi su i potrebni provedbeni propisi - stoji u odgovoru.

Postupanja utemeljena na Zakonu o kaznenom postupku

Na zastupničko pitanje **Ivice Tafre (HB)** oko **medijske hajke na gospodina Juraja Buzolića i njegove suradnike za navodne obračune raznih grupacija unutar Policijske uprave splitsko-dalmatinske**, te zbog čega baš gospodin Buzolić, nije li upravo on primjer uspješnog menagera o čijem djelu mogu posvjedočiti svi žitelji Splitsko-dalmatinske županije pa i šire? S uspješnim vođenjem HTC-a Split trebali bi biti upoznati sadašnji vlasnici HT-a. Ukoliko i sami nemaju zasluge za ovakvu hajku budući da je gospodin Buzolić još za vrijeme HDZ-a bio jedan od onih koji se žestoko suprotstavljao prodaji Hrvatske telekomunikacije. **Po kojoj zakonskoj osnovi i u čijem interesu tolika hajka policije i medija na tog čovjeka da njega i njegove suradnike već unaprijed proglašava krivima? I tko će odgovarati za nepopravljivu štetu učinjenu gospodinu Buzoliću, njegovim suradnicima i njihovim obiteljima?**

Povodom postavljenog zastupničkog pitanja, **Ministarstvo unutarnjih poslova** dalo je odgovor da su temeljem zahtjeva Županijskog državnog odvjetništva u Splitu, zbog postojanja sumnje da su počinjena kaznena djela koja se progone po službenoj dužnosti, djelatnici Odjela gospodarskog kriminaliteta Policijske uprave splitsko-dalmatinske proveli izvide kaznenih djela, sukladno odredbama spomenutog članka 177. Zakona o kaznenom postupku. Provedenim izvidima utvrđeno je postojanje osnovane sumnje da su 11 odgovornih osoba HT d.d. TKC-Split, kao i jedan izvođač radova, u vremenskom razdoblju od 1997. do 2001. godine počinili veći broj kaznenih djela zlorabe položaja i ovlasti, krivotvorenja službene isprave, zlorabe ovlasti u

gospodarskom poslovanju i drugih, oštećivši HT d.d. za iznos od 18,5 milijuna kuna. Protiv ovih osoba, podneseno je Posebno izvješće dana 18. veljače 2003. godine nadležnom državnom odvjetniku u Splitu, na daljnju odluku.

Poduzimanje mjera i radnji službenika Odjela za unutarnju kontrolu Ministarstva unutarnjih poslova, koje su provedene u vremenskom razdoblju od 13. do 17. siječnja 2003. godine, inicirano je temeljem zamolbe načelnika Policijske uprave splitsko-dalmatinske, uz koju je dostavljen i članak iz "Zadarskog lista" o nezakonitostima policijskih službenika i rukovoditelja Policijske uprave splitsko-dalmatinske, kaznene prijave naslovljene na Županijsko državno odvjetništvo u Splitu kao i upit novinara "Slobodne Dalmacije". S tim u svezi, službenici Odjela za unutarnju kontrolu poduzeli su policijske izvide postupajući sukladno odredbama članka 177. Zakona o kaznenom postupku. Nakon provedene kriminalističke obrade o poduzetom je obaviješteno Općinsko državno odvjetništvo Split i načelnik Policijske uprave splitsko-dalmatinske radi poduzimanja mjera iz njihove nadležnosti. Nadalje, dana 25. i 26. veljače 2003. godine službenici Odjela za unutarnju kontrolu, u suradnji sa službenicima Ravnateljstva policije, obavili su provjeru navoda objavljenih 21, 22, 23. i 25. veljače 2003. godine u dnevnom tisku "Slobodna Dalmacija" i "Jutarnji list", kao i provjeru drugih okolnosti postupanja policijskih službenika Policijske uprave splitsko-dalmatinske, vezano uz provedenu kriminalističku obradu nad odgovornim osobama HT d.d., TKC Split.

Temeljem navedenih činjenica, razvidno je da su opisana postupanja utemeljena na Zakonu o kaznenom postupku te su nadležne ustrojstvene jedinice Ministarstva unutarnjih poslova bile obvezne na postupanje po navedenim odredbama.

VJERSKE ZAJEDNICE

Status Reformirane kršćanske crkve u Hrvatskoj

Na zastupničko pitanje dr.sc. **Tibora Santa (LS)** u vezi s **radom Komisije za odnose s vjerskim zajednicama, te u vezi sa sklapanjem Ugovora s**

Mađarskom reformatskom kršćanskom crkvom u Hrvatskoj - odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske**.

”Već u 16. stoljeću raširila se reformacija po čitavoj Europi, pa je tako došla i u naše krajeve. Tako je još 1546. godine, u mjestu blizu sela Tordinaca (po nekim 1551. godine u Tordincima), održana Prva sinoda Reformirane crkve.

U Kraljevini Jugoslaviji donesen je Zakon o Evangeličko-hrišćanskim crkvama i o Reformiranoj hrišćanskoj crkvi Kraljevine Jugoslavije.

U SFRJ bila je jedna Reformatska (Reformirana) hrišćanska crkva.

U samostalnoj Republici Hrvatskoj, 30. siječnja 1993. godine, osamostalila se Reformirana crkva, i to pod nazivom Reformirana kršćanska crkva u Hrvatskoj, kao jedinstvena zemaljska crkva. U to vrijeme, na prostoru Republike Hrvatske nije bilo druge reformirane kršćanske crkve, bilo kojeg naziva. Ovu Reformiranu kršćansku crkvu u Republici Hrvatskoj predstavljao je i zastupao biskup, gospodin Endre Langh, a koja je imala sjedište u Vinkovcima, Vladimira Nazora 31.

Neki pisci u svojim tekstovima govore o reformatorskim crkvama kao zemaljskim crkvama koje su udružene u Reformirani svjetski savez. Iz svega proizlazi da su se, do 1993. godine, za Reformiranu kršćansku crkvu u Hrvatskoj upotrebljavali još i izrazi Reformatorska, Reformatska.

Reformirana kršćanska crkva u Republici Hrvatskoj, dostavila je Komisiji za odnose s vjerskim zajednicama dokument Predsjedništva sinoda Reformirane crkve u Mađarskoj, od 18. lipnja 2002. godine, koji prijevod je ovjeren od stalnog sudskog tumača, 28. kolovoza 2002. godine. U navedenom dokumentu stoji da se daje na znanje svakom, na koga se to odnosi, da Reformirana crkva u Mađarskoj priznaje kao zakonsku reformiranu crkvu sa nazivom Reformirana kršćanska crkva u Hrvatskoj, koja nosi nasljedstva iz 16. stoljeća, te da je u istoj Crkvi biskup Endre Langh s boravkom u Vinkovcima, Vladimira Nazora 31.

Gospodin Jasmin Milić, svećenik, koji je do tada bio pripadnik Reformirane kršćanske crkve u Hrvatskoj, u veljači 2002. godine, izvijestio je Komisiju za odnose s vjerskim zajednicama, da je njegov seniorat promijenio naziv u Protestantska reformirana kršćanska crkva

u Hrvatskoj. On, također, smatra da je to povijesna vjerska zajednica, a povijesnost temelji na višestoljetnoj prisutnosti hrvatskih reformiranih vjernika u Tordincima.

Od 1999. godine do danas, biskup Reformirane kršćanske crkve u Hrvatskoj, gospodin Endre Langh, ne prihvaća ove crkve i njihovu pravnu sljednost, već smatra da je došlo do raskola u kojem su nastale novoosnovane vjerske zajednice (Rješenje Crkvenog suda Reformirane kršćanske crkve u Hrvatskoj, broj: 58-2/99, od 3. srpnja 1999. godine, dopisi Reformirane kršćanske crkve u Hrvatskoj, broj: 42-12/99, od 2. rujna 1999. godine i broj: 42-12/99, od 14. listopada 1999. godine).

Po Zakonu o pravnom položaju vjerskih zajednica (Narodne novine, broj 83/2002), koji je stupio na snagu 24. srpnja 2002. godine, vjerske zajednice su dužne podnijeti prijavu podataka za upis u Evidenciju koju vodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave, i to u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu Pravilnika iz članka 26. stavka 1. navedenog Zakona. Prema istom Zakonu vjerska zajednica može upisati i njezine organizacijske oblike. Pravilnik o obrascima i načinu vođenja evidencije vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj objavljen je u Narodnim novinama, broj 9, od 17. siječnja 2003. godine.

Reformirana kršćanska crkva u Republici Hrvatskoj i prema prijašnjem Zakonu o pravnom položaju vjerskih zajednica (Narodne novine, broj 14/78), imala je građansko-pravnu osobnost.

Budući da nije postojao Registar vjerskih zajednica, Komisija za odnose s vjerskim zajednicama nije mogla davati potvrde o postojanju neke vjerske zajednice, niti rješenja o pravnoj osobnosti.

Općinski sud u Osijeku zatražio je da se dostave podaci o statusu i registraciji za Reformiranu kršćansku crkvu u Republici Hrvatskoj i za Kršćanski centar ”Dobrog Pastira” u Osijeku. Komisija je izvijestila Općinski sud u Osijeku da u Republici Hrvatskoj ne postoji Registar vjerskih zajednica, i da ne postoji obveza registriranja kod Državnog zavoda za statistiku. Također je ukazala na dužnost vjerskih zajednica da podnesu prijavu podataka za upis u Evidenciju koju vodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave, prema Zakonu o pravnom položaju vjerskih zajednica. U istom dopisu

Komisija za odnose s vjerskim zajednicama je izvijestila tko predstavlja i zastupa Reformiranu kršćansku crkvu u Republici Hrvatskoj, ali nije mogla, iz navedenih razloga, navesti tko predstavlja Kršćanski centar ”Dobrog Pastira” u Osijeku.

Prema članku 9. stavku 1. Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica, pitanja od zajedničkog interesa za Republiku Hrvatsku i neku ili više vjerskih zajednica mogu se uređivati i ugovorom kojeg sklapaju Vlada Republike Hrvatske i vjerska zajednica. Kada Vlada donese odluku da se s Mađarskom reformatskom kršćanskom crkvom u Hrvatskoj pristupi pregovorima za sklapanje ugovora, Komisija za odnose s vjerskim zajednicama će na vrijeme obavijestiti ovu vjersku zajednicu.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Izgradnja objekata koji ometaju odvijanje prometa

Na zastupničko pitanje **Marijane Petir (HSS)** u vezi s **anonimnom predstavkom građana ulice Maje Strozzi** odgovorilo je **Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja**.

”Dopis građana ulice Maje Strozzi iz Samobora odnosi se na sumnju bespravne izgradnje objekata posebice ograda koje onemogućuju normalno cirkuliranje prometa izvješćujemo o postupanju Uprave za inspekcijske poslove Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja:

Nadležni građevni inspektor Područne jedinice u Zagrebu - Odsjek inspekcijskog nadzora za područje Zagrebačke županije, postupajući po službenoj dužnosti, pokrenuo je inspekcijske postupke na navedenoj lokaciji, te donio rješenje o uklanjanju izgrađenih objekata u predmetima na koje se odnosi pitanje (investitora Barice Librić i Vladimira Juričina).

Protiv navedenih rješenja investitori su izjavili žalbe, koje su u postupku rješavanja.

Također, u ulici Maje Strozzi pokrenut je inspekcijski postupak u predmetu gradnje stambene građevine investitora Dorotee Mahović-Kodrna i Vilima Kodrna, te je zapisnikom izrečeno usmeno rješenje o uklanjanju iste.

U tijeku su inspekcijski pregledi u predmetima izgradnje ograda investitora Antuna Librića, Dragutina Noršića i Slave i Zlatka Runtasa, te izgradnje stambene građevine i ograde investitora Štefice i Darka Biščana. Uvidom u evidenciju Ureda za katastar i geodetske poslove utvrđeno je da su predmetne ograde izvedene uz Općinski put 4. reda, a uvidom u evidenciju Ureda za prostorno uređenje utvrđeno je da su za izgradnju stambene građevine na adresi u Samoboru investitori Štefica i Darko Biščan ishodili građevnu dozvolu.

Reguliranje problematike genetski modificiranih organizama

Zastupničko pitanje **Marijane Petir (HSS)** odnosilo se na **privremenu zabranu uvoza, stavljanje na tržište, uporabe i proizvodnje genetski modificiranih organizama i proizvoda.**

Vlada RH dostavila je Hrvatskom saboru Mišljenje u kojem su detaljno obrazloženi razlozi zbog kojih Vlada predlaže Hrvatskom saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o privremenoj zabrani uvoza, stavljanja na tržište, uporabe i proizvodnje genetski modificiranih organizama i proizvoda, koji je predsjedniku Hrvatskog sabora podnio Klub zastupnika HSS-a. Iz obrazloženja Mišljenja Vlade RH, razvidno je da su u formuliranju stajališta Vlade RH u vezi sa spomenutim Prijedlogom zakona, sudjelovala sva ministarstva nadležna za ovu problematiku, svako u svom djelokrugu, a ne samo Ministarstvo gospodarstva.

Ministarstvo gospodarstva, koje je sukladno članku 3. Zakona o potvrđivanju Protokola o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije nadležno za provedbu ovog Zakona, pri tom ostvaruje posebnu pažnju obratilo na aspekt međunarodno preuzetih obveza RH odnosno obveza preuzetih članstvom u WTO-u.

U svom očitovanju Vladi RH povodom Prijedloga zakona, Ministarstvo gospodarstva istaklo je da u potpunosti podržava zakonsko reguliranje problematike uvoza i stavljanja na tržište genetski modificiranih organizama i proizvoda. Pritom, Ministarstvo je smatralo nužnim upozoriti na osjetljivost ovog pitanja s obzirom na obveze

preuzete članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji te stalnih i vrlo ozbiljnih upozorenja nekih zemalja da će pokrenuti spor pred WTO-om u slučaju da RH donese Zakon kojim bi se uvela, sveobuhvatna zabrana uvoza i stavljanje u promet GMO-a i proizvoda. Također, Ministarstvo je upoznao Vladu s informacijama dobivenim u neformalnim konzultacijama u Tajništvu WTO-a o mogućnostima pokretanja spora ukoliko se donese zakon koji nije utemeljen na postojanju znanstvene procjene rizika, te na troškove koje bi vođenje trgovinskog spora moglo imati za RH, kao i na posljedice ukoliko se spor izgubi.

Primjena zabrane puštanja u promet se ne odnosi na prerađenu genetski modificiranu hranu i sastojke koji su, nakon sigurnosne procjene, odobreni od nadležnog tijela "Australia and New Zeland Food Regulation Ministerial Council".

Genetski modificirani organizmi također se mogu uvoziti ili razvijati na Novom Zelandu za potrebe laboratorijskog rada.

Također, zabrana se ne odnosi na:

- lijekove koji jesu ili sadrže žive genetski modificirane organizme odobrene za ljudsku upotrebu temeljem Zakona o lijekovima iz 1981. g.

- veterinske lijekove koji jesu ili sadrže žive genetski modificirane organizme odobrene temeljem Zakona o poljoprivrednim mješavinama i veterinarskim lijekovima iz 1997.

- genetski modificirane organizme koji su odobreni temeljem odredbi o hitnom postupanju iz Zakona o opasnim tvarima i novim organizmima iz 1996. g.

Predloženi datum stupanja na snagu zakona je 29. listopada 2001. g. a krajnji rok za primjedbe i komentare na novozelelandske notifikacije od drugih članica bio je 12. veljače 2002. g.

Predloženo vrijeme usvajanja navedene zabrane prema priloženim notifikacijama je: "ne ranije od ožujka 2002. godine", a ista ističe 29. listopada 2003. g.

Osim navedene notifikacije Novi Zeland je putem Agencije za hranu prijavio je u razdoblju od 28. kolovoza 1998. godine do 6. listopada 2000. godine još jedanaest notifikacija koje se odnose na puštanje u promet nove hrane, hrane proizvedene od kukuruza koji je tretiran insekticidima i herbicidima, zatim hrane proizvedene od visokomasnih kiselina sojinog zrna te hrane dobivene od krumpira zaštićenog od insekata i Y-virusa.

Spomenuta problematika u RH se mora urediti na način, koji će biti u skladu s obvezama preuzetim u WTO-u, odnosno sa standardima koji vrijede i u drugim zemljama.

U slučaju iznenadnih događaja postupa se u skladu s važećim zakonima i uputama o interventnim mjerama

Na zastupničko pitanje **Darija Vasilića (PGS)** u vezi s **provedbom Sporazuma o suradnji na provedbi Projekta integracije naftovoda Družba Adria** - odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske:**

"JANAF je, s obzirom na specifičnost Projekta Družba Adria, koji znači dogradnju, rekonstrukciju i modernizaciju postojećeg naftovodnog sustava, temeljem zahtjeva Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, pravovremeno izradio Stručnu podlogu zaštite okoliša Projekta Družba Adria (JANAF d.d., lipanj 2001.). Temeljem Rješenja Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, JANAF je ovlaštena tvrtka za obavljanje stručnih poslova iz područja zaštite okoliša, pa tako i za obavljanje poslova stručne pripreme i izrade studija utjecaja na okoliš, te za obavljanje poslova izrade stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša.

U Stručnoj podlozi dani su svi bitni podaci o postojećem sustavu, planiranom zahvatu i predviđenim dogradnjama, rekonstrukcijama i modernizacijama postojećeg naftovodnog sustava, kao i podaci o zaštiti okoliša za potrebe Projekta Družba Adria. Stručna podloga bila je osnova Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja da u suradnji s Ministarstvom pomorstva, prometa i veza izradi za Vladu Republike Hrvatske Izvještaj o mjerama zaštite okoliša pri transportu nafte preko Jadranskog mora i prilikom pretovara nafte u luci Omišalj (Prilog).

Nadalje, za potrebe Projekta Družba Adria, u tijeku je izrada Studije utjecaja na okoliš, koja će sadržavati sve bitne elemente:

- podatke o postojećem naftovodnom sustavu koji se dograđuje, rekonstruira i modernizira;
- analizu stanja okoliša prostora lokacije terminala i trase naftovodnog sustava

JANAF-a, (temeljem dosadašnjih mjerenja i dostupne dokumentacije JANAF-a, prostorne dokumentacije županija i dokumentacije rezultata mjerenja ovlaštenih tvrtki koje sudjeluju pri izradi Studije utjecaja na okoliš, te rezultata mjerenja stanja okoliša u području planirane dogradnje/rekonstrukcije, koja su u tijeku), s posebnim naglaskom na analizi kakvoće okoliša na lokaciji Terminala Omišalj te podmorja uže i šire lokacije Terminala (temeljem rezultata mjerenja emisija iz stacionarnih izvora, modeliranja rasprostiranja plinova, mjerenja imisijskih koncentracija SO₂, H₂S, NO, NO₂ i uzroka te kvantitativne analize koncentracija benzena, etil benzena, toluena, o-ksilena, m-ksilena i p-ksilena; utvrđivanja biologije mora - utvrđivanje autohtonih vrsta, fito i zooplanktona, nektonskih i bentoskih organizama i utvrđivanje relativne zastupljenosti autohtonih vrsta; utvrđivanja stanja podmorja - hidrografske izmjere Omišaljskog zaljeva, te priobalnog dijela uvale Vodotoč na sjeveru, do uvale Sepen na jugu zapadne obale otoka Krka. te snimanja položaja trase položenog podmorskog cjevovoda na dionici Omišalj-Urinj);

- očekivane emisije (u zrak, more/vodu, tlo i dr.);
- moguće promjene na druge aktivnosti;
- procjene utjecaja u slučaju normalnog rada sustava i iznenadnih događaja, uključujući i ekološku nesreću i rizik njezina nastanka na različite elemente okoliša (zahtijevane od nadležnih tijela državne uprave i lokalne samouprave, uz uvažavanje opravdanih zahtjeva nevladinih udruga i javnosti);
- prijedlog mjera zaštite;
- prijedlog monitoringa (programa praćenja stanja okoliša).

S obzirom da će Studija utjecaja na okoliš sadržavati i prijedlog rješenja problematike balastnih voda, a što ovisi i o rezultatima rada Radne grupe osnovane pri JANAF-u (u suglasnosti s nadležnim tijelima državne uprave), završetak dokumenta očekuje se za 2,5 do 3 mjeseca. Ova će studija biti dostupna svim zainteresiranim, koji će moći izraziti svoje mišljenje i stajališta.

Jadranski naftovod nije tijekom svog 23 godišnjeg rada imao niti jedan slučaj izlivanja nafte u Tankerskoj luci Omišalj, koji bi ugrozio okoliš ili turizam kao važnu gospodarsku granu. Turistički

učinci bili su najbolji krajem 90-tih godina, kada je i transport nafte bio najveći. O skladu turizma i nafte govori i činjenica da se u blizini turističkih mjesta (pa i onih najelitnijih), nalaze luke s golemim prometom nafte, primjerice Marseille (64 mil. tona), Augusta (31,6 mil. tona), Trst (36,7 mil. tona) i dr.

Povećanje transporta i pretovara nafte u sklopu Projekta Družba Adria znači povećanje iskorištenosti kapaciteta koja danas iznosi svega oko 34% i nije u pitanju novi objekt kojim će se povećati rizici za razvoj turizma u odnosu na postojeće stanje.

Intenzivnijim uključivanjem u europsku naftovodnu mrežu i realizacijom projekta Družba Adria, JANAF i Republika Hrvatska postaju ključni čimbenik razvoj, i suradnje u regiji te bržeg uključivanja u svjetsko gospodarstvo, što je jedan od zadataka iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Europskoj uniji.

Transport cjevovodom je najekonomičniji i najsigurniji način transporta nafte: to je jedan od bitnih čimbenika izgradnje i razvoja Jadranskog naftovoda.

Jadranski naftovod, već danas, izdvaja značajan dio svog prihoda za potrebe države i lokalnih zajednica putem poreza, doprinosa i različitih naknada. Povećanjem transporta nafte za 5 milijuna tona, ti iznosi će se značajno povećati. JANAF je kod izgradnje naftovodnog sustava dao veliki doprinos izgradnji i razvoju Omišlja i otoka Krka (sufinancirao izgradnju Krčkog mosta, infrastrukture, objekte od društvenog interesa i dr.)

Bitno povećanje prihoda ostvarit će i domaće kompanije te Lučka uprava Rijeka za usluge koje pružaju tankerima (lučka pristojba, naknada za korištenje svjetla, pilotaža, tegljenje, protupožarni remorkeri, i dr.) u tankerskoj luci Omišalj.

Investicijska ulaganja u Projekt Družba Adria omogućit će veće zapošljavanje domaćih inženjering kompanija, građevinarstva i drugih gospodarskih grana.

Ministarstvo turizma je zaduženo, između ostalog, za poticanje ekološkog usmjerenja u razvoju turističke ponude, analiziranje i vrednovanje stanja zaštite okoliša u turističkim mjestima i predlaganje prioritarnih mjera, projekata za unaprjeđenje stanja okoliša u turizmu.

Prema Ustavu Republike Hrvatske more, morska obala i otoci su od intere-

sa za Republiku Hrvatsku i imaju njezinu osobitu zaštitu. Ovu zaštitu nije moguće provesti kroz nerazvijanje i gospodarsko zaostajanje, već kroz primjenu interesa hrvatskog turizma za potpuni ekološki pristup na principima održiveg razvoja. Dakle, potrebno je na znanstveno provedenim analizama pristupiti stručnoj provedbi programa sa ciljem gospodarskog korištenja i očuvanja prirode za buduće generacije. Ekološki pristup koji bi bio zasnovan na principu nerazvijanja nije prihvatljiv.

Takvim se pristupom mora nedvojbeno ustanoviti postoji li potpuna sigurnost od akcidenata u bilo kojem segmentu primjene programa. Studija utjecaja na okoliš će predvidjeti višestruke sigurnosne mjere, kako bi se potpuno eliminirao utjecaj ljudskog faktora, a za izvanredne situacije pouzdano spriječio negativni utjecaj na prirodu. Za hrvatski turizam je, dakle, prihvatljiva provedba predmetnog Sporazuma pod navedenim uvjetima.

S tim u vezi, krajem prošle godine, kao zajednički dokument Hrvatske, Slovenije, Italije, Albanije i Jugoslavije, organizacija IMO usvojila je obvezni sustav javljanja brodova u Jadranskom moru. Sukladno s odredbama navedenog sustava, koji će započeti s primjenom 1. srpnja 2003. godine, obveza se primjenjuje na sve tankere iznad 150 BT i sve brodove iznad 300 BT koji prevoze opasne i štetne tvari u rasutom ili zapakiranom stanju.

Osim toga, Republika Hrvatska, zajedno s obalnim državama Jadrana, priprema zajednički dokument koji će biti podnesen organizaciji IMO na usvajanje, a koji se odnosi na uspostavu sustava usmjerene i odijeljene plovidbe u Jadranskom moru. Očekuje se da će se sustav primjenjivati već od 2004. godine.

Praćenje brodova kroz obvezni sustav javljanja brodova, kao i skoro uvođenje sustava usmjerene i odijeljene plovidbe, još će više otkloniti moguće potencijalne opasnosti na sigurnost plovidbe i zaštitu morskog okoliša koje mogu nastati sve većim prometom tankera i brodova koji prevoze opasne tvari u Jadranskom moru.

U slučaju iznenadnih događaja (havarija) u Republici Hrvatskoj se postupuje u skladu s postojećim zakonima: Državnim planom za zaštitu voda (Narodne novine, broj 8/99); Planom intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 8/97);

Planom intervencija u zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 82/99 i 86/99).

U slučaju iznenadnih događaja (havarija) na naftovodnom sustavu JANAF, postoje detaljne upute za interventno zatvaranje dijelova sustava naftovoda, te za poduzimanje drugih interventnih

mjera i postupaka interventnog djelovanja za zaštitu mora, tla i drugih segmenata okoliša, u skladu s internim dokumentima JANAF-a (Operativni plan interventnih mjera u slučaju iznenadnih zagađenja za sustav JANAF i Operativni planovi intervencija u zaštiti okoliša, za pojedine

terminale i trase sustava JANAF-a), koja su verificirala nadležna tijela državne uprave, u skladu sa zakonskim propisima Republike Hrvatske - stoji u opširnom odgovoru.

M. M.

**izvješća
HRVATSKOGA
SABORA**

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:
dr. Željko Sabol

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
REDAKCIJA: Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavnog i odgovornog urednika), Đurđa Krmpotić, Marta Micek, Jasna Rodić, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj
GRAFIČKI UREDNIK: Branislav Tanasijin
RAČUNALNA OBRADA: Ivo Rađa
TAJNICA REDAKCIJE: Božica Šolić
ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6,

tel: 01/4569-722
fax: 01/6303-018
Web: www.sabor.hr
E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb
PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162
Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora